

کتابخانه گفتنی

شماره ۲، شماره ۶، شماره ۶
شماره ۶، شماره ۶، شماره ۶

ISSN: 1029-3345

صاحب امتیاز:
خانه کتاب ایران

سرپرست: سید عبدالجواد موسوی
مشاکی: «خبرآن» قائم مقام و ادبی
اول نشر: «خبر» (شماره ۹، شماره دوم)
تلفن: ۸۳۳۸۵۹۸، ۸۳۳۵۲۳۳
لینوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

توده یخی که آب می شود

گزارش از وضعیت
پارک کانگادو

۸

جنگ، بهانه خوبی برای نوشتن

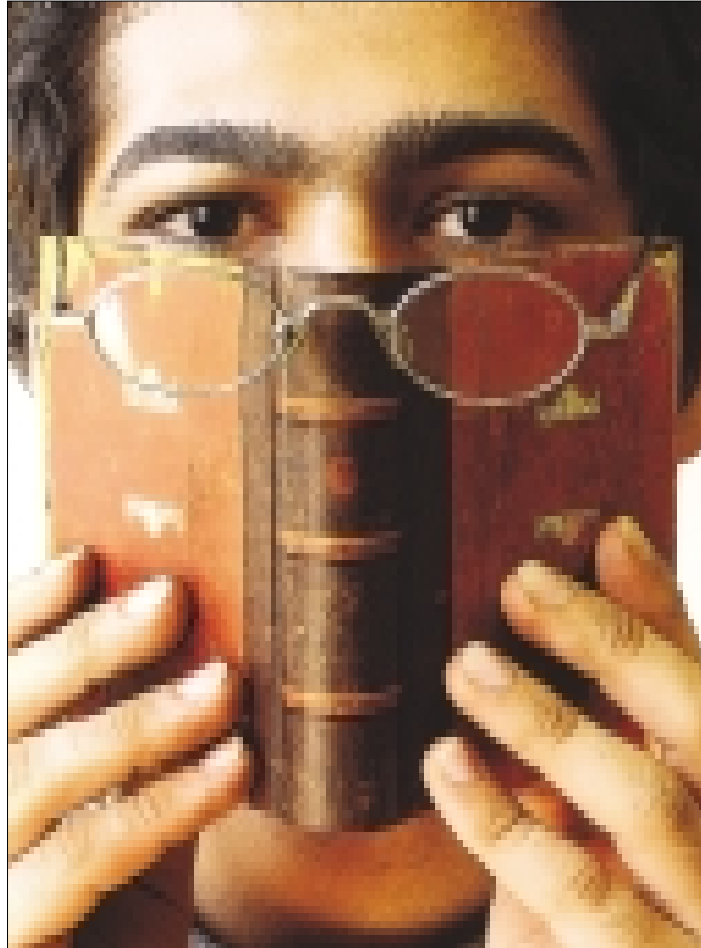
گفت و گو با
سید مجتبی هاشمی

۱۱

خیلی جدی ورسمی

گفت و گو با
اسماعیل امینی

۱۲

سید عبدالجواد موسوی

طنز ناب

گفت و گو
با سیروس
ابراهیم زاده

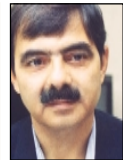
۱۳ هنر

تیغ برای تاریخ

گفت و گو با
دکتر محمدرضا
تصیری

۱۴ تاریخ

خود(هیدگر) گفته است

گفت و گو
با سیاوش
جمادی

۱۵ اندیشه

ارتباط صمیمانه با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

اصحاب فرهنگ و هنر می‌توانند به منظور بازگویی مشکلات ودفعه‌های خود به روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی مراجعه کنند.

روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کرده نظریه تحقق اهداف تعیین شده در دولت مهرورزی و با توجه به اصل پاسخگو بودن دولت به مردم، این اداره در راستای طرح تکريم مردم، زمینه دیدار صمیمی و روز در روی اهالی فرهنگ و هنر را با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی فراهم کرده است.
براساس این اطلاعیه، اهالی فرهنگ و هنر که نیاز به بازگویی مشکلات و دفعه‌های خود در حوزه فعالیت‌های این وزارتخانه دارند، با به همراه داشتن مدارک و مستندات قابل ارائه می‌توانند جهت ثبت نام و تعیین وقت، همه روزه در ساعات اداری به واحد ارتباطات مردمی اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل، واقع در میدان بهارستان، خیابان کمال‌الملک، ساختمان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، طبقه دوم مراجعه کنند.

کتابخانه شماره ۲

مجلس شورای اسلامی افتتاح می‌شود

گروه خبر کتاب هفته کتابخانه شماره ۲ مجلس شورای اسلامی همزمان با روز کتاب و کتابخوانی، ۱۳ آبان ماه در محل کتابخانه ساختمان قدیمی مجلس شورای ملی افتتاح می‌شود. در این مراسم که با حضور جمعی از کتابداران برجسته و ارزشمنان برگزار می‌شود، غلامعلی حداد عادل، رئیس مجلس شورای اسلامی، سخنرانی خواهد کرد. این کتابخانه در سال ۱۳۲۰ افتتاح شده است.

بازنویسی معارف دینی

گروه خبر کتاب هفته، مرکز دین پژوهی شهر آفتاب رایسته به سازمان فرهنگی، تفریحی شهرداری اصفهان، برای اولین بار در کشور اقدام به بازنویسی معارف دینی به زبان نثر جدید کرده است.

این مرکز در فراخوانی، از کلیه نویسندگان دعوت کرده تا آثار خود را حول موضوعات سه‌گانه مبارکه حضرت یوسف، نامه ۳۱ ام‌المؤمنین(ع) به امام حسین(ع) در نهج البلاغه، دعای عهد، کتاب آزدی معنوی (کوشته شهید مطهری) و کتاب زن در آینه جمال و جلال نوشته آیت الله جوادی آملی، رایبه این مرکز ارسال کنند.
علاقه‌مندان می‌توانند برداشت خود را از هر موضوعی، در قالب‌های داستان، رمان، شعر، قطعه ادبی، بازنویسی، فیلمنامه و… حداکثر تا نیمه دی ماه ارائه دهند.
به برگزیدگان، هدایای ارزنده‌ای تعلق می‌گیرد.
نویسندگان می‌توانند آثار خود را به آدرس اصفهان، خیابان گلشانی، چهارسوق، کوچه آیت الله روضانی ارسال کنند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت، مشکلات تدارکاتی که در نظام فرهنگی وجود دارد باید تا حد امکان مرتفع شود.

محمدحسین صفار هنرزی در مراسم تودع مینا خواجه‌نوری، مدیرکل پیشین و معارف اصفهان، پد، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، چندگانه بودن وضعیت استخدامی کارکنان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را از جمله مشکلات موجود دانست و اظهار داشت: «این دفعه برای رییس‌جمهور نیز آزاردهنده است و مقدمات اصلاح این وضعیت انجام گرفته است که به زودی نثرو خواهد داد.»
وی در ادامه بیان اینکه فرهنگ و هنر ایرانی باید متکی و مبتنی بر اعتقادات مایند، گفت: «اگر کسانی در دوره‌های گذشته از معرفی شدن فرهنگ، اقتصاد و سیاست در جامعه سخن می‌گفتند، به دلیل محدودش و بدلی بودن بلایوی پیشی روی آنان بوده است و حاصل چنین بلایگاهی، سرکشی و مشکل‌هویت در جامعه خواهد بود.»
صفار هنرزی در ادامه افزود: «در کشور ما هنوز هم اخلاقیات و روابط انسانی تعریفی روشن از یک تاریخ درخشان، طولانی و مبتنی بر اعتقادات است.»

موزه قرآن عنوان مناسبی نیست

سیدمحمد خاتمی گفت: موزه قرآن، عنوان مناسبی نیست؛ خوب است عنوان آن را موزه آثار قرآنی بگذاریم.

سیدمحمد خاتمی در مراسم افتتاح نمایشگاه مطبوعات قرآنی که با حضور پژوهشگران، نویسندگان و برگزیدگان کتاب سال و لایت، ۱۷ آبان ماه برگزار شد، ضمن بیان این مطلب افزود: «آثار قرآنی، یعنی آثاری که اندیشمندان، متفکران، هنرمندان، نویسندگان، مکتلمان و فیلسوفان در زمانهای مختلف، با رجوع به قرآن به جای گذاشته‌اند.»

وی این آثار را برگزیده‌ترین دانست و با تأکید بر حفظ آنها در موزه‌ها اظهار داشت: «مذمن اسلامی پیامون بگم تک نیست است یعنی اینکه در تمدن اسلامی، کمال‌رانگ و بوی قرآن و اسلام رامی بیند

نمایشگاههای تخصصی در موزه ملی قرآن کریم

گروه خبر کتاب هفته، نمایشگاهی از نسخ خطی به خط برخی از کتابان اهل فارس از جمله احمدنیریزی، محمدشجاع ارسنجانی، اسدالله کاتب شیرازی، میرزاکیچک رحمانی و… در موزه ملی قرآن کریم به نمایش گذاشته شده است.
نمایشگاه‌ها در این موزه نمایشگاهی از مطبوعات قرآنی

خبرنگاران و رسانه برگزیده کتاب

گروه خبر کتاب هفته، خبرنگاران و رسانه برگزیده کتاب در سیزدهمین دوره هفته کتاب، به منظور گسترش برنامه‌های رسانه‌ای کتاب در رسانه‌های جمعی مکتوب و الکترونیک، انتخاب می‌شوند.
به همین منظور روابط عمومی سیزدهمین دوره هفته کتاب طی فراخوانی از خبرنگاران، گزارشگران، عکاسان، کاریکاتورپسنها و طراحان حوزه کتاب در مطبوعات، رادیو و تلویزیون دعوت کرده است.
آثار خود را که از شهریور ماه سال ۸۳ تا پایان شهریور ۸۴ در رسانه‌های جمعی منتشر شده است، برای شرکت در این برنامه ارائه دهند.

علاقه‌مندان می‌توانند در رشته‌های گزارش، خبر، گفت‌وگو، مقاله، عکس و کاریکاتور آثار خود را حداکثر تا ۲۸ آبان‌ماه به نشانی قائم مقام فراهانی، اول نجر (جم)، ساختمان شماره ۹ طبقه دوم، نشریه کتاب هفته ارسال کنند.

متقاضیان، برای کسب اطلاع بیشتر نیازی می‌توانند با شماره تلفن ۲۸۵۱۲۲۷۸ تماس بگیرند.

مشکلات تدارکاتی نظام فرهنگی باید مرتفع شود

وی تأکید کرده، این اظهارات بدین منظور نیست که اهتاسی را متوجه خودمان و اصحاب فرهنگ بدانم، بلکه این آزیاب تذکر است. زربانایزمنند تاگر هشتبه، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جلسه از زحمات و خدمات مینا خواجه‌نوری تقدیر و تشکر کرد و حضور وی را در محیط فرهنگی و هنری سبب رونق کار فرهنگ و هنر، برای حرکت به سمت اعتقادات ایرانی و اسلامی دانست.

وی همچنین اصفهان را پتانسیل‌دست در طول سالها خدمت در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همیشه موفقتهای بسیاری داشته است.
در ادامه این مراسم مینا خواجه‌نوری، مدیرکل سابق اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران به ارائه گزارش عملکرد دوران مدیریت خود پرداخت و گفت: «با توجه به اینکه انقلاب ما یک انقلاب فرهنگی نیز بوده، انتظار می‌رود پیشترین تلاش جهت رسیدن به اهداف فرهنگی باشد که تاکنون هم کارکنان این وزارتخانه برای تقویت و رشد فعالیت‌های مذهبی در جهت انقلاب اسلامی تلاش کرده‌اند.»

امیرنایز در مراسم معارفه خود با اشاره به فعالیت‌های پیشین خود در وزارتخانه، درباره برنامه‌های

مدیرکل دفتر تبلیغات

و اطلاع‌رسانی منصوب شد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی حکمی «علیرضا کریمی» را به سمت مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی این وزارتخانه منصوب کرد.

محمدحسین صفارهنرزی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به پیشنهاد معاون فرهنگی و اطلاع‌رسانی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی پناپن بوده است. باید زمتنه‌های استاده‌هینه از آن فراهم شود و کمک دستگاههای متفاوت در جهت این گونه فعالیت‌ها لازم و ضروری است.»

جشنواره سراسری

«صحیفه سجادیه»

دومین جشنواره سراسری «صحیفه سجادیه» به همت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، اردیبهشت ماه ۸۵ در دانشگاهها برگزار می‌شود.

این جشنواره در دو بخش دانشجویان و اساتید برگزار می‌شود. در بخش دانشجویی، علاقه‌مندان می‌توانند در رشته‌های دومرحله‌ای کتابخوانی و حفظ و مفاهیم و همچنین تک‌مرحله‌ای چون داستان، شعر، نقاشی، پژوهش، فیلمنامه، فیلم کوتاه و… شرکت کنند.

برای آسایدنیزرشته‌های مقاله، پژوهش، پایان‌نامه، کتاب، خوشنویسی و نقاشی در نظر گرفته شده‌است.

آثار ارسال‌ی باید با مضموتهای صحیفه سجادیه و سیره امام سجاده(ع) تولید شوند.

برایابی نمایشگاه آثار هنری، نثر، افزاره، پایان‌نامه‌ها و پژوهشهای انجام شده پرامون صحیفه سجادیه و همچنین برنامه‌های گفت‌وگو، با حضور ساجانظران و اهال قلم در حوزه صحیفه سجادیه و سیره امام سجاده(ع) نیز از جمله برنامه‌های جنبی این جشنواره است.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا پایان ماه مه ۸۴ به نشانی شیپان ولیعصر(عج)، انتهای زرشنت غربی، پلاک ۸۴، دبیرخانه جشنواره صحیفه سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

سجادیه ارسال کنند.

۴۵۰ عنوان کتاب در راه

۴۵۰ عنوان کتاب در هفته منتهی به یازدهم آبان ماه مجوزگرفتنده که آمار موضوعی آنها به شرح زیر است: علوم دانشگاهی (۱۲۹عنوان)، کمک‌درسی (۸۲عنوان)، علوم اجتماعی (۷۱عنوان)، ادبیات (۵۰عنوان)، دین (۳۳عنوان)، هنر (۱۵عنوان)، روانشناسی (۱۲عنوان)، کلیات (۱۲عنوان)، تاریخ (۱۲عنوان) و علوم سیاسی (۸عنوان). همچنین در هفته مزبور، تعداد ۱۰۷۷ عنوان کتاب اعم از چاپ اول یا چاپهای بعدی، به دبیرخانه هیأت نظارت در اجراء ضوابط نشر کتاب، اعلام وصول شده است.

اهدای ین کتاب به مدارس

گروه خبر کتاب هفته، همزمان با هفته کتاب، ۱۰۰ میلیون تومان بن خرید کتابهای آموزشی از سوی انجمن فرهنگی ناشران کتابهای آموزشی به کتابخانه‌های مدارس سراسر کشور اهدا می‌شود.
یحیی دهقانی، دبیس هیأت مدیره این انجمن، ضمن بیان این مطلب گفت: «بهبای خرید کتابهای آموزشی توسط اعضای انجمن در جلسه‌ای با ماموران آموزشی هنرستان، مطابق با نیاز آن استان تقسیم می‌شود.» وی در ادامه اظهار داشت: «در ایام هفته کتاب، کلیه کتابهای آموزشی انقضای این انجمن به مدارس و کتابخانه‌های عمومی یا تخیلیف ۵۰ درصدی ارائه می‌شوند.»

دهقانی از آمادگی انجمن برای برگزاری نمایشگاه کتاب در مدارس شیر داد و گفت: «این انجمن بیش از ۴ عضو دارد و با توجه به این طیف وسیع اگر از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز صادر شود، این انجمن، نمایشگاه کتابهای آموزشی را در مدارس برپا خواهد کرد.»

جایزه‌ای که نصیب هیچکس نشد

جایزه کتاب سال نویسندگان و منتقدان مطبوعاتی، اثر برگزیده نداشت.
هیأت داوران در مرحله نهایی از میان دوازده‌ای اعلام شده برای انتخاب کتاب سال، به توافق نرسیدند و اثری از این عنوان کتاب برگزیده معرفی نکردند. در این میان نها تنها کتاب مثالی به فرازی حاد ایریتم، جایزه ویژه ششمین دوره کتاب سال را از آن خود کرد.

به هوای ظرف پسته

نخست کتاب کودک کشورهای اسلامی در نمایشگاه فرانکفورت، با حضور چندن از مسافران نمایشگاه کتاب فرانکفورت برگزار شد.
در این نشست که در ادامه سلسله نشستهای تخصصی جشن نور و تابش، پنجم آبان ماه در کانون پوروش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد، حمیدرضا شاه‌آبادی و مصطفی رحماندوست به بررسی وضعیت کتاب کودک کشورهای اسلامی پرداختند.

زنگ خطری!

حمیدرضا شاه‌آبادی، مدیر انتشارات کانون پوروش فکری کودکان و نوجوانان در تشریح برنامه‌های نور آموزشی که به مناسبت نمایشگاه فرانکفورت و با حضور کشورهای اسلامی برگزار شده بود، اظهار داشت: «این دوره آموزشی با حضور ناشران کتاب کودک کشورهای ایران، مصر، اندونزی، فلسطین و ترکیه از ۲۲ تا ۲۸ اکتبر در شهرهای فرانکفورت و هامبورگ برپا شد.»

او درباره بخشهای مختلف این دوره افزود: «اشنای با نشر و بازار کتاب در آلمان، دیدار با ناشران بزرگ و کوچک، ملاقات با منتقدان کتاب کودک و برپایی کارگاه‌های مختلف، از جمله بخشهای این دوره آموزشی بوده»

شاه‌آبادی آشنایی با شیوه‌های نوین چاپ کتاب در کشورهای پیشرفته را از جمله نکات جالب توجه این دوره آموزشی ذکر کرد و ادامه داد: «در این

دوره کاردانی ادبیات کودک و نوجوان

گروه خبر کتاب هفته، نخستین دوره کاردانی ادبیات کودک و نوجوان در ایران از سوی نویسندگان کودک و نوجوان برگزار می‌شود.

کمیته آموزش و پژوهش این انجمن، با توجه به اهمیت ادبیات کودک در جهان روز نواتسه است پس از پیگیریهای ۴ساله برای نخستین بار این دوره را برگزار کند. مهتی آموزشی این دوره با بهره‌گیری از تجارب نویسندگان و منتقدان ادبیات کودک و نوجوان، مطابق با استانداردهای علمی دانشگاهی تدوین شده است. این دوره دو ساله، در قالب ۴ترم، معادل ۴۰۰ ساعت آموزشی برگزار می‌شود و هنرجویان در این دوره ۷۰ واحد درسی را می‌گذرانند. در صورت موفقیت در پایان دوره، گواهینامه رسمی از سوی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان صادر و اعطا خواهد شد.
برای شرکت در این دوره، دااشتن حداقل دیپلم متوسطه الزامی است و علاقه‌مندان می‌توانند با پایان آبان ماه برای ثبت نام اقدام کنند. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به نشانی خیابان سپه، بعد از تقاطع منفتح، بن‌بست پروانه، شماره ۴۶ مراجعه کنند.

گردهمایی کتاب و کتاب‌آرایی

گردهمایی کتاب و کتاب‌آرایی با حضور چهره‌های علمی و سفراء کشورهای اسلامی، در مرکز دایره‌المعارف اسان‌شناسی برگزار شد.

در این مراسم، حامد حسن، سفیر سوریه، این موزه را نکاسی از عمق فرهنگ اسلامی تاریخ ایران دانست و اعلام کرد: تمدن اسلامی در تمدن ایران اسلامی نفوذ دارد و مهمترین آثار این تمدنها شناخت جنبه‌های انسانی است.»

سفیر سوریه در خاتمه یادآور شد: «جهان اسلام

نمایشگاه «فرهنگ» در بندر ترکمن

۱۳۰۰ عنوان کتاب در نمایشگاه کتاب فرهنگ» در شهرستان بندر ترکمن به معرض نمایش گذاشته شده است.
در این نمایشگاه که در محل مجتمع فرهنگی هنری اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان بندر ترکمن و در غرب گلستان برگزار شده، کتابهای با موضوعات

۹ رمان متفاوت ادبی

گروه خبر کتاب هفته، ۹ رمان به مرحله دوم جایزه ادبی بهترین رمان متفاوت سال راه یافتند.
انجمن ادبی، اوایل سپ از بررسی ۳۶۰ عنوان رمان که چاپ اول آنها در سال ۸۳ بوده است، ۹ رمان را به عنوان رمانهای متفاوت معرفی کرد. در میان نویسندگان این آثار، اسامی افرادی چون محمد

خاطراتی از مسافران فرانکفورت

روش موضوع البتار کاملاً از بین رفته است و کتاب براساس نیاز جامعه و تقاضا، چاپ و به کتابفروشی‌ها فرستاده می‌شود. در واقع اینتا کتابها فروخته می‌شوند و بعد به میزان تقاضا به چاپ می‌رسند.»

وی در ادامه به مقایسه وضعیت کشورهای با دیگر کشورهای اسلامی پرداخت و گفت: «کشور ما از نظر کیفیت و محتوا در مقایسه با دیگر کشورهای اسلامی بسیار خوب عمل کرده است. در شرایطی که می‌بینیم بسیاری از این کشورها حتی در مدارس خود هم کتابخانه ندارند، وجود چیزی حدود ۷۰۰ کتابخانه، کانون و کتابخانه‌های پستی و سیار در ایران قابل توجه است. اما اگر گمان کنیم که در این زمینه عقب‌نشینی و به این آمار و ارقام لدخوش کنیم، با توجه به شرایط جهانی، کتاب کودک ایران، امتیازات خود را از دست خواهد داد.»

دلخوش نیاشییم:

مصطفی رحماندوست، شاعر کودک و نوجوان از ادامه این نشست در تکمیل سخنان شاه‌آبادی گفت: «سدود پانزده سال قبل در نمایشگاه کتاب کودک بولونیا، هیچ یک از کشورهای جهان سوم، در آسیا و خاورمیانه به غیر از ژاپن توان رقابت با کتابهای کودک و نوجوان ایران را از نظر کیفیت و محتوا ندانست. اما امروز می‌بینیم که همان کشورها از ما جلوزده و یا به زودی جلو خواهند زد.»

وی افزود: «من در مذاکره با نمایندگان و ناشران

دوره کاردانی ادبیات کودک و نوجوان

گروه خبر کتاب هفته، نخستین دوره کاردانی ادبیات کودک و نوجوان در ایران از سوی نویسندگان کودک و نوجوان برگزار می‌شود.

کمیته آموزش و پژوهش این انجمن، با توجه به اهمیت ادبیات کودک در جهان روز نواتسه است پس از پیگیریهای ۴ساله برای نخستین بار این دوره را برگزار کند. مهتی آموزشی این دوره با بهره‌گیری از تجارب نویسندگان و منتقدان ادبیات کودک و نوجوان، مطابق با استانداردهای علمی دانشگاهی تدوین شده است. این دوره دو ساله، در قالب ۴ترم، معادل ۴۰۰ ساعت آموزشی برگزار می‌شود و هنرجویان در این دوره ۷۰ واحد درسی را می‌گذرانند. در صورت موفقیت در پایان دوره، گواهینامه رسمی از سوی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان صادر و اعطا خواهد شد.
برای شرکت در این دوره، دااشتن حداقل دیپلم متوسطه الزامی است و علاقه‌مندان می‌توانند با پایان آبان ماه برای ثبت نام اقدام کنند. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به نشانی خیابان سپه، بعد از تقاطع منفتح، بن‌بست پروانه، شماره ۴۶ مراجعه کنند.

وحشت در ادبیات کودک

و نوجوان

وحشت در ادبیات کودک مکان موضوع نشست تخصصی بود که هم آبان ماه در کانون پوروش فکری کودکان و نوجوانان مورد بررسی قرار گرفت.

در این نشست، سیده خلیلی، نویسنده و روزنانشان در خصوص سادسدهای ترساک در ادبیات کودک و نوجوان سخنرانی کرد.

خلیلی با اشاره به اینکه ممکن است کتابهای ترساک در کودک و نوجوان اثرات مزاجی داشته‌اند، گفت: «نویسندگان باید چنین کتابها به منظور دست یافتن به ترس و هیجان و لذت ناشی از آن برای کودک و نوجوان یک نیاز است و برخی کودکان در نوجوانان هیجان خوب، مایل به مطالعه این تخیل کتابها هستند اما باید توجه داشت کودکان آنها ممکن است اثر زودگذر داشته باشد و یا اثر محراب و ماندگاری بر کودک بگذارد و یا جایی بیش برود که ترس در وجود او تثبیت شده و حتی فرستین بزرگسالی هم کودک را دنبال کنند.»

وی توجه به گروه سنی مخاطب کتاب را از نکات بسیار مهم در نگارش کتاب دانست و تصریح کرد: «بچه نویسندگان، اول باید بدانند برای چه گروه سنی مخاطب سامی می‌کند و مناسب با گروه سنی نگارند. خود به نگارش کتاب بپردازد»

خلیلی افزود: «بخ ترس در گروههای سنی مختلف کودکان و نوجوانان فرقی می‌کند به عنوان مثال: انگش کودک ۸ساله، در برابر اثراتی که با یک کودک ۱۲ساله نفوذ دارد، کودک ۸ساله، همان است ترس ناشی از آن را فراموش کند. در این ترس

در ناسودها، اگر باقی می‌ماند کودک ۱۲ساله، با توجه به قدرت فربه‌سازی که داریم می‌توانیم واقعیت، از غیر واقعیت تشخیص دهیم و رفتن خلیلی در مراسم به فراتر مایل ایجاد ترس در فرمهای مختلف آثار کرد و اظهار داشت: «برداشت کودکان از ترس، با هم فرقی می‌کند، به عنوان مثال کودکان ژاپنی به علت ژئولوژی خود این اثر ژئولوژی ترسند، بنابراین در زدهاو در فرهنگ ما از دید می‌ترسند، بنابراین در نوشتن کتاب برای کودکان علاوه بر توجه به گروه سنی باید به فرهنگی که کودک در آن رشد یافته نیز

توجه کرد.»

وی حضور در کودک در چین، خواندن کتاب ترساک و راه‌آز کردن نوی به نوشتن قصه‌ای ترساک را از جمله نگاههای موجود در این زمینه دانست و گفت: حضور کودکان در کنار کودک در هنگام ترس از خواندن کتاب می‌تواند مؤثر باشد. باید برای کودک توضیح داد آنچه که در داستان اتفاق افتاده است. از راه رفتن واقعیت وجود ندارد و مسامحه و داهتخ ذهن، خوبست. است و حتی از کودک خواهم که خود داستانی ترساک بنویسد. مزه مزه فرد کودک یک داستان ترساک بنویسد. مزه مزه می‌شود که عامل ترس زاینده کتیل فرست.»

وی گفت: کتابهای ترساک ترجمه شده در کودک را معرفی و کتابهای نوشت که در کشور خودمان، نتاسب، فرهنگ ما، به چاپ رسیده و افزود: «تألیح که فرهنگ ما، فرهنگ دیگر کشورهای مختلف دارد موجود است. در سادسدهای آنها شاید برای کودک ما خنده‌وار باشد. از سادسده، مثلاً آنم گویند ما عرض فرهنگهای دیگر ترساک هستند. باید فرهنگ خودمان را از این آنگین آدم گویند ما سنتها، زبان مسئله‌ای است که مایه‌هاست به مشکلات دینی خودمان را با این روایت و کودک، توجه به اینکه می‌دانم من محدود دارم و لذت‌ناشان را باید ز کرده و غیرت عمیق و معنی‌ای بامی‌پذرد.»

ترجمه «دیوان اشعار امام (ره)»
«جوامع الحکایات» و «حدیث ولایت»
 گروه خیر کتاب هفته کتابهای «جوامع الحکایات» و «دیوان اشعار امام (ره)» و «حدیث ولایت» به ترجمه و زینبهای روسی، ینگالی و انگلیسی ترجمه شدند.

به گزارش امور نشر بین الملل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گروه‌های از کتاب «جوامع الحکایات عوفی بخاری» توسط تیمور بسیم‌یوسف، از استادان ایرانی‌شناسی قزاقستان به زبان روسی ترجمه شد. این کتاب با عنوان انگلیسی حکمت شرقی شامل ۲۵۰ داستان از جوامع الحکایات است و در حدود ۳۰۰۰معلقه نیز بر آن نوشته شده.

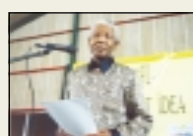
«دیوان اشعار حضرت امام خمینی (ره)» نیز به همت ژوئی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همکاری مؤسسه حفظ و نشر آثار امام در بتگلادش به زبان ینگالی ترجمه می‌شود. به منظور اعمال نهایت دقت در برگردان دیوان امام، یک کمیته علمی از استادان و محققان دانشگاه بر کار ترجمه این اثر نظارت دارند.

کتاب «حدیث ولایت» شامل گزیده‌ای از پیام‌ها و سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی است. این مجموعه توسط دفتر مقام معظم رهبری تهیه و تدوین شده و صدرالدين موسوی آن را به زبان انگلیسی ترجمه کرده است. این کتاب از سوی انتشارات بین المللی الهادی، وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، منتشر شده است.

جایزه کتاب سال آلمان

گروه خیر کتاب هفته، جایزه کتاب سال آلمان، برای نخستین بار امسال از سوی اتحادیه کتابفروشان آلمان اعطا شد. این جایزه به رمان «حال ما خوب است» نوشته ارنو آرتور گایگر، نویسنده ۳۷ساله آلمانی، تعلق گرفت. قرار است این جایزه که مبلغ آن ۳۷ هزار و پانصد یورو است هر سال به مناسبت برگزاری نمایشگاه کتاب فرانکفورت به بهترین اثر ادبی تازه به چاپ رسیده تعلق گیرد. کتابهای نامزدان این جایزه باید در کشور آلمان به چاپ رسیده باشند. هیأت داوران اعطای این جایزه، علاوه بر نویسندگان صاحب نام، شامل منتقدان و اصحاب رسانه‌های معروف آلمان نیز بود.

نلسون ماندلا در کتابی متفاوت

گروه خیر کتاب هفته، نلسون ماندلا، رهبر سابق آفریقای جنوبی، در کنفرانس خبری در ژوهانسبورگ اعلام کرد که نوشتن کتابی کمیک را درباره زندگی خودش آغاز کرده است و در این کتاب به خاطر رهبر از گرافه‌گیری، سعی می‌کند که کمتر به خودش به عنوان شخصیت اصلی داستان توجه کند.

وی گفت: «من در نوشتن آثار کمیک مهارتی

ندارم و نمی‌خواهم درباره خودم به عنوان یک شخصیت مهم و شاخص صحبت کنم.» این کتاب ۹ قسمت دارد و اولین قسمت این کتاب که تحریر آن چندی پیش آغاز شده، به زندگی ماندلا از زمان تولد او در تاریخ ۱۸ جولای سال ۱۹۱۸ تا سفر وی به ژوهانسبورگ در تاریخ ۱۹۴۱ اختصاص دارد.

دیکسیونر خودخواه ادبیات فرانسه

گروه خیر کتاب هفته، هیأت داوران جایزه ادبی دسامبر، روز چهارشنبه ۲۶ اکتبر ۲۰۰۵ - آبان - شازل دانتریک، نویسنده فرانسوی را به عنوان برنده جایزه ادبی دسامبر سال ۲۰۰۵ معرفی کرد. این جایزه به خاطر تألیف کتاب تحقیقی «دیکسیونر خودخواه ادبیات فرانسه» به وی تعلق گرفت.

البته این کتاب در لیست نامزدان نهایی بخش تحقیقی جایزه ادبی زودو مدیچی و فینیا نیز دیده می‌شود. جایزه ادبی دسامبر سی هزار یورو ارزش دارد و اغلب به کتابهای رمان اهدا می‌شود که امسال به این اثر تحقیقی اختصاص یافت.

شارل دانتریک، نویسنده، شاعر و مترجم، بیش از ۱۵ کتاب تألیف کرده، مشهورترین اثرش رمان «زندگی‌های شایسته ما» است که در سال ۲۰۰۱ برنده جایزه ادبی فروسیته و نیچه شد.

جایزه ویژه سیاهان

گروه خیر کتاب هفته، دیدولامی، وزیر فرهنگ انگلستان، اعلام کرد که هنر در انگلیس تحت تسلط سفیدپوستان است و سیاهان در آن سهمی ندارند. وی در ادامه سخنان خود از جایزه جدیدی خبر داد که به نویسندگان آفریقایی آسیایی و کاراییی مفیم انگلستان اختصاص خواهد یافت. این جایزه به داستانهایی تعلق می‌گیرد که بین هزار و ۵۰۰ تا پنج هزار کلمه داشته باشند.

نام بردگان این جایزه اوامر سال ۲۰۰۶ در گلینج ادبی پنکون منتشر خواهد شد. هر کاتزروا، نویسنده معروف آسیایی تبار نیز از جمله داوران این جایزه است. رئیس اجرایی شورای هنرهای انگلیس درباره این جایزه جدید گفت: «اجرای این طرح به پیشرفت و ترویج شاخه‌های هنری کمک می‌کند.»

جایزه وایتینگ

گروه خیر کتاب هفته، یکی از نامزدهای مرحله نهایی جایزه کتاب ملی «برنده جایزه این ام‌الامود» برای داستان کوتاه، از جمله ۱۰ برنده «جایزه نویسندگان وایتینگ» امسال شد. این جایزه به نویسندگانی که استعدادهای استثنایی دارند، تعلق می‌گیرد.

هر یک از جایزه وایتینگ ارزشی برابر چهل هزار دلار آمریکا (حدود سی و سه هزار یورو) دارد. «دل فرود نیرگر» و «سارا شانلین بایوم» از برندگان امسال این جایزه هستند. نیرگر در سال ۲۰۰۳ برنده جایزه پن‌مالامود شد که این جایزه به خاطر مجموعه داستانی «دختران خوش شانس» به وی تعلق گرفت.

بین الملل

تازنین برادوان

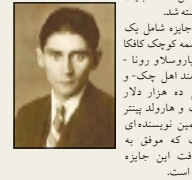
سارا شانلین بایوم نیز سال گذشته بارمان اول خود به نام «مدلین خواب است» نامزد جایزه کتاب ملی شد. از دیگر نویسندگانی که امسال برنده جایزه وایتینگ شده‌اند می‌توان به توماس سائزور لیس، ایلینا کامینسکی، ترسی کی. اسمیت، اسپنسر ریس و دانا لوین اشاره کرد. همچنین، بث کانتر داستان نویس، ریته گراف نمایشنامه نویس و جان کینه داستان نویس و شاعر، از جمله این برندگان هستند.

نام برندگان جایزه پوئیتزر نظیر تومی کوشر (نمایشنامه نویس)، جفری یوجینس (رمان نویس) و جوزی گراهام (شاعر) نیز در لیست برندگان جایزه وایتینگ به چشم می‌خورد. جایزه وایتینگ در سال ۱۹۸۵ از سوی بنیاد وایتینگ ایجاد شد. کار این بنیاد، حفظ و نگهداری آثار علوم انسانی و نوشته‌های خلاق است.

معتبرترین جایزه کچ اهدا شد

گروه خیر کتاب هفته، چهارشنبه گذشته - چهارم آبان - معتبرترین جایزه چک به هارولد پیتز - نویسنده ۷۵ساله و برنده جایزه نوبل ۲۰۰۵ - اهدا شد.

این نمایشنامه‌نویس بریتانیایی مدتی پیش از اینکه نامش به عنوان برنده جایزه نوبل اعلام شود، در روز ۲۵ آوریل، توسط انجمن فرانتس کافکا برای دریافت جایزه سالانه این انجمن انتخاب شده بود. مراسم اهدای این جایزه روز چهارشنبه درستی هال پراگ برگزار شد، اما پیتز به دلیل ضعف جسمانی نتوانست در این مراسم شرکت کند. واسلاو هاول، رئیس جمهور سابق چک و دوست پیتز از سوی او در این مراسم حضور یافت و جایزه‌اش را دریافت کرد. جایزه فرانتس کافکا از سال ۲۰۰۱ توسط انجمن فرانتس کافکا بنیان گذاشته شد.

این جایزه شامل یک مجسمه کوچک کافکا اثر یاروسلاو روبا - هنرمند اهل چک - و مبلغ ده هزار دلار است و هارولد پیتز پنجمین نویسنده‌ای است که موفق به دریافت این جایزه شده است.

فیلیپ رات از آمریکا، ایوان کلیما از جمهوری چک و جیتز ناداس از مجارستان، از جمله برندگان پیشین این جایزه بوده‌اند. همچنین سال گذشته آفرده پلشک - برنده نوبل ادبی سال ۲۰۰۴ - این جایزه را از آن خود کرده بود. هیأت داوران این جایزه عبارت‌اند از: مارسل ریچ رابنکی، منتقد برجسته ادبیات آلمان و جان کلدز، ناشر انگلیسی.

نشان شوالیه - پالم به پروفوسور باغبان اهدا می‌شود

گروه خیر کتاب هفته، نشان شوالیه - پالم که از معتبرترین نشانهای علمی و فرهنگی دولت فرانسه است، که از سال ۱۸۰۸ به بعضی از استادان دانشگاه‌ها و دانشمندان اهدا شده است. این نشان ملی رسمی که در ساختمان دانشگاهی پالم اونیورسیتز، برگزار می‌شود به پروفوسور بیک باغبان اعطا خواهد شد.

پروفوسور باغبان، استاد ایرانی‌شناسی و رئیس گروه

ام.اس.ان رقیبی جدید برای یاهو و گوگل

گروه خیر کتاب هفته، ام.اس.ان اعلام کرد که به زودی خدمات جدید جست و جوی کتاب برای کاربران اینترنت را ارائه خواهد داد و در این پروژه امکان دسترسی به مجزای کتابهای موجود در البته پیش از اسکن کتابها یا ناشران آنها به صورت مستقیم هماهنگی‌های لازم به عمل می‌آید و قانونی‌رایت

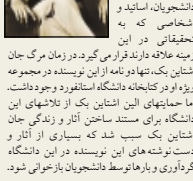

رعایت خواهد شد. ام.اس.ان در طی اقدامی به سازمان ایمن محتوای آزاده می‌پیوندد تا برای اسکن دیجیتال کردن کتابهای از دسترس عموم مردم به مجزای آنها همکاری کند. ام.اس.ان با این اقدام و گسترش آن می‌تواند رقیبی جدی مهم برای دو شرکت یاهو و گوگل به شمار رود. نائب رئیس شرکت مایکروسافت نیز از اجرای این پروژه ابراز خوشحالی کرد و گفت: «با این کار ما می‌توانیم با کتابخانه‌های سراسر جهان ارتباط پایدار و با آنها کار کنیم. با دیجیتال کردن اطلاعات کتابهای موجود در کتابخانه‌های جهان، بهتر می‌توانیم به سوالات مردم جواب دهیم و اطلاعات را با سرعت بیشتری در اختیار آنها قرار دهیم.»

نشان نوبل جان اشتاین بک

مدال طلای نوبلی که در سال ۱۹۶۲ تصیب جان اشتاین بک نویسنده معروف آمریکایی شده بود، یکشنبه ۳۰ نوامبر ۸۰ - آبان - به دانشگاه استنفورد اهدا شد.

به گزارش سایت کتاب، این مدال که سالها در یک صندوق امانات در نیویورک نگهداری شده بود، توسط دختر او به دانشگاه استنفورد اهدا شد. این هدیه مجموعه‌ای است از نامه‌های خصوصی آلبین همسر سوم جان اشتاین بک به او.

روبرتو جی. تریزیپلو رئیس بخش مجموعه‌های ویژه کتابخانه دانشگاه استنفورد در این باره گفت: «این مجموعه ارزشمند در دسترس دانشجویان، اساتید و اشخاصی که به تحقیقاتی در این زمینه علاقه دارند قرار می‌گیرد. در زمان مرگ جان اشتاین بک، تنها دو نامه از این نویسنده در مجموعه ویژه او در کتابخانه دانشگاه استنفورد وجود داشت. اما حمایت‌های آلبین اشتاین بک از تلاش‌های این دانشگاه برای مستند ساختن آثار و زندگی جان اشتاین بک سبب شد که بسیاری از آثار و دست‌نوشته‌های این نویسنده در این دانشگاه گردآوری و بارها توسط دانشجویان بارخونی شود.

تجدید پیمان با قرآن

گزارش مواسم اختتامیه نمایشگاه بین المللی قرآن

محمد رضا عددی

مراسم اختتامیه سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم با حضور حسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و علامه‌ی خداداد، رئیس مجلس شورای اسلامی، بهم آبان ماه به کار خود پایان داد. در ابتدای این مراسم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «امیدوارم هشتاد سال آینده نمایشگاه بین المللی قرآن کریم تنها در حد یک نمایشگاه نباشد بلکه قرآن و مفاهیم قرآنی در متن زندگی و فرهنگ عمومی جامعه جاری شود.»

وی همچنین بیان کرد: «امید است برپایی چنین نمایشگاه‌هایی زمینه‌ای باشد تا این خود را در حق قرآن ادا کنیم.»

صفارهرندی ضمن اشاره به استقبال گسترده مردم از سیزدهمین نمایشگاه قرآن کریم افزود: «سبیل گسترده مردم در راهروها و نمایشگاه و حرکت آنها انسان را به یاد می‌بیند و صفا و برهه و ماسک حج می‌اندازد.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تشکر از همکاری مسئولان مصلاهی تهران و معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان گفت: «امیدوارم نمایشگاه سال آینده قرآن کریم، با تحولی اساسی، فضایی در جهت عمق بخشی و جاری شدن قرآن در زندگی روزمره مردم ایجاد کند.»

در ادامه مراسم محمدعلی شعاعی، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به بیان گزارش برگزاری سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم پرداخت.

وی گفت: «سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم در حالی به پایان می‌رسد که به اذعان بازدیدکنندگان داخلی و خارجی، این نمایشگاه به عنوان مهم‌ترین رویداد فرهنگی و هنری قرآن کریم در سطح جهان شهرت یافته است.»

محمدعلی شعاعی، رئیس سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم افزود: «اسمال با حمایت وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی، نمایشگاه قرآن کریم در مصلاهی بزرگ امام خمینی (ره) در فضایی به مساحت ۵۰ هزار متر مربع که نزدیک به سه برابر فضای سال قبل است، آغاز برگزیده هنرمندان ایران و جهان را در سطحی گسترده عرضه کرد و موفق به برگزاری مراسم مذهبی، ماه مبارک رمضان و زینب‌سازی تبادل نظر اندیشمندان و صاحب‌نظران علوم قرآنی گردید. همچنین در ۱۱۴ شهرستان، نمایشگاه‌هایی همانند نمایشگاه قرآن کریم در تهران برپا شد و ۲۵ کشور جهان نیز شاهد برگزاری برنامه‌های مشابه بود.»

شعاعی اظهار داشت: «دعوت به تدبیر و تفکر در مفاهیم قرآنی در فضای نمایشگاه، یکی از اهداف اصلی برنامه‌ریزی آن بوده است. سرای قرآن و آیدینه، نشستهای ویژه بانوان، جلسات نمایشگر ساده قرآن برای جوانان در کنار آثار مکتوب، اعم از کتاب و مقاله و معرفی کتابخانه‌های تخصصی قرآن کریم، روشهای تحقق این امر بودند.»

رئیس سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم تصریح کرد: «مفاهیم اجتماعی، ادبی، هنری، فناوری جدید و روشهای تفسیر و سایر علوم قرآنی در ۲۷ نشست، از سوی ۶۶ محقق، مورد توجه ۲۲۰۰ شرکت‌کننده، علاقه‌مند به مباحث قرآنی بود که از نتایج مهم آن آسیب‌شناسی پژوهش و مدیریت آموزش و نیز تولید محتوا و محصول در حوزه فرهنگ قرآنی است. همچنین معرفی تازه‌های کتاب ایران که در سال جاری ششصد ۳۶۵ درصد رشد در

حوزه علوم قرآنی است در کنار ۱۰۰۰ عنوان کتاب خارجی و ۱۰۰۰ مقاله قرآنی به زبانهای انگلیسی، فرانسوی و آلمانی از دستاوردهای بخش مکتوب نمایشگاه است.»

وی گفت: «۳۲۲ نسخه خطی از آثار کاتبان ایرانی موجود در موزه‌های جهان، نشانگر نقش ایرانیان در کتابت قرآن کریم است و سیر تطور کتابت قرآن کریم به خط کوفی در قالبهای هنری، از ابتکارات سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم بوده است. برگزاری مراسم تقدیر و تجلیل از خادمان قرآن کریم در سطح ملی و بین المللی، نقطه اوج فعالیت نمایشگاه در توجه به نخبگان قرآنی کشور است که با حضور

در ادامه همین روند قابل ارزیابی است. در اینجا وظیفه خود می‌دانم از تلاشهای ارزشمند سازمان اوقاف و امور خیریه که نقش بسزایی در آشنا ساختن جامعه اسلامی از طریق برگزاری مسابقات بین المللی حفظ و قرائت قرآن کریم ایفا می‌کند سپاسگزارم. تعالی، امید است همچواری این دو رویداد بر تعالی فعالیتهای قرآنی کشور بیفزاید.»

رئیس سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم ادامه داد: «اسمال با حمایت وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی و با تلاش ستاد نمایشگاه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان ملی جوانان، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش

ریاست محترم جمهوری برگزار شد.»

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توضیح داد: «بازدید روزانه ۳ هزار کودک و نوجوان از نمایشگاه و مسافرت ۷۵ هزار فارسی‌زبان از ۲۵ کشور جهان در مسابقات فرهنگی - هنری فضای اینترنت نمایشگاه قرآن، شرکت ۲۵ هزار نفر در مسابقات آنلاین با معارف و مفاهیم قرآنی، حضور ۱۵ هزار جوان در مسابقه پاسخ به سوالات عدالت و مهرورزی در قرآن و دیگر مسابقاتی که توسط شرکت کنندگان در نمایشگاه برگزار شد. شکست از موفقیت نمایشگاه در جلب جوانان به مفاهیم قرآنی «اروه» وی افزود: «حضور صدها هزار نفر از شهروندان تهرانی در مراسم شهبای پرفیض قدر و سایر مراسم و مناسبتها

همراه با نمایشگاه تا واپسین ساعات

نوفاتمامه توسعه همکاری در زمینه فعالیتها قرآنی، در سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین شد.

بر اساس این نوفاتمامه وزارت علوم متعهد می‌شود تا در زمینه‌های پژوهش و تحقیقات، فعالیتها فرهنگی و هنری، مراسم قرآنی و تجلیل از اساتید و مؤسسات دانشگاهی فعال در حوزه قرآن کریم، فعالیت کنند.

وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز عبارت است از: چاپ و نشر کتابها، مقالات و پژوهشهای برتر قرآنی در حوزه فرهنگ و هنر، برگزاری مراسم اهدای جوایز و لوح تقدیر به برگزیدگان

داد: «همانطور که در برنامه چهارم توسعه ضرورت تبدیل ایده‌های ارزشمند بومی به محصولات قابل مصرف در زندگی روزمره مردم به عنوان یک امکان و ظرفیت فرهنگی و اقتصادی پیش‌بینی شده است و بررسیهای به عمل آمده حجم مبادلات تجاری محصولات فرهنگی و هنری برگرفته از قرآن در سطح جهان را بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار نشان می‌دهد، نمایشگاه قرآن با امید فراهم آوردن زمینه‌های حضور جدی صاحبان صنایع کشور در این حوزه پروتوت، ۳۰۰ محصول مستحکم ایرانی را در کنار ۳۰۰۰ محصول فرهنگی قرآنی ۲۵ کشور جهان عرضه کرده است.»

مراسم تجلیل و تقدیر از فعالان فرهنگی و هنری قرآنی نیز در سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن برگزار شد.

رئیه در این بخش به صورت مشترک به دو کتاب «المعجم فی فقه القرآن» و «سیر بلاغه که زیر نظر محمد واعظ زاده خراسانی و با تلاش محققان مرکز فرهنگ و معارف قرآن نگاشته شده، تعلق گرفت.

کتابهای «لغت نامه قرآن کریم» نوشته محمود عادل سیوزاری (ناشر: نشر ثالث) و «ایران دین قرآن نوشته ابوالفضل ساجدی (ناشر: مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره))» تزیین و رتبه دوم و سوم را به دست آوردند.

همچنین در بخش ترجمه، کتاب «تاریخ مشکل قرآن این قتیبه دینوری» به ترجمه محمدحسین بحرئی بنیاناچ، «تفسیر الکافی علامه محمد باقر مغنیه» با ترجمه موسی دانش و «قرآنهاهی هفت گانه ابو عمرو دانی» به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را کسب کردند.

همچنین حسین علی ترمکمانی با کتاب «تصحیح و نقد مقدمه کتاب نجات الرحمان» رتبه اول و محمدعلی مهدوی راد، «فقه بخارزدگان» و علی فاضلی به خاطر تألیف کتاب «آثار الشیعه القرآنی» رتبه دوم را در بخش مصححان قرآنی از آن خود کردند.

بخش مصححان قرآنی از آن خود کردند.

در این مراسم لغات برگزیده بخش جوان نیز اعلام شدند.

همچنین در اختتامیه سیزدهمین جشنواره بین المللی قرآن، رئیس مجلس شورای اسلامی سخنرانی کرد و گفت: «فعالتهای قرآنی در سالهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی به صورت یک حرکت اجتماعی در کشور درآمده و جزء جدایی‌ناپذیر فعالیتهاهی ماه مبارک رمضان شده است.»

حداقل عادلان با بیان اینکه مردم، نمایشگاه قرآن را به عنوان تفریحگاه عمومی خود در ماه رمضان انتخاب می‌کنند، تصریح کرد: «امروز نسل جوان ما وقت خود را در محافل و مجالس قرآنی و معنوی صرف می‌کنند.»

وی با بیان اینکه امروز قرآن از غربت درآمده است، اظهار داشت: «سیدجمال الدین اسدآبادی از غربت قرآن و مهجور بودن آن رخ می‌برد و گفته: آیا درست است که فقط قرآن را برای سفره عقد و مجالس عزاداری بدانیم و آن را به جای محافظ برای فرزندان خود استفاده کنیم ولی از عمل به آن چیزی ندانیم؟ اما اکنون به برکت نهفت امام راحل و مردم، جامعه ایران با قرآن آشتی و تجدید پیمان کرده است.»

رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان، جوانان را ریسر می‌باید امید آینده کشور دانست و خطاب به آنان گفت: «باید به قرآن از منظر سیاسی، معنوی، هنری و سایر ابعاد نگاه کنید. هر اندازه که قرآن و نهج البلاغه در جامعه گسترش یابد از خرافات، تحریفات و معرفی ناصح و لفظ دینی محفوظ می‌مانیم.»

آذر اسدی

همه کتابهای کودک

گزارشی از کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

تیرماه ۱۳۹۳ شماره ۶ فصلنامه «کتابخانه» آذر اسدی

اینجا هم فضا آلودوز و کلافها را پیدا می‌کنی و هم شعر انار و حمدان دوست و را و هم می‌توانی به داستان هفت کوزه و سیب جادویی سرکی بخشی. از قدیمی‌ترین کتابهای حوزه کودک و نوجوان و حتی قصه‌هایی که هنوز شنیده‌ام و تجربه‌ای که هنوز نتوانم به آن بیجا پیدای شود تا آخرین روزهای آستان‌زاری کتابتنگ که امروز حتی وقتی با سیم کتابخانه صحبت می‌کردم به دستم رسید. در اینجا می‌توانی کافه و قلم به دست بگیری و با کمک کتابهای این کتابخانه تصویری از کودکان و نوجوانان دوره از سرزمینت را ترسیم کنی.

کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان یکی از کتابخانه‌های است که می‌تواند پاسخگوی نیاز پژوهشگران در حوزه کودک و نوجوان باشد این کتابخانه که در خیابان طاهری اسلامی قرار دارد از سال ۱۳۵۸ فعالیت‌های خود را شروع کرده است و از سال ۱۳۷۷ قابل یک کتابخانه تخصصی به فعالیت خود ادامه می‌دهد. این کتابخانه ویژه موضوعات کودک و نوجوان هنر، ادبیات و تعلیم و تربیت (روانشناسی) است.

با زهر احمدی، رئیس کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان درباره فعالیت‌های این کتابخانه گفت‌وگو کرده‌ام. در رفته رفته جامعه‌شناسی درس خوانده ۲۷ سال است که در کتابخانه‌های این کانون فعالیت می‌کند و از ۱۴ سال است که در کتابخانه مرجع کانون به کار مشغول است.

خانم احمدی درباره اهداف این کتابخانه توضیح دادید؟ این کتابخانه به شکل کنونی فعالیت‌های خود را از سال ۵۸ شروع کرده است. در این سال کتابهای فارسی به مجموعه کتابخانه آرام‌ام نیکدل اضافه شد. از سال ۷۰ تا ۷۵ کتابخانه به شکل تخصصی نیمه عمومی فعالیت می‌کرد و در سال ۷۶ آذر دین آستانه و این‌نامه جدید به شکل یک کتابخانه تخصصی در چهار حوزه کودک و نوجوان، هنر، ادبیات و تعلیم و تربیت، به فعالیت خود ادامه داد. این کتابخانه با توجه به آسانسورهای جدید برای شناسایی و پیداری در حوزه مربوط به فعالیت خود را گردآوری و سازماندهی کرد.

با توجه به تخصصی شدن کتابخانه باید یک مرحله تعیین کردن کتابها را هم پشت سر گذاشته باشید. در سال ۷۲ حدود هفت هزار و ۵۰۰ جلد کتاب از مجموعه خارج شد. تعداد کتابهای این دوره در شاخه تخصصی که کار می‌کردیم بعد از آن اقدام به تهیه کتابشناسی کودکان و نوجوانان کردیم.

سنگین است درباره تهیه این کتابشناسی توضیح دهید؟ پس از تخصصی شدن کتابخانه کار روی کتابشناسی را شروع کردیم. کتابشناسی قدیمی به دو طبقه تقسیم شده و تهیه کتابها نیز از سال ۷۵ که اقدام به تهیه کتابشناسی کردیم، به طور جداگانه تهیه می‌شود. دو جلد از کتابشناسی مربوط به سالهای ۱۳۱۰ تا ۱۳۷۷ تا ۷۱ به بعد مربوط به سال جلد کتابشناسی مربوط به دهه‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۹۱ است. از سال ۷۱ به بعد سال یک جلد کتابشناسی مربوط به دهه‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۹۱ است.

کار کتابشناسی به چه شکلی آغاز شد؟ وقتی محور موضوعی کار مشخص شد ابتدا شروع به گردآوری کتابها کردیم. در ابتدا هفت هزار و ۳۹۱ کتاب کودک و نوجوان در سالهای ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۱ کتابشناسی شد.

چرا ابتدا زمانی کتابشناسی را سال ۱۳۰۰ انتخاب کردید؟ سال ۱۳۰۰ شروع چاپ سنگی کتاب است. پیش از آن کتابها به صورت نسخ خطی بود. همچنین سازمان‌ها از سال ۱۳۰۰ به بعد اختلاف نظر کثیری درباره تعداد کتابها وجود آنها دارند. چهار هزار و ۲۰۰ جلد از کتابهای را که در فاصله سالهای ۱۳۰۰ تا ۱۳۷۷ به چاپ رسیده بود گردآوری کردیم.

کتاب پژوهشگران کتابشناسی به چه صورت بود؟ پژوهشگران کتابشناسی آنگار سالهای ۷۱ تا ۷۷ فرانسه طاهری تعدادی هزاره و میرا طاهری لقمی و پژوهشگران سالهای ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ از هره قلمی، فرانسه طاهری و محمدهادی مهدوی بودند. کار این گروه بسیار گسترده بود. بخش زیادی از کتابها نسخه‌های خطی بود. بخش دیگری در کتابخانه‌های شخصی و بخشی نیز در کتابخانه ملی و دیگر کتابخانه‌های بزرگ قرار داشتند. هنوز نمی‌توانیم ادعا کنیم که تمام کتابهای ذکر شده در این دوره را شناسایی کرده‌ام. همان کار کتابشناسی باید در فضای کار با موفقیت خود و کتابشناسی را منتشر کرد. پس از آن اقدام به چاپ نسخه کتاب کردیم.

کار بر روی کتابشناسی ۱۳۰۰ تا ۱۳۷۷ نیز مشکل بود و حدود ۳ تا ۴ سال طول کشید. بسیاری از کتابهای این دوره شناسایی شد اما هنوز گردآوری نشده است.

تعداد مراجعه دانشجویان زیاد است. اما عمر مراجعه آنها کوتاه است. پژوهشگران نیز از مراجعه کنندگان اصلی ما هستند که به طور پیوسته از کتابخانه استفاده می‌کنند.

ما پژوهشگرانی را داریم که ده سال است برای پیدا کردن کتابهای مورد نیاز خود به این کتابخانه می‌آیند.

کتابشناسی کتابهای چه سالهایی از قبیه سالها مشکل تر بود؟ کار بر روی کتابهای منتشر شده در سالهای ۵۷ تا ۶۰ از قبیه سالها مشکل تر بود. در این دوره هیچ مرکزی کتابهای کودکان و نوجوانان را شناسایی، ثبت و گردآوری نمی‌کرده است. در کار کتابشناسی ۱۳۰۰ درصداً نباید کارسری و با موفقیت بسیاری پیش رفت ولی در ۳۰ درصد پایانی کار، با وقفه‌های زیادی مواجه شدیم.

پس از شناسایی کتابها اقدام به خرید آنها برای کتابخانه کردید؟ ما سعی کردیم کتابها را از کتابهای مختلف گردآوری کنیم. عمدتاً کتابها به صورت اهدایی از سوی نثاران به دست ما می‌رسید. بخشی از کتابها را از آلبانیا، کتاب و دست دوم فروشندها خریداری کردیم. کتابها را در برابر قیمت پشت جلد می‌خریدیم تا مجموعه‌مان کامل شود. می‌توانیم ادعا کنیم که حدود ۸۰ درصد کتابها را گردآوری کرده‌ام. اما در کتابشناسی، آذر اسدی نگهداری کتابهای را نیز که امکان تهیه آنها فراهم نشده، دادیم تا پژوهشگران در صورت لزوم بتوانند به آنها مراجعه کنند. ما می‌توانیم ادعا کنیم که نسخه‌های از تمام کتابهای کودکان و نوجوانان را که بعد از سال ۹۰ چاپ شده است، در دست داریم.

چه فعالیت‌های دیگری پس از تخصصی شدن کتابخانه انجام داده‌اید؟ کار دیگری که بعد از تخصصی شدن کتابخانه کردیم فعال کردن بخش نشریات بود. در این بخش نیز عملیات و چین انجام گرفت که نشریات غیر تخصصی از مجموعه خارج شد. سپس اقدام به انتشار نامه فصلنامه‌ای کردیم که برای کودکان و نوجوانان نوشته شده است و کار تبلیغاتی را شروع کردیم. در حال حاضر یکی از بخش‌های غیر کتابخانه بخش نشریات است. پژوهشگران می‌توانند از طریق موضوع یا عنوان مقاله مورد نظر خود را پیدا کنند.

شناسایی نشریات کودکان و نوجوان به چه صورت بود؟ شناسایی و گردآوری این نشریات، پیچیده‌تر از کتابها بود. برای کتابها جلی ملل کتابخانه ملی وجود داشت که آنها را حفظ می‌کنند. اما نشریات کودک و نوجوان در جای خاصی نگهداری نمی‌شده. همین صفت محدود را تا سال است که تلاش می‌کنیم تا بخش نشریات را کامل شود. در حال حاضر می‌توانیم بگوییم کارنامه روشی از کتاب، نشریات و تمام پایانه‌های کتاب دریا و کودکان و نوجوان نوشته شده، در دست داریم.

بانک اطلاعاتی نشریات به چه صورت است؟ این بانک شامل اطلاعات تمام نشریاتی است که در فاصله سالهای ۳۱ تا ۷۲ درباره کودک و نوجوان در ایران منتشر شده است. علاوه بر آن همه مقالات این حوزه نیز جمع‌آوری شده. همچنین خانم حمیدی، از دیگر همکاران ما فهرست کتابهای را که درباره کودک و نوجوان تهیه می‌شده در سه جلد تدوین کرده است.

سألیتم هم برای این بانک اطلاعاتی، راه‌اندازی کرده‌اید؟ من اعتقاد دارم که با توجه به کتابهای جدید عرضه تقریباً تیار راه ارائه اطلاعات، کتاب نیست و می‌توان از طریق این بانک اطلاعاتی روی سایت، مشاوران را مراجعه به اینجای می‌توان کرد. هنوز سایت کتابخانه راه‌اندازی نشده است اما ضرورت آن در مرکز تعریف شده.

کتابخانه در چند بخش فعالیت می‌کند؟ فعالیت‌های کتابخانه در پنج بخش سازماندهی شده است: کودک فارسی، ادبیات و هنر، نشریات، مرجع فارسی و لاتین و آیین آمانت و فهرست‌نویسی.

بخش کودک فارسی چند جلد کتاب دارد؟ این بخش ۶۶ هزار جلد کتاب دارد.

در بخش نشریات، چند نشریه دارید؟ ما نشریه حدود ۶۰ نشریه غیر فارسی و ۱۲۰ نشریه فارسی هستیم. در این بخش نیز فعالیت‌های در حوزه کودک و نوجوان بیشتر است. ما تاریخ می‌دهیم خوانم نشریه‌های نشریات شوم تا مطمئن باشیم که تمام نسخه‌ها به دستمان می‌رسد. حتی نشریاتی را که به صورت رایگان به دستمان می‌رسد نیز منتشر می‌نویسیم. ما دارای نشریات «اشراق» منتشره در ۸۰ موضوع تخصصی کتابخانه ما هستیم. اما نشریات مربوط به کودک و نوجوان در این میان مهم و جدید بخش‌های ما هستند.

اشراق و روزنامه چهلون؟ نشریه ۱۰ و روزنامه چهلون در محیط کودک و نوجوان دارند.

در بقیه بخشها چند جلد کتاب دارید؟ در بخش مرجع فارسی سه هزار و ۲۹۹ و در مرجع لاتین سه هزار و ۵۸۲ عنوان کتاب داریم. بخش کتاب نیز که به صورت بسته آذاری می‌شود به دو بخش لاتین و فارسی تقسیم شده. در بخش لاتین پنج هزار و ۸۰۹ و در بخش فارسی سیوه هزار و ۶۶ عنوان کتاب موجود است.

وضعیت خرید کتاب برای کتابخانه چگونه است؟ در بخش کودک فارسی هر کتابی را که در ایران منتشر شود بدون هیچ کوششی تهیه می‌کنیم. یکی از سیاستها ما حفظ کردن کتاب هستیم و شناسایی و گردآوری کتابهای این حوزه است. بنابراین به این موضوع ما از چند کتاب آمار کتابهای را که در این حوزه تهیه شده‌اند می‌گیریم. بنابراین اطلاعات کتابها را از خانه کتاب گرفته و با کتابخانه تهران و وزارت اسناد می‌گیریم تا کتابها را در لیست ارسال کنند. چند نشانه داده‌ها را در روزنامه‌ها یک جست و جوی می‌کنیم. به این علت فرغ‌ها سر بزند و آمار کتابهای منتشر شده در حوزه کودک و نوجوان را جمع‌آوری کنند. البته این فرآیند خرید کتاب، فقط در حوزه کودک و نوجوان وجود دارد. برای بقیه بخشها به صورت کوششی عمل می‌کنیم. همچنین هر سال در کتابخانه مطبوعات نیز جست و جویی در مطبوعات داریم تا مطمئن شویم تمام نشریات منتشر شده در یک سال را در حوزه کودک و نوجوان تهیه کرده‌ام.

با این وضعیت خرید شما به طور متمرکز خرید می‌شود؟ بله برای خرید رهایی هزینه هرینه خرید در اختیار خود کتابخانه قرار می‌گیرد. برای خرید آری نیز از طریق بخش مالی-اداری خود کانون عمل می‌کنیم.

خرید آری را فقط در کتابخانه انجام می‌دهید؟ قبلاً خرید آری فقط در کتابخانه انجام می‌شد اما در حال حاضر خرید آری را از کتابخانه‌های مختلف که در طول سال برگزار می‌شود انجام می‌دهیم.

کتابخانه چند عضو فعال دارد؟ کتابخانه قرار بر این داریم که به طور فعال در کتابخانه استفاده کنند. ما در کتابخانه‌های سازمان را تعریف کرده‌ایم. تعداد کارکنان ادبیات کودک و نوجوان، معلمان و اساتید دانشکاهها، پژوهشگران دانشجویان رشته‌های مرتبط و همکاران کانون می‌توانند عضو کتابخانه شوند.

میزان مراجعه معلمان چقدر است؟ میزان مراجعه فقط برای انجام کارهای پژوهشی تخصصی به اینجا مراجعه می‌کنند. تعداد مراجعه دانشجویان زیاد است. اما عضو اصلی آنها کانون است. پژوهشگران نیز از مراجعه کنندگان ما پژوهشگرانی را داریم که ده سال است برای پیدا کردن کتابهای مورد نیاز خود به این کتابخانه می‌آیند.

به نظر شما ویژگی‌های مکانی این کتابخانه مناسب است؟ اینجاست که طراحی فضای مناسب برای کتابخانه بود. در حقیقت در زمان راه‌اندازی و طراحی اش از ایده آل ترین کتابخانه‌ها بود. اما با توجه به افزایش حجم کتابها و کامل شدن کتابخانه به مرور زمان، آلا با کمیوس فضای مجهول، ما برای رفع این مشکل شروع به ایجاد فضاهای کتاب کردیم. اما این حرکت نیز طولانی مدت، مفید نیست. برای مثال کارمندی که باید در کتابخانه دو سه فعالیت انجام دهد در محیط کتابخانه می‌شنند که باعث کاهش بازدهی برای مراجعه‌کننده است.

سال مطالعه چند نفر ظرفیت دارد؟ اگر بخواهم از نظر تعداد مطالعه بگویم، ما ۱۰۰۰ ساعت مطالعه داریم. اما در عمل تنها می‌توانیم به مراجعه ۵۰ نفر به طور همزمان پاسخگو باشیم.

تعداد کتابداران این کتابخانه چند نفر است؟ تعداد کتابداران ۱۷ نفر در قسمت کتابدار فعالیت می‌کنند.

توده یخی که آب می شود

گزارشی از وضعیت یارانه کاغذ (۱)

علی تازی

خرید ماه اسال ۱۹۵۰ تاشر و نهاد حوزه کتاب کشور، طی نامه‌ای خواستار قطع یارانه کاغذ از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شدند. در این نامه آمده بود، «با ناشران امضاکننده زیر، عمراً خواستار قطع یارانه کاغذ هستیم چون به گمان ما:

۱. در راستای حفظ منابع ملی و بالطبع صنعتی و فریدی است.
۲. از ریختن و پاش کاغذ جلوگیری می شود.
۳. عملی شدن آن است.
۴. با ورود انواع کاغذ، ناشر می تواند کاغذ دلخواه و مناسب برای هر کتاب را انتخاب کند.
۵. ناشران را از بوروکراسی کثونی در تخصیص کاغذ خلاص می کند.
۶. مانع از نوسان جریان کاغذ و وارد شدن ضرر و زیان به ناشران می شود. تجربه قطع کاغذ در سال

است تا ضمن حفظ یارانه در حوزه فرهنگ، شکل توزیع آن روند مناسبتری به خود بگیرد. معاونت فرهنگی وزارت ارشاد این موضوع را در دستور جلسات نشستات تخصصی نشر قرار داد.

اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران

داوود رمضان شیرازی، رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران درباره مسئله یارانه کاغذ می گوید: «امی دائم نظر عرونی که در حال حاضر در ارشاد فعالیت می کنند درباره تخصیص یارانه کاغذ چیست، ما می خواهیم طوری عمل شود که هم ناشران مشکل کاغذ نداشته باشند. هم کتاب ارزاتر به دست مردم برسد. هر چه کتاب ارزاتر باشد، خریدار آن نیز بیشتر می شود و منظور نهایی همه فعالیتها ما خرید بیشتر کتاب توسط مردم است.» وی درباره حذف یارانه کاغذ توضیح می دهد: «اگر یارانه حذف شود بالطبع کتاب کراتر می شود. یکی

یارانه را می طلبد. با توجه به این دو دیدگاه در تیرماه سال جاری در آخرین مجمع عمومی شرکت تعاونی که با انتقادات جدید هوات شیرازی همزمان بود، مصوب شد که هیأتی متشکل از همکاران با سابقه، فعال، صاحب نظر را گاه به مشکلات و مسائل وضعیت نشر تشکیل داده و پس از بررسی و مطالعه این مسئله نتیجه را به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه کنند که تصمیم گیری در این مورد با آن وزارتخانه و سایر سازمانهای مربوط است.»

کاغذ آزاد

سیداحمد رضا طهوری، مدیر نشر کتابخانه طهوری درباره این مسئله می گوید: «حذف کردن یارانه کاغذ بهتر از وجود آن است. زیرا جلوی سوءاستفاده ها گرفته می شود.» وی در خصوص شیوه حمایت دولت از ناشران ادامه می دهد: «بهتر است وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بازرگانی با هم هماهنگی کنند تا عوارض

باید جلوی تشبیهات را گرفت

محمدعلی داوودی، مدیر نشر نگار دریا و حذف یارانه کاغذ توضیح می دهد: «ناشران حتماً به یارانه احتیاج دارند. مثلاً موجودی نامه ایام ایام مشکلاتی شده است. اول باید با تمام قوا در صدد رفع این مشکلات برآمد. اما اگر بتوان مشکلات را حل کرد بهتر است تخصیص یارانه به طور کلی حذف شود. ولی نمی توان مشکلاتی را که وجود یارانه باعث آن شده است، نادیده گرفت.»

وی در ادامه می افزاید: «بیش از هشت هزار پرودنده نشر وجود دارد. اما بازار کتاب می گوید که ما این مقدار را بیشتر نداریم. به نظر می رسد سهمی اوقات یارانه کاغذ صرف تولید کتابهای می شود که اصلاً وجود خارجی ندارد. وقتی مشکلاتی از این قبیل در حوزه نشر به وجود می آید ناشران اصلی ترجیح می دهند که اصلاً یارانه بگیرند. این مشکلات به سختی رسیده که ترجیح می دهیم از این کمک محروم باشیم.»

داوودی پروردیار، انتصاب جنس کاغذ خانواد ناشران می گوید: «بسیار متاسفانه یارانه کاغذ، تسلیل جنس کاغذ خانواد خود کتاب را بیشتر کند. می توان از راههای که مشکل کمتری دارد به ناشران کمک کرد. مثلاً یارانه بگیرند. این مشکلات به سختی رسیده که ترجیح می دهیم از این کمک محروم باشیم.»

داوودی پروردیار، انتصاب جنس کاغذ خانواد ناشران می گوید: «بسیار متاسفانه یارانه کاغذ، تسلیل جنس کاغذ خانواد خود کتاب را بیشتر کند. می توان از راههای که مشکل کمتری دارد به ناشران کمک کرد. مثلاً یارانه بگیرند. این مشکلات به سختی رسیده که ترجیح می دهیم از این کمک محروم باشیم.»

سیداحمد رضا طهوری / سیدرضا پکرنیگان / فرهاد تیمورزاده / داوود رمضان شیرازی / منصور حاجی آخوندی

گذاشته تجربه تلخ و پرهزینه ای بود.» همچنین در ادامه آمده بود: «بر این باوریم که قطع یارانه کاغذ، قیمت کتاب و آمارهای این حوزه را واقعی می کند.»

۱. میزان مصرف کاغذ، قیمت کتاب و آمارهای این حوزه را واقعی می کند.
۲. با ایجاد دستور مناسبی برای رقابت مشروع، زمینه رشد ناشران واقعی را فراهم کرده و موجب شکوفایی نشر می شود.
۳. افزایش امکان ناشران به خود، ضریب امنیت شعفی آنها را بالا می برد.
۴. می تواند امکان برای وصل بازار کتاب ایران به بازار جهانی کتاب ایجاد کند.
۵. هر چند قیمت کاغذ در بازار آزاد مقداری از قیمت دولتی کنونی آن بیشتر می شود. ولی این افزایش تأثیر خیلی زیادی بر قیمت کتاب نخواهد گذاشت.»

این نامه از سوی ۱۹۵ ناشر و نهاد حرفه ای حوزه کتاب نوشته شد و امای ناشران امضاکننده نامه اهمیت آن را بیشتر کرده بود.

شش ماه از نوشتن این نامه توسط ناشران می گذرد. اما هنوز برای حل این مسئله هیچ اقدام عملی صورت نگرفته است. به نظر می رسد اکنون فرصت مناسبی وجود دارد تا درباره مسئله یارانه کاغذ دوباره صحبت شود. از این رو با رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، رئیس اتحادیه کاغذ و مقوا، سخنگوی شرکت تعاونی ناشران و چند تن از ناشران درباره این موضوع گفت و گو کردیم.

واکنش ارشاد

به دنبال انتشار این نامه معاونت فرهنگی وزارت ارشاد اعلام کرد این امر نیازمند بررسیهای دقیق کارشناسی

از راههای ارزاتر شدن کتاب، تخصیص یارانه است. همچنین یکی از راههای کمک دولت به ناشران یارانه کاغذ است و ناشران نیز نمی خواهند کمک دولت به آنها قطع شود.»

رمضان شیرازی درباره راههای دیگر کمک به ناشران اضافه می کند: «دولت می تواند علاوه بر تخصیص یارانه، از راههای دیگر نیز به ناشران کمک کند. بنده با جناب وزیر و دیگر همکاران فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت و گو داشته ام اما اختصاصاً درباره یارانه صحبت نکرده ایم. با این همه نظر همکاران ارشادیمان بر ما راجع است.»

اتحادیه کاغذ و مقوا

منصور حاجی آخوندی، رئیس اتحادیه کاغذ و مقوا درباره یارانه کاغذ می گوید: «به نظر من یارانه کاغذ باید به طور کامل برداشته شود و دولت از راههای دیگر به ناشران کمک کند.»

وی در خصوص راههای دیگر کمک دولت به ناشران می افزاید: «دولت می تواند در زمینه ایجاد موقعیت مناسب توزیع و خرید کتاب به ناشران کمک کند و در صددی از کتابهای تولید شده را از ناشران خریداری کند. در مقابل، کتابهای خریداری شده را به کتابخانه ها اهدا کند.»

شرکت تعاونی ناشران

ارشدمن اللهی، سخنگوی تعاونی ناشران درباره نظر این تعاونی درباره مسئله یارانه کاغذ می گوید: «در شرکت تعاونی دو دیدگاه وجود دارد. نگاه اول بر ادامه یارانه ولی گام به گام و با تغییر روش ارائه آن و رعایت عدالت تکیه دارد و نگاه دوم حذف کامل

ورود کاغذ به کشور کمتر شود، در نتیجه ناشران می توانند کاغذ آزاد را ارزان تهیه کنند.»

معیین طور که هست

مدیر نشر هابن محمد صالحی، مدیر نشر کاغذ توضیح می دهد: «به نظر من تخصیص یارانه کاغذ به شکل کنونی مناسب است و علت این امر آنکه بعضی همکارانم می گویند یارانه باید حذف شود نمی فهمم. این افراد باید آمارهای بهتری نیز ارائه کنند.»

قیمت تغییر نیامده نمی کند

مدیر نشر خجسته، سیداحمد رضا طهوری درباره این موضوع می گوید: «یارانه باید به طور کامل حذف شود. تخصیص یارانه در مورد هر کالایی قیمت منفی دارد. در واقع کاغذ دولتی در بعضی خبایات شهر اصلاً نشانه خوبی نیست.»

وی در ادامه می افزاید: «اگر یارانه حذف شود قیمت کتاب، درصدها بسیار کمی افزایش می یابد. ولی در عوض بعضی مشکلات دیگر حل می شود. برای مثال مشکلی که سال گذشته در اثر کمبود کاغذ برای ناشران اتفاق افتاد، دیگر نمی افتد. همچنین ناشران می توانند اتفاق مورد نیاز خود را انتخاب کنند و ناشران را با هر جنس کاغذی که می خواهند، کتابت کنند.»

پکرنیگان در خصوص راههای جایگزین کمک دولت به جای یارانه می گوید: «می توان راههای را بدون مطالعه و کارشناسی درست پیشنهاد داد که آنها هم بعد از مدتی مشکلاتی مانند مسائلی که برای یارانه به وجود آمده است می کنند. به نظر من باید درباره راههایی که قرار است جایگزین یارانه شود، خوب فکر کنیم و تصمیم درستی بگیریم.»

ایجاد یترین کتاب

فرهاد تیمورزاده مدیر نشر تیمورزاده در خصوص حذف یارانه کاغذ می گوید: «ما می توانیم به اینکه ما کتابهای جیبی چاپ می کنیم به یارانه احتیاج داریم. ما این حال به نظر من در یک نگاه کلی بهتر است که یارانه حذف شود.»

وی می افزاید: «مجموعت نوع کاغذی که در اختیار ما قرار می دهند دقیقاً همان چیزی است که ما می خواهیم. در ضمن گاهی کاغذ با ناخیر زمانی به دست ناشران می رسد که این از مشکلات رایجی است. ناشران به دولت است. اما کتابهای دلگامی بیشتر می کنیم و طبقه خود می داریم که کتاب رایج به دست مخاطب برسانیم.»

تیمورزاده در خصوص افزایش قیمت کتاب بعد از حذف یارانه توضیح می دهد: «به نظر من برسد قیمت کتاب حدود ۱۵۰ درصد افزایش پیدا کند که رقم قابل توجهی نیست. یکی از مشکلات که ناشران با آن مواجهند چاپ شماگان بالای کتاب برای کتاب است که نسخه کمتری از آن مورد نیاز است.»

مدیر نشر تیمورزاده در ادامه می افزاید: «معمولاً این عرصه کتاب، کمک کند.»

وی در پایان می گوید: «یارانه باید به صرف کنند. تعاف بگیرد نه به تولید کنند. یارانه در حقیقت توده یخی است که تا به دست ما رسد آب می شود. باید بینه خرید کتاب بالا رود. دولت می تواند کتاب را از ناشر خریداری کند و بعد کتابهای خریداری شده را به کتابخانه ها هدیه کند.»

در ضمن می توان امکان وجود کتابفروشی ها را افزایش داد. به این طریق برودت مخاطب با کتاب بیشتر می شود و ضرورت خرید آن نیز بیشتر احساس می کند.»

من یک شاعر م...

ناشران و چاپ اولین اثر یک شاعر

گلی قیسه

یک جایی، در یکی از این روزنامه‌ها خواننده بودم «این روزها همه شاعرند و شعر می‌گویند» اما «مخاطب شعر خیلی کم است...» «این روزها همه شعر می‌گویند و می‌خواهند که شعرهایشان چاپ بشود» اما بیچاره ناشری که با سرمایه خودش شعر نمی‌گردد... «این روزها شاعران جوان را تحویل نمی‌گیرند، شعر باید با سرمایه خودش، کارش را چاپ کند»... و خواندن این حرفها بود که مرا شاعر کرد. شاعر شاعر هم که نه‌این حرفها بود که مرا به حیات شاعری درآورد که یک کتاب شعر ۲۰۰صفحه‌ای روی دستش مانده و می‌خواند آن را به چاپ برساند. سراغ ناشران زیادی رفتم،ناشرانی که بازار نشرشان داغ است و صرفاًبیانات کنار می‌کنند یا ناشرانی که خیلی پزیشان فرقی نمی‌کنند در زمینه چاپ کتابند! به هر حال من خواستم بدانم و بدانید که اگر روزی هوس شعر گفتن کردید،بعد از آن، چه چیزی در دنیای نشر منتظران است.

شرایط نشر شعر خیلی بد است

ناشری که عموداً شعر شاعران جوان را چاپ می‌کند، می‌گوید،شرایط نشر شعر خیلی بد است، اگر شما سرمایه گذاری کنید، آن را چاپ خواهیم کرد، البته احتمال اینکه بتوانی سودی از سرمایه‌ات برداری، خیلی کم است!

وقتی از او درباره کارشناسی شعرهایم می‌پرسم، می‌گوید: «فقط از خیلی مهم نیست، شما اگر پولش را بگذارید، ما شعرهایتان را چاپ می‌کنیم.»

حق التالیف به کتاب اول یک شاعر

تعلق نمی‌گیرم

با ناشری از شهرستان تروین تماس می‌گیرم، ناشری که چند کتاب از ناشران جوان را در لیست کتابهای منتشرش دارد، توضیح می‌دهد، باید کار رایجی بود اینجا تا پس از نایب درباره چاپ و شمارگان آن صحبت کنیم.

او درباره حق التالیف می‌گوید: «حق التالیف به کتاب اول یک شاعر با نویسنده تعلق نمی‌گیرد، در ضمن سرمایه گذاری راهم خودتان باید انجام دهید، شما چطور، هیچ سرمایه گذاری در مورد کتابهای شعر نمی‌کنید؟»

فعلاً چنین موقعیتی نداریم، اگر کتاب خوبی باشد ممکن است ناشر و مولف بتوانند با هم مسئولیت مالی چاپ را بپذیرند، اما در مجموع، روی کتاب شعر سرمایه گذاری نمی‌کنیم.

توزیع کار با خودتان است

ناشر دیگری از شهر کرد توضیح می‌دهد، باید آثاران را بپایورید، اینجا که پس از ویرایش و تایپ آنها را طبقه‌بندی کنیم و فرستیم برای چاپ.

کتاب من تقریباً ۲۰۰صفحه است، برای چاپ شعر آن هم در این تعداد صفحه مشکل ندارم؟ «نه، مشکلی نیست، ما احسبیت کاشفنی می‌شویم، فقط توزیع کار با خودتان است، ما اینجا توزیع نداریم، البته با ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصده تخفیف از قیمت روی جلد، برای توزیع هم می‌شود کاری کرد»

شعر با هزینه شاعر چاپ می‌شود

یک ناشر که کار که عموداً در زمینه شعر شاعران معاصر فعالیت می‌کنند می‌گوید: «بازی اصلاً دیگر حجم کار را بسته‌ایم، سال آینده مجموعه رایجیورید

تا پس از بررسی یک هفته‌ای، نظرمان را درباره آن اعلام کنیم.»

«یعنی در صورتی که شعرها مورد تأیید کارشناسان قرار بگیرد، بروی آن سرمایه‌گذاری می‌کنید؟ «خیر، شعر با هزینه شاعر چاپ می‌شود.»

اشعار شاعر ناشناخته را چاپ نمی‌کنیم

با ناشر فعلی در زمینه ادبیات ایرانی که تنها یک مجموعه شعر معاصر در کارنامه نشرش دارد، تماس می‌گیرم، کسی که تلقن را جواب می‌دهد، شرایط چاپ اثر را بدین قرار اعلام می‌کند، اثر امی فرستید، پس از کارشناسی که از یک تا سه ماه طول می‌کشد،

یک کتاب در عرض یکسال سه تا شما پشت وپشتن کتابفروشی‌ها قرار می‌گیرد.»

«با تبدیل یک کتاب به سه کتاب، یکسری هزینه‌ها مثل طراحی جلد بالا می‌رود که از توان مالی من خارج است.»

«شما بکاران آن نایبید، ما طراحی مربوط به دو جلد اضافی را با شما از آن تر حساب می‌کنیم یا اصلاً سعی می‌کنیم آن را راگان در بیایوریم، وقتی شما پنجاه شصت صفحه کتاب را با شما گان پایین منتشر کنید می‌توانیم از چاپ دیجیتال استفاده کنیم.»

«در مورد توزیع چطور؟ شما این کار را انجام می‌دهید؟»

توزیع ۵۰۰ جلد کتاب که کاری ندارد! درصدی از آن را وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌خرد و باقیمانده را هم به ده دوازده تا کتابفروشی مطرح بخش می‌کنیم.»
برای آن مهم نیست که شعرهای من چه سبک و سبکی داشته باشند یا نیازی نیست آنها را به کارشناسی بیاورم!
من دنبال این قضیه نیستم، همین که شعرهایتان از نظر سیاسی مشکل نداشته باشد، کافی است.»

ناشران خطرناکمی پذیرند، اگر چنین کنند...
با اینکه از این همه تلف یک ناشر در حق یک شاعر ناشناخته تعجب کردم، باز هم دفتر ناشران را زورق می‌زنم و شماره ناشر دیگری را می‌گیرم و تصمیم می‌گیرم او در این باره هم، همه‌ی بعد از نشانی حمله‌های تکراری سرمایه‌اژ شده، شعرهای من را چاپ کند،

می‌پرسم علت اینکه برخی از ناشران تمایل زیادی برای چاپ کتاب شعر آن هم در شمارگان پایین دارند، چیست، می‌گوید: «شعر را تا شما بهتر از من می‌شناسید، کتاب شعر اگر شاعرش شناخته شده باشد، منظور ناان چیست؟»

کتاب را قبول می‌کنند و با استفاده از آن امکانات دولتی دریافت می‌کنند، البته بعضی از ناشران هم چاپ کتاب را قبول می‌کنند، اما گاهی تا دو سال کتاب در انتظار نشر می‌ماند، از من به شما نصیحت اگر می‌خواهید، شعرهایتان را چاپ کنید، بدانید که پولتان سوخته و رفته است، شما یک

شاعر ناشناخته هستید!»

ارشاد بجزون بدهد ما منتشر نمی‌کنیم

ناشری که در زمینه ادبیات ایرانی و فلسفه و عرفان کار می‌کند، در جواب درخواستم می‌گوید: «ما بیشتر آثار فلسفی و عرفانی را منتشر می‌کنیم، اما اگر شما بخواهید شعرتان را هم منتشر می‌کنیم، منتها با این شرط که هر چند هزینه کار شد ۱۰ درصد، سود آن را ما می‌گیریم ضمن اینکه سرمایه کلی را هم خودتان باید تهیه کنید.»

او با اشاره به اینکه توزیع اثر بر عهده خود شاعر است، درباره کارشناسی شعر امی فرستید، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اگر مجوز بدهد و مشکل نداشته باشد و شما هزینه را بپذیرید، ما هم اثر را چاپ می‌کنیم.»

باید تعدادی از کتابها را از ما بخرید

فعلاً در زمینه شعر سرمایه‌گذاری نمی‌کنیم، این را می‌گوید و ادامه می‌دهد، «مگر اینکه شما خیلی اصرار کنید و توان مالی آن را داشته باشید.»

قبول می‌کنم که تصمیم گرفته‌ام به هر قیمتی اثرم را چاپ کنم، بنابراین می‌خواهم تا کتاب شرایطش را هم برابم بگیرم، «چون شما کتاب اثران است و کتاب اول همکاری نویسنده یا شاعر را می‌خواهد باید یک تعدادی از کتابهایتان را خودتان بخرید.» یعنی چن؟

یعنی ما که ۱۰۰۰ نسخه کتابان را منتشر کردیم فعلی ما در دهان ابتدای کار شما باید ۵۰۰ نسخه آن را با درصدی تخفیف بخرید و کار توزیع آن با خودتان است، باقی نسخه‌ها ما با اگر کتاب فروش رفت و با استقبال روبه‌رو شد، ما دوباره، کتابها را از شما

می‌خریم و توزیع می‌کنیم.»

«شعر ما شما باید مورد تأیید شما قرار بگیرد؟ شعر باید محکم باشد، اخیراً خیلی از شعرها دیگر نه از نظر ارشاد و نه از نظر مخاطب عادی شعر نیست.»

روایت سه گانه ناشر و شاعر

آخرین ناشری که به سراغش می‌روم، ناشری است که در حوزه ادبیات ایرانی و هنر معاصر کار می‌کند، می‌گوید: «اصولاً کتابهای گرمی‌کنیم که شناساییشان، اما چون شما کار اثران است، نمی‌توانیم روی آن سرمایه‌گذاری کنیم.» او ادامه می‌دهد، «باید شرایط من و ناشر و یک شاعر سه حالت دارد، اینکه شاعر شناخته شده باشد و ناشری که مال سرمایه‌گذاری کند، دیگر آنکه شاعر نامیال به سرمایه‌گذاری داشته باشد و سوم اینکه ناشر شعر را پیشنهاد و بخواهد که آن را چاپ کند، باید شما بخشی از شعرهایتان را برای ما فرستید تا بعد از آن راجع به اینکه شما در کدام یک این حالتها قرار می‌گیرید با هم صحبت کنیم.»

با ناشران زیادی حرف زدیم، شاید به حدود بیست نفر ناما خیلی از آنها را نامه کارشناس ایرانی یکسال آینده مشخص کرده و دیگر کاری را نمی‌پذیرند و تعداد کمی هم اصلاً نمی‌خواستند شعر جوان کار کنند.

اما در آخر به این نتیجه رسیدم که اگر پولدار باشم

شاعر هم می‌شوم!

در شماره آینده به سراغ شاعرانی خواهم رفت که سالها از چاپ کتاب اولشان می‌گذرد و به دفعه‌هایشان در آن روزگار و نقرات آن با این دوره می‌پردازیم.

نشر در حال تحول (۲)

هشدار ی به بخش عمومی و خصوصی

عبدالحسین آفرنگ

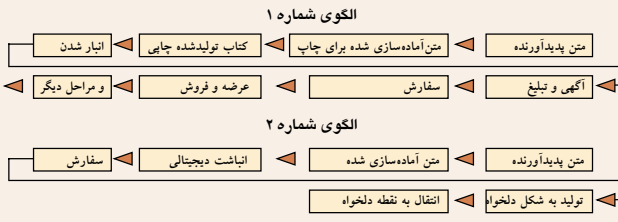
همه دست‌اندرکاران خوب، می‌دانند که بررسی تحول در عرصه جهانی، بدون بررسی فتح جهانی، آنگاه اگر همه همراهِ ما شدن با سون‌تول‌ها، مطالب ناشده، مانگازیا، آست، به چه بخش و ما کوی بازو و دنگزیر به این بررسی و تحلیل و نقد هستیم. برگردیم به تحولات اخیر در زمینه نشر در عرصه جهانی. اطلاع فروشی به جای کانفروشی و پیدیده دیگری که به آن پی‌آیدی می‌گویند، روی بیرومی شوم **POD** که نه شده **Demand Rees On** هنوز در زبان فارسی معادل **جانفاده‌ای** نیافته و در برابر آن نشر بنا به پایه، مشخصه به تعداد پایه، چاپ برست، بافتار، بر نظام آنها به کار می‌رود مواد از پی‌آیدی این است که از آماده شده، هر گاه که لازم باشد، یا بر تعداد که لازم باشد، تکثیر شود و آماده و آزاری که اثر آن تکثیر می‌شود (تلاش کاغذی، مادی، ستی، ستی روی فدی و مانند آن) به متعلق هوایان آن است.

این امکان در تحول نوظهور به نشر امکان داده است که از

مقایسه این در الگو نشان می‌دهد که تغییرات در این حوزه‌گان را هم تغییر می‌دهد. از میان می‌آوردند، و تاثیر به من ذخیره، مخاطب، از لحاظ مواد، نقش و عرضه -شکل، عرضه -حذف، واسطه‌های از عرضه و فروش.

این تغییرات در اقتصادنشر، حجم سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌گویی سرمایه‌گذاری در زمینه نشر تاثیر گذارده است. در نشری که حالا دیگر به آن استی می‌گویند و در شکل مطلوب آن، نشر بر پایه مطالعه دقیق و آمار، یا با ورود فیزی، یا استنشام، خود شمارگنی برای کتاب عین می‌گردد برای تولیدشمارگان تعیین شده، سرمایه به کار می‌آید. اختار، تولیدشده را الیاز می‌کود، هزینه آرایاری می‌پردازد. تولیدات را از آثار به نقد عرضه و فروش جعل می‌گردانند به سمت مخاطبان خاص، می‌رسند و مراحل عملی آن‌گی که تاثیر از نشر تکنژیکی روح داشت، به سرمایه‌گذاری مختلف و ساز و کارهای تشکلاتی خاص نیازمند بود. در کشورهای که نشر به صنعتی بزرگ تبدیل می‌شد،

کتاب را تعیین می‌کردند، پیدمغی آن را نیز در مهابر خودداشتند، ستاره می‌ساختند، شاهاکاری می‌آفریند و حتی سلفقه و ناقصه خواندگان را هم تغییر می‌دهد. این میان، مایه بود که آن الگوی نشر، با آن الگوی اقتصادی، الگوهای ویژه هنگی، خاصی از نظام داشت، ناقصه به هودسته -شکل، عرضه -حذف، واسطه‌های از عرضه و فروش، -حذف واسطه‌های از عرضه و فروش، واسطه میان پدیدآوردند و خواننده، واسطه میان پیام به معنای گسترده کلمه و مخاطب است. تغییر داده و نکته حساس، همین تغییر نقش است و بحران از همین تغییر نقش برمی‌خیزد. حتی که در میان ناشران و در میان سفیرسازگان و برنامه‌ریزان نشر در گرفته، دریا به همین تغییر نقش است. شمارگی هرگز به تغییر را به کلی نمی‌کرده‌اند. از جمله حتی تعدادی از ناشران حضور خود را در تغییرات، تغییر را در راه و روش خود لازم نمی‌دانند و تغییرات نشر بر عرصه جهانی را با نشر داخلی یکی می‌آزماش و نتانند. نقطه مقابل اینها معضلت رایج به تحولات تکنژیکیست و معضّر بر اینکه پیام عصر رسانه‌های کاغذی فراسیده‌اند. در میان این دو، چند طبق گسترده‌ای

الگوی دیگری هم استفاده کند. در الگوی ساده شده سنتی، نشر اثر مانگازیر این مراحل را باید بیرو می‌کرد. البته این الگو یا مدل، الگوی ساده‌شده‌ای است که بسیاری جزئیات آن را ملحوظ نشده است.

در الگوی جدید مراحل عمده از این فراتر است:

معمولاً رقابت سنگینی میان ناشران بزرگ باید می‌آمد و در عین حال این ناشران به قدرت سرمایه، نفوذ و سیاسی که داشتند، عرصه را بر ناشران کوچک تنگ می‌کردند. در کشورهای انگلیسی‌زبان که نشر پیش از سایر کشورها فعال و سودآور بود، عملاً ناشران بسیار بزرگ به یارگان‌شان بودند که اقتصاد و بازار

نکته‌هایی برای کتابخوان شدن

یادداشت‌هایی – شاید… عملی برای مطالعه غیر دوسی و لذت بردن از کتاب

در این مقاله هستیم بیشتر شغاهی، حرفی نیست اما این انسان شغاهی، از یاد مثبتی به این کتاب، با نگاه غافل زیست‌اصحایی، در سر می‌دهد و چون دانسته و این جهان که زیستگاههای مناسب و مورد دلخواه است و این جمله را گذرانده است و نگلی طویل کشیده و مراد نهاده و تا از شناخت به کیفیت برسد و وجود و روح نقیای بگل بر یگان نشانه‌ای است از همین ستوری فرهنگ شغاهی، با اتمش عظیم چاپ که بر سر صحنه بر فرهنگ شغاهی غریب‌انگیز مرم کشنده و چیره‌دستان امروز تلاکثر شوشیه خانه‌های «دوب شهر باور» شکل را بیخیزد و سامعی پدید مده آرزای توری را.

و چون در چند کتابهایی ما که الحظ بهترین و نخستین هم‌زمان حافظ اساس فرهنگ و ادب غنی ایران، شاهنامه، بوده و حسند، دلیل گویای وجود همان فرهنگ شغاهی، در این ملک است که

نیشاند. بی‌شک، در سوری و بر سر و روی این فرهنگ و اصالتهای آن، اما یکبار، فرهنگ کی، دو قاره‌ای دیگر، اروپا و آمریکا و حتی

فلسطینی از آسیا، جهان قدرت و مهارتی یافته که از راه دور و گاه به طور نامری، اگر صاحبان قدرت و حکمران کشورهای

قدرت‌مند از نظر ژئوپولیتیک و سیاست و مهارت روح بر آرد کنند که بارها هم باره کرده‌اند. همان کشورهای کوچکتری مثل ما

را در حد تسلط می‌گردند یا با نگاه فرهنگی، زبان‌های بیخبرانه‌ای مردم این کشورها، می‌چند را می‌گیرد بدون اینکه بازی به

حده نقلی داشته باشند. یک نمو به این سبب، گسترش زبان انگلیسی در مدت‌وسان نیز قرن پیش است که هنوز جاگیر مانده

عین دوزل، به نظر کشنده، شاید از جهانی مفید هم باشد، اما

قرام می‌گیرد و در مطالعه دقیق می‌توان جایگاه و دیدگاه خاص هر یک را معلوم داشت و البته این مطالعه برای اتخاذ سیاست و بیانچه و تفکر در نشر لازم است.

در میان این طیف چند نهاد اهمیت هم جای می‌گیرند که تکرش و تعمیم آنها می‌تواند بر تحول در نشر تاثیر بگذارد

محمد ایوبی

میچ کتاب درسی می‌بندد که اول کششی برای وجود آن‌ها یا لاقبل به از زمین و عطا، طلسم از ۳۰۳ کتاب در امتیاز کند. اما چه کسی؟ صاحب این کتاب ۳۰۳ سال در میان و انسانی و دبیرستان – مدرس است و این عقیده است که برای شروع، باید از کتابهای آخر دبستان، شاگرد را به مطالعه جذب کرد و سامعهای درسی، بی‌ملاحظه دقیقه آخران مدرسی رود (واقعاً می‌گویم کیفیت، خیلی بیشتر از کیفیتهای آخر قلمت می‌شود) این نوشتار، از این نوشته است. همه معلم یا آکادمی این تست که در کیفیتها، هیچ کمبود و معاست به ملاقات آن، این فادان مرده، در باور ما، «این کیفیت» بهترین کیفیت است. دوامت این لاس قریق و زمانه داشته‌باشیم این کیفیت به خود می‌زبان دارد و هستی و روانه

الشدید، یک مری برای چنین لاسی لازم است که خود را اهل کتاب یا بداند، کتابی، کتابی، کتابی، کتابی، کتابی، کتابی، کتابی است! آخوند مری بر سر و روی این فرهنگ و اصالتهای آن، اما یکبار، فرهنگ کی، دو قاره‌ای دیگر، اروپا و آمریکا و حتی فلسطینی از آسیا، جهان قدرت و مهارتی یافته که از راه دور و گاه به طور نامری، اگر صاحبان قدرت و حکمران کشورهای قدرتمند از نظر ژئوپولیتیک و سیاست و مهارت روح بر آرد کنند که بارها هم باره کرده‌اند. همان کشورهای کوچکتری مثل ما را در حد تسلط می‌گردند یا با نگاه فرهنگی، زبان‌های بیخبرانه‌ای مردم این کشورها، می‌چند را می‌گیرد بدون اینکه بازی به حده نقلی داشته باشند. یک نمو به این سبب، گسترش زبان انگلیسی در مدت‌وسان نیز قرن پیش است که هنوز جاگیر مانده عین دوزل، به نظر کشنده، شاید از جهانی مفید هم باشد، اما

پدیدآورنده گان ناشران و سایر تشکلهای مؤثر بر تولید کتاب است. همچنین نهادهای غیر دولتی فعال در زمینه تولید و مصرف و حقوق مربوط به آثار، در تغییر سیستم نشر نقش تعیین کننده دارند. اگر چه در جمله همین نظیر ما، لیکن به نهادها به مجالهای قابل قبول میزان فعالیت و مشارکت دست نیافته‌اند، با این حال به سهم خود می‌توانند تاثیر بگذارند.
انحاده ناشران و کتابفروشان تهران گرچه به انحاده سراسری و از همکاری و مشارکت بخش قابل توجهی از ناشران فعال در همین تغییر نقش بر می‌خیزد. است و نیز تشکلهای متعدد دیگر ناشران، چه رسمی و چه غیررسمی، گرچه هنوز نتوانسته‌اند همکاری گسترده‌تری را جلب کنند. با این وصف باید هم گفت که زمانه نفوذ این نهادها ازمنه رو به افزایش می‌گردد که نقش غیر-تخصصی، اطلاعات‌ارزین، قدرت‌تولیدی و توان جذب مشارکت آنها افزایش یابد. تشکلهای ناشران در همه کشورهای که نشر فعال دارند، به مراع اصولی و معنیر دانش و اطلاع‌ارزین نشر تبدیل شده‌اند و در شازاری از انحاده‌ها دانشها و تخصصهای آموزشی می‌دهند که انحاده‌ها به سرعت تشخیص می‌دهند که در دانسته‌ها و آگاهی‌های آنها چه نقص و املاهایی وجود دارد و بی‌درنگ برنامه‌های آموزشی، یادآموزی یا حتی پژوهشی را به اجرا می‌گذارند.
کارآمدی نشر را با نیازهای روز همای می‌کنند. حساسیت تشکلهای ناشران در قابل تحولات مربوط به نشر، اثر ارزشی درونی و دانش معلوم آنها به مسائل، تاثیر مستقیم دارد و در مقایسه‌ای که میان ساختارهای اخیر چندت انحاده سراسری ناشران در برخی از کشورها داشته دریافت کشورهایی که نشر آنها بسیار فعال است، به ازای هر میزان بحران، مسئله برسم یا عامل تاثیر گذار در نشر تشخیص می‌دهد. بی‌درنگ جایگاهی تخصصی بررسی و مطالعه نیازهای آموزشی پژوهش تشکلات یاداند. هر جا که احساس کردند از پس سختی بر نمی‌آیند، با بررسی‌های معنیر آموزشی، پژوهشی فرآیندهای همکاری اصلاح کرده و موضوع و افراد را مورد مورد کار قرار دادند.

از سوی دیگر، تشکلهای پدیدآورندگان از دیدگاه خاص و منابع و مصالح اصلی خود و بر ضرورتهای ارتباط نزدیکتر و بی‌واسطه‌تر با مخاطبانشان، به تحولات فناورانه و سایر تحولات در نشر توجه نشان دادند.

من نگفته‌ام، خودِ (هیدِ گر) گفته‌است

گفت و گویی کوتاه با سبواش جمادی پیرامون هیدگر و کتاب «متافیزیک چیست»

سام محمودی سرایی

اشاره، مارتن هیدگر فیلسوف آلمانی در رساله «متافیزیک چیست تلاش می‌کند به این پرسش بنیادین «فلاسفه غرب پاسخی در خود دهد. هر چند این رساله پیش از این توسط منوچهر اسدی ترجمه شده بود اما فیرلیال درک بودن متون فلسفی دانشه تا ترجمه‌ای جدید از این رساله ارائه کند. «ایودایوب در جهان کافکا» (سوی در جهان کافکا» ترجمه هیدگر و سیاست (نوشته میگل دیستگی) و ترجمه «نیچه» (نوشته کارل باسیروس) و شناخته‌اند. انتشار کتاب «متافیزیک چیست» توسط نشر قفقوس ما را بر آن داشت تا گفت‌وگویی با مترجم آن انجام دهم آنچه در پی می آید گزیده‌ای از یک گفت‌وگوی طولانی است. ضمن آنکه گفته این موضوع را همچنان قابل بحث می داند.

جناب جمادی! شما کتاب «متافیزیک چیست» یکی از آثار کهنه‌ای هیدگر را که زبانی سخت دارد، ترجمه کرده‌اید. می‌گویند نوشته‌های هیدگر ترجمه‌ناپذیرند به طوری که راسل در کتاب «فکر در غرب» می‌نویسد: «زبان در آثار هیدگر دیوانه شده است، اما پیش از آنکه به بحث ترجمه‌ناپذیری آن برانجامیو فیلسوف آلمانی پروازیم می‌خواستم دلیل انتخاب این اثر را می‌پوشوم.» متافیزیک چیست، چه جایگاهی در تفکر هیدگر دارد و اینکه شما در ترجمه متون دشواری چون این کتاب یا «زبان اصالت» تئودور آدورنو که زیر چاپ دارد، با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

«گرچه مسئله سیپیل یک دوری غش می‌کند»، ترجمه متافیزیک چیست» به نظر من، ترجمه‌های گزینش شده، ما را از فلسفه غربی در این سحاکت‌های گریه استخوانی نمی‌کند. فلسفه غرب یک همایش فکری است که مشکل تعابیر بخشی از آن را مثل برده‌ای از یک روزنامه گم کرده و آن را به درستی فهمید، یکی از دلایل نوشتن مقدمه‌هایی که بر این کتاب‌ها می‌نویسم، همین است. ما می‌گوییم زمان هگل دشوار است. زبان هیدگر دشوار است. زبان آدورنو و سارتر البته در آثار فلسفی اش -دشوار است. اما این دشواری به اینجای می‌رسد که به فیرلیال فهم و تفهیمات تبدیل می‌شود. فکر می‌کنم یک دلیل عمده‌اش ترجمه باشد. ترجمه‌های شناخته و بی‌دقت مترجمان که گویی فراموش کرده‌اند مترجم را مسله انتقال. اما تدارک در برابر خوانندگانی منهد است و باید با حفظ و نظیف مقدمه‌هایی که در پیش‌گفتار ساده‌تر باشد و آن اینکه شما نسخه و ترجمه‌ای از یک گفتشمان متفاوت با گفتشمان جامعه ما را جا کرده و به گفتشمان اخیر عرضه کرده‌اید. به آن می‌ماند که به خواننده‌ای که در فضای گفتشمان جامعه ما است بگوییم، چند لحظه صبر را بالا بکش و فقط به یک نسخه از سرچهایی که از گفتشمان در انتهای آن سوی دنیا که در زمانی مثل دهه‌های ۳۰ و ۴۰

آلمان در جریان دیدار گورگی کشی وظیفه روشنگری یک جامعه ته‌آن نیست که آنچه را درست می‌داند برای آن قلم‌بند کند بلکه باید آن را به زبانی حتی امکان‌پذیر قابل فهم بیان کند. من فکر می‌کنم که مترجم افزون آشنایی با زبان مبدأ و مقصد باید از زبان و جهان مؤلف نیز داشته باشد. در این صورت آنچه را که می‌خواهد بپذیرد، قبلاً خوانده و فهمیده و می‌تواند در مقدمه یا پانویس، متن ترجمه شده را در گفتشمان خود، در وقت گفتشمان شرایط و اوضاع تاریخی و فرهنگی زمان خودش قرار دهد و در معرفی گفتار این طریق از می‌تواند بخشی از دشواری زبان اثر را کاهش دهد و به علاوه به خواننده در گری می‌گوید که مسائل پیوسته از ما مسائل کنونی جامعه ما نیست و نمی‌توان آنها را درست به صورت سرشقی‌نظمی به مسائل خودمان وصل کرد. این، لحظه و بخشی از تاریخ ادبیته غرب است که قواعد بازی آن با قواعد بازی کنونی ما فرق دارد و آنچه اهمیت دارد تبادل و گفت و گو است.

از دشواریهای ترجمه که بگذریم اجازه بدهید هیدگر درباره دلیل

انتخاب این اثر بگویم هیچ دلیل نامرد جز شناخت بهتری که از فلسفه فاره‌ای به ویژه سارتر، هیدگر و باسیروس دارم. اگر با فلسفه‌های تحلیلی یا جریان‌های دیگر به همین اندازه آشنا بودم آنها را ترجمه می‌کردم. هیدگر برای من تازه جدایافته‌ای نیست. چیزی که به آن می‌گویند می‌تواند با علاقه‌مندان هیدگر، به چشم من نوعی هسته‌داری ایدئولوژیک و زنده‌ی می‌ماند. البته هیدگر متفکر بزرگ و تأثیر گذار است. اما او را باید در زمینه مباحثهای فکری غرب مطرح کرد.

مثلا چالش یا مکتب فرانکفورت؟

بله! اما نه همه ادیبشندان و پژوهشگران این مکتب، استینوری پژوهش اجتماعی از سال ۱۹۳۳ (یعنی زمان سیپسش فلسفه فلیکس وایل و مدیریت کارل گورنبرگ و بعد هورکهایمر و سیس آدورنو) تا به امروز که هارمانس از آخرین نمایندگان آن است. دوران پراخت و جبر و تحولات فکری گورنبرگ را بیست سرتیلهه دور است. گفتار آن اتیوهی مقاله، رساله و کتاب نوشته شده همه آنها را می‌توان به شکل ساده‌فکرانه نسبت داد. ایش فروم در پروتکلاری و

دنیا و انسان برای خویش» و «هربرت مارکوزه در فلسف و تک‌صدی، آشکارا مثال از هیدگرند. اما آدورنو پیروز، در کتاب «زبان گنبد» است. همان که در اصل بخشی جدا شده از «دیاکتیک اجتماعی» است. فلسفه‌های اگزیستانس و نشر نورث‌وستیک آلمان را با نقد می‌کند. این نقد در نظر من بسیار عمیق و مثالانه آمد. آن را ترجمه کردم که امید داشتیم، هارمانس با متافیزیک چیست بیشتر شیوه آن گریه کنایی که در ادعای گفت و گویمان به آن اشاره کرده بودیم یک طرفه‌اش گفتگو و هیدگر با شورشیمه چالش‌مندی بی‌طرف طرح شود. اما این ادعا به دلایلی حاصل نیامد. به هر حال من همین فرست به مقاله‌های فلسفه غرب ترجمه می‌کنم و کتاب «زبان مشکلات» و متافیزیک چیست» با هم بخوانند.

در نقدی که در سالنامه شرق از «متافیزیک چیست» و مقدمه شما به عمل آمده اتفاقا به این نسخه و نیمه بودن اشاره کرد. امید هیرمان، نویسنده این نقد به طور صادقی صرفی کتاب شما را از ترجمه بخشهایی از

زبان‌گون اصالت» همراه کرده‌اند.

این گونه حملاتی در روز روز بسیار خوشحال می‌شوم. من کلیتیس مقاله‌اش تا یک رایی حریم و اولین تشخیص جدا می‌

من فکر می‌کنم که مترجم افزون بر آشنایی با زبان مبدأ و مقصد باید با زبان جهانی مؤلف نیز آشنا باشد. در این صورت آنچه را که می‌خواهد بپذیرد قبلاً خودش هم فهمیده و می‌تواند در مقدمه یا پانویس، متن ترجمه شده را در گفتشمان خودش، در وقت گفتشمان شرایط و اوضاع تاریخی و فرهنگی زمان خودش قرار دهد و تعریف کند.

روح هیدگر از متن چالش با آدورنو به ایشان دست می‌رود و گویم و در ضمن زده می‌دهم که در زودی زبان اصالت» با فکرمای درباره مکتب فرانکفورت منتشر خواهد شد.

نقدی نمی‌کنید چیزی که اسشن را می‌گذارید مبدلی، فضای گفتشمانی مشترکی در جامعه روشنگری ما باشد.

نظرم گرایشهای، عمده از جمله فرانکفورتیها، هیرمان، پروپها، روشنگران دینی و سکولار و مانند

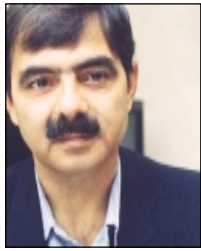
بها است.
همین بی‌دینت و گورگی بی دنیا بخشی از توسعه‌ای که به این فری و نه آنی چالان توسعه‌ای در فرهنگ ما نیست و اساساً به صورت مرتب می‌باش.

شما به صورت ترجمه و تألیف، سه کتاب در رابطه با

فناکتا نوشته‌اید.

درستان تقیه و تعبیر آن هم در راه است.

شما چهار کتاب، علاوه بر اینکه «سیری در جهان کافکا»

هم در نقد ادبی جایزه کتاب سال را برده، آیا این نشانه شیفتگی شما به کافکا نیست؟

با کافکا را نویسنده‌ای حرفه‌ای و فن‌باز و به اصطلاح فرنگی Wrasno نمی‌دانم. ادبیات کافکا سر تا پا تفکر، درد و توجوه‌داری است و به نوعی در شناخت درد، محبت، آسپهای فرسنگ آرزوهای بی‌شمارنگ است. او در اثر خودکاری ساده‌د و بی‌رحمانه اش با سرراست طبع، به سبک و سیال هنری نوی و می‌سایه می‌رسد که طبع، را از زاویه و توصیفات طولانی و اغراقکننده سرراست می‌کند. من هر چه باید درباره کافکا بگویم در کتابهایی که در فرمودید گفته‌ام. اما مرتب کسی که خود را دیگر از ادعای کار می‌زیانک است، نیست.

آیا خود شما بالاخره پاسخ هیدگر به پرسشی را که عنوان اثر است، در متن کتاب یافته‌اید؟
توضیحی بیش از آنچه در مقدمه آوردم ندارم. جز آنکه هیدگر در این اثر آغاز به گفتش و سرچش از متافیزیک گفتاری می‌کند و از تفکر کن دیگرو سخن می‌گوید. اما نام خاصی به این نوع تفکر نمی‌دهد.

علت این سرچش چیست؟ چرا هیدگر پیش از آن، کمنتر از ویرانی متافیزیک سخن می‌گوید اما می‌آورد رساله و به ویژه در «در گفتشمانی آنچه» می‌آورد این تأکید دارد؟

بیباید اگر یک هدف ما از ترجمه، انتقال جهان یک «دیگری» به جهان خودمان باشد، با توجه به وضعیت فعلی تفکر در ایران کاهی مجبوریم زوده‌دزاری کنیم و بعضی از قواعد برمال را بشکسیم. ظالمی را زکتر از کنیم و آنها را زده‌های مختلف شرح دهیم و اجازه بدهیم گفتش معصومیت زنده حرف زیروم. در زبان ساسی هم به این یک اصل است که مدلول هر چه جزئی‌تر و دقیق‌تر باشد، دوازده‌های دل باید بیشتر باشند. این رساله نیز زبان از معنای هستی، قریب آن نیست که هیدگر درباره پرسش از معنای هستی، قریب

به سده‌ها رفته نوشته، نیستی از آن آثار از جمله خاص و هستی و زمان» مقدمه روشنای متافیزیک و بطور خاص پذیراشناسی است. بعد هیدگر در پی باید که از این راه تنها چیزی از مقصد علی می‌شود این مقصد در «هستی و زمان» به صورت تحلیلی بیانها و مقدمات دیگویی هستی، «زبان (Being) مطرح می‌شود. داریین یعنی تنها موجودی که وجود برای او محول برپسست است، موجودی که اگزیستانس، اسمعلا و گودگویی به جهان و هستی دارد.

بعدها هیدگر در پی باید که صرفاً از این نقطه حرکت به مقصد نمی‌رسد. نقطه عزیمت را به جای داریین، زاین (Zain) یا خود هستی می‌گیرد. این را می‌گوید *Das Ich* است. کمنتر، اما ما این کلی‌گویی هیچ گفته‌ایم و در این مختصر هم تکراریم گفت. به علاوه طرح این مطالب به معنای تأیید و یا حذف هر اثر از طریق هیدگر نیست. مسئله آن است که در این زمینه از هیدگر، پیش از هر فیلسوف دیگری سخن گفته‌اند و چند برابر حجم هستی و زمان» درباره او مطلب نوشته شده. هدف به بهانه پیشینه سیاسی هیدگر و شخصیت نجیب او حتی حاضر نیستند نام هیدگر را بشنوند و هدای دیگر هیدگر را بیکانه متفکر غرب، همسخن با این عربی و شیخ محمود شبستری، داری عصر کالی بوگا، مادی آرزوآرمان و ظهور منی و از

من نگفته‌ام، خودِ (هیدِ گر) گفته‌است

گفت و گویی کوتاه با سبواش جمادی پیرامون هیدگر و کتاب «متافیزیک چیست»

سام محمودی سرایی

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

این قبیل چیزها می‌داند.

شما در مقدمه کتابتان گفته‌اید که «هریکه‌ها هیدگر عبارت یزدانی نیست اما خواه ناخواه هیدگر را می‌به تفکر هرزانی می‌کند و بسیاری را (چنانکه در ایران می‌بینیم) در این

دام انداخته است. چگونه می‌توان از این دام رنجید؟»
هیدگر و «ساست» و مقدمه ۱۹ متافیزیک چیست، از خود هیدگر نقل کرده‌ام اما در مورد سبوه‌های ایش- عرفانی از هیدگر نقل کرده‌ام. به مثل شامی شخصاًش خواهم مدافع و مخالف بنمایم. به هم مثل شامی شخصاًش خواهم چیز و دور خود را بنشانم و اگر جسارت نباشد من مرض دانشجویان که فقط آشنایی درواوری سخن دارند، نظری حرف می‌زنند که وقتی در محلیت به شامت خود را بگویم و نه علاقه‌مند به هیدگر و نه عصابی در گل‌دارم تازه، به فرض که در برابر جمعی وضع عصاروت داده‌ام یا بگویم، در خلوت عصبانم را فک می‌کنم. همین ترجمه را هم به کتابتی که توهم مراتب عرفانی دارند می‌کنم. فقط کافی است کسی به حدیق و کتاب مقبول و اوله‌ای که از عرفا وام گرفته شده‌اند حتی خواننده‌های پانها را با همراهای فد و جنگ در هوا تریاب می‌کند. فکر کنیم و اوله‌ی باید بیسیم چیزی را که عرفانی می‌گویند مسأله‌مردمانی چه نزنه‌نیزه‌ای است. چون به هر حال گفته‌اید که عرفان بی‌سوی تجربه است نه یک روش دکلمه یا آب و تاب و دم. دروه این تجربه از محو و فانی من توکسانی متعلی سخن گفته‌اند که من دربارشان هیچ نمی‌توانم بگویم چون تجربه‌اش نکرده‌ام و اگر هم روزی را از تجربه‌شان نامایش و بیان آن لوشن خواهم کرد.

با همه این تعابیر هیدگر یا هر فیلسوف دیگری را باید به دقت و خط به خط خوانند. باید به یاد آن بود که این آدم واقعاً چه می‌گوید؟ نه اینکه چه استفاده‌ای می‌تواند به اینفوتوزی من برساند. در آن حدی که من هیدگر را زنده‌اند و درحسب متون و جمله‌ای که فکر می‌کنم فهمیده‌ام، هیدگر را عارف بیان معما که در موردش نطقت، هسته‌ای و روش دارد. این اسم این روش من پذیراشناسی، روانه‌ای و است. گفتش پذیراشناسی هم گفتش و شیوه عرفانی نیست. هیدگر به ویژه در اواخر عمرش حرفه‌های خود را به آنها را عرفانی نمی‌داند. البته نشانه‌ای نمی‌تواند کسی نمی‌پیچد اما شخصاً حتی اگر بخوانم، نمی‌توانم معلا در زبانی با کلامم که نتیجه آن را بدین گونه بیان کرده فلسفه

من یعنی دهانی آسانها از توهم به بهای هر حرفی.

اما عارفی کردن معقله بود که سهووردی مقله مقفوده تفکر هیدگر و البته یافته و اوله‌ای این حلقه مقفوده و عرفان می‌داند.

ادعای برخی است. خیلی کلی، تا کار از خطراتان است که گوینم باگشت به مرتجیب کاسبی، مشکل روشنگری را حل می‌کند!

دروازور حنسم این است که سهووردی و هیدگر از همان آغاز از هم جدا می‌شوند. این را در مقدمه متافیزیک چیست» در حد دانش محدود توضیح داده‌ام. چیزی که خاشاکنگه حکمت سهووردی است. دروشش اصلی هستی است. این امری آسان است و به قول مولود اصل درود به حق دارد به به خلقی حتی اگر خداوند بخواهد و اوله‌ها برای خلق بیان شود، اما از همان روزهای می‌شود. این هیدگر از همان آغاز از بینش این است که حاشنگاهن نه ایمان بلکه الحاد و روبرویی می‌کند. بلکه عدم، ناموجود و بیانی وجود است. اصلاً به رقم آسانهای

لفظی شبیه افکتی، مثل واژه‌هایی که مشتق از *Ken* یا *Ken* دارند، او می‌خواهد متفکر باشد نه متأله یا عارف. نمی‌توان چنین ادعای کرد می‌گویم این ادعای کریین نام‌گر و نقل است. چیزی می‌تواند شایع هم عرفا اهل ایمان و دود شود و به این قبضه تحویل گردد که این حلقه مقفوده فلسفه را بر می‌کند. اما نکته این است که فیلسوف و متفکر، در مقام تفکر، به ایمان رابلاصحن نمی‌تکن نیست.

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

من مرغ لاهوتی بدم...

نگاهی به وضعیت تصویرسازی متون مذهبی کودک و نوجوان (۲)

و بعد به تاسف آن تصویرسازی کند. گاهی در تصویرسازی مذهبی، اینها جا به جا می شود. یعنی مثلاً بحث تاریخی است ولی در بخش تصاویر برخورد انحرافی شده است. این بحث، یعنی علمی است که تصویرسازی باید برود قبل از تصویرسازی روی آن مطالعه کند. اگر دو فاکتور در تصویرسازی مذهبی رعایت شود شاهد رفع مشکل علم جنابیت خواهیم بود: ۱) شناخت مخاطب (۲) انتخاب تکنیک مناسب با جوهره داستان و متن.

مکتبی، نمی توانم بگویم دوستان تصویرگر کنکشتگان را قوی کند؛ چون اصلاً چنین ضلعی وجود ندارد و مشکلی نیز در زمینه خلاقیت نداریم. به عقیده من مشکل اصلی به سفارش همدند مربوط می شود؛ چه در طراحی کتاب و چه در تصویرسازی که محدود و گسترده می دارد. نگاه کلی به موضوعات باید عوض شود و به این فکر شود که بطور کلی می توان یک مفهوم کلی را به مخاطب منتقل کرد.

پنداری را در داستان در نظر بگیریم. در این وسیله، مخاطب خود را جای شخصیتها می گذارد و در این حس شرکت می شود که اگر در آن موفقیت را می گوید چه می کرد؟ اما فصله گذاری در این زمینه مانع می شود که چنین اتفاق در تصویر بیفتد. ما این محدودیت ما را هم که ملاحظه سادگی را که در کودکی شخصیتها مذهبی رخ داده نمی توانیم تصویرسازی کنیم.

و بعد به تاسف آن تصویرسازی کند. گاهی در تصویرسازی مذهبی، اینها جا به جا می شود. یعنی مثلاً بحث تاریخی است ولی در بخش تصاویر برخورد انحرافی شده است. این بحث، یعنی علمی است که تصویرسازی باید برود قبل از تصویرسازی روی آن مطالعه کند. اگر دو فاکتور در تصویرسازی مذهبی رعایت شود شاهد رفع مشکل علم جنابیت خواهیم بود: ۱) شناخت مخاطب (۲) انتخاب تکنیک مناسب با جوهره داستان و متن.

مکتبی، لایلی که عنوان کرده، چندان زیربنای نیست و مثلاً ما تصاویر مذهبی ای هم داریم که از جهت رنگ و لعاب نقاشی با تصاویر دیگر ندارند. آنچه اهمیت دارد، سیاق کلی پرداختن به موضوع است.

کودک دست دهد و با آنها ارتباط برقرار کند. تصویر باید حس عاطفی مناسب را به مخاطب منتقل کند. در غرب دست تصویرساز برای تصویرسازی متون مربوط به انجیل زیست است و آن را به شیوه های مختلف تصویر می کنند. حتی به فیورمان نیز می پردازند. در آن مورد نیز کسانی که دست اندکار کتبهای دینی و قرآنی هستند باید با تصویرساز سر یک می بینند و با هم به توافق درباره تصویرسازی قصه های می قرآن برسند. بهترین چیز این است که بستر چنین جنبه ای آماده شود.

یکی از مشکلاتی که تصویرسازی کتب مذهبی کودک و نوجوان با آن درگیر است مسئله «پاهای مهم بودن تصاویر» است. رضا مکتبی، تصویرساز کتب کودک و نوجوان، این پیام را خوشایند نمی داند و تصریح می کند: آنچه باید در تصویرسازی مذهبی مدنظر قرار گیرد این است که نهایتاً مخاطب به درک و فهم مناسب نائل شود. مثلاً احداث

چندی پیش اعضای هیأت نظارت بر نشر کتب کودک و نوجوان در پنجاه و دومین جلسه خود با بررسی وضعیت متن و تصویرگری کتبهای دینی، خواستار ارتقای کیفیت تصویرگری کتبهای کودک در حوزه دین شدند. در شماره گذشته، طی گفت و گو با دو تن از کارشناسان حوزه تصویرگری به بررسی تصویرسازی کتب مذهبی کودک و نوجوان پرداختیم. در این شماره ادامه این بحث را با سه تن دیگر از تصویرگران کتبهای کودک و نوجوان در شرایطی می می گویم که اخیراً شاهد تکرار دومین جشنواره کتب سال قصه های قرآنی و معرفی برگزیده گان آن در حوزه های مختلف، ترجمه و پژوهش بودیم.

دکلمه طلایی تصویرگر و کارشناس تصویرسازی بانک معقود است تصویرسازی در ایران زمانی روی رند شد دارد و دستاوردهایی که از پیکارهای خارجی به دست می آید شادمانی برین معناست. می گوید: البته اکثر کارهای ما هویت بومی ندارد. حتی اگر خواهیم چهار پنج نفر ما به عنوان تصویرگران ایرانی، به دنیا معرفی کنیم باز هم مجبوریم به سراغ کسانی برویم که از قدیم کار می کردند. باید سمت و سوی تصویرسازی در این جهت حرکت کند که تصویرسازی ما صاحب هویت شود تا اگر کاری هم برای جشنواره های خارجی فرستادیم بی آنکه به نام کشور نگاه نکنند، بفهمند که آن تصویر از شرق آمده است؛ او در ادامه وضعیت تصویرسازی مذهبی کتب کودکان و نوجوان را چنین تبیین می کند: مسأله حیطه عملکرد و اختیارات هر مدرسه تصویرسازی دینی ما تعریف شده است. برای حل این مسأله در حوزه های دیگر نیز درگیر آن هستیم چه می توان کرد؟

طلایی در این مورد، بدین طریقی که در حیطه تصویرسازی نیز طیف هسته نظر داشته باشد، در جلساتی با تصویرگران درباره این موضوع به نتیجه برسند و حیطه عملکرد و اختیارات تصویرساز مذهبی را مشخص کنند.

در تصویرسازی مذهبی صرف توانمندی در زمینه تصویرسازی می تواند منجر به خلق اثری موفق شود؛ اگرچه در تصویرگری که دما از همه کار کرده نگاه کنید، می بیند که حال و هوایشان متفاوت است و به همین دلیل برای ما فداست دارد. تصویرسازی مذهبی نیاز به حس و حال و هوای خاصی دارد که اگر دست ندهد، حاصل کار مثل تصویرسازی داستانهایی تبلیغی، رمانتیک و... می شود. در حوزه تصویرسازی دینی، جز توانایی باید چیزی باشد تا کار ماندگار شود.

تصویرسازی مذهبی برای کودک و نوجوان در مقابل عاصی دارد؟

طلایی (بخیر) گفت: فرد کتابی چاپ کرده بود مخصوص مخاطبان چهار تا پنج سال. قصه روح که یکی از بخشهای این کتاب بود، به طور متوسط ۵۰ کلمه تجاوز نمی کرد و در اصل قصه چاپ شده بود. در این قصه قسمت اعظم حرف را تصویر می داد و در واقع تصویر و متن، گویاگر را پوشش می دادند و کامل می کردند. هر چه سن مخاطب پایین تر می رود تصویر بهتر می شود و هر چه بالاتر، حضور متن است که پررنگتر می شود.

چرا نمونه های تصویرسازی برای کتب مذهبی کودک و نوجوان اغلب کلیشه ای و غیر جذاب است؟ دلایل آن را چه می دانید؟

طلایی، مقوله ای را فضل بهار را در نظر بگیرد. شما نویسندگان، هر یک از مظهر خودشان به آن نگاه می کنند و هر کسی به سبب روحیات و تخصصش، برداشت و حس متفاوتی از آن ارائه می دهد. در مورد پیامبران و متفاوت باشد، اگر متن و شخصیت، تاریخی است، نمی توان تخلیلی به آن پرداخت. در این مورد تصویرساز باید روی محیط جغرافیایی، پوشش و... کار کند. تصویرسازی ابتدا باید دورنمای شعر یا قصه را کشف کند

پیش شما تصویرسازی مذهبی ما را نافع هويت

یادداشت شهر ششمی

درباره غفلتی که اپیدمی شده است (۲)

وقتی دیگران به جای ما فکر می کنند ...

در این قسمت از یادداشت کوتاه‌م، به ذکر راه‌حلهایی در باب بحران علیه کمی انتشار آثار ترجمه‌ای بر آثار تألیفی کودک و نوجوان می‌پردازم. **اصوبوب آیین‌نامه‌های هدایتی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی** فرهنگ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند نحوه شمول تشهیلات حمایتی خود را نسبت به ناشران کتاب کودک و نوجوان مورد بازنگری قرار دهد. هزینه بسیار کمتری نسبت به آثار داخلی دارد، قطعاً هزینت این است که انتشار آثار روانی برای ناشران ناچشم‌پندار واقع و آرام‌کننده این کتاب‌ها برای آن‌گان اول ناچشم‌پندار واقع و ناچشم‌پندار واقع‌های آن‌گان اول است. این کتاب ۲۲ صفحه‌ای اسامیل با شمارگان سه هزار نسخه و قیمت ۵۰۰ تومان منتشر شده است.

شاید هوس کنم تو را بخورم

نویسنده: شکوه آذر

شاید هوس کنم تو را بخورم، داستان پروانه‌ای است که به کلاغی سیاه علاقه‌مند می‌شود و به سرش می‌زند که با او زندگی کند. پروانه بگفت: «می‌دانی آقای کلاغ من از شما خوشم آمده است!» کلاغ سیاه مکتبی کرد بعد با کمی مهربانی گفت: «چه جالب!» پروانه کمی نزدیک‌تر نشست و با خجالت گفت: «می‌شود من با شما زندگی کنم؟» کلاغ اخم کرد و گفت: «نه! پروانه بگفت: «چرا؟» کلاغ گفت: «چون من کلاغ هستم و تو پروانه.» تازه شاید هوس کنم تو را بخورم! این کتاب برای کودکان اول تا پنجم دبستان منتشر شده و تصویرگر آن رویا بیژنی است.

شاید هوس کنم تو را بخورم، داستان پروانه‌ای است که به کلاغی سیاه علاقه‌مند می‌شود و به سرش می‌زند که با او زندگی کند. پروانه بگفت: «می‌دانی آقای کلاغ من از شما خوشم آمده است!» کلاغ سیاه مکتبی کرد بعد با کمی مهربانی گفت: «چه جالب!» پروانه کمی نزدیک‌تر نشست و با خجالت گفت: «می‌شود من با شما زندگی کنم؟» کلاغ اخم کرد و گفت: «نه! پروانه بگفت: «چرا؟» کلاغ گفت: «چون من کلاغ هستم و تو پروانه.» تازه شاید هوس کنم تو را بخورم! این کتاب برای کودکان اول تا پنجم دبستان منتشر شده و تصویرگر آن رویا بیژنی است.

بستننی جادویی (مجموعه داستان)

نویسنده: ایدیلایتون به ترجمه علی غفاری

بستننی جادویی مجموعه ۱۷ داستان کوتاه برای نوجوانان است. این داستانها عبارتند از پنج آدم کتوله، بستنی جادویی، محول، سوز، دریا، قناری، فراموش شده، کفش‌های قناری، آشنایه پشت آشنایه، قصصات عجولانه، پسر کوچولوی بی‌رحم، آقای ویل و بی‌رحم، موسیقی که مادر می‌خوستان، کی‌موجول بود، روی ویل تیزاب‌پسر چرتزن و دوچرخه پلندبا، داستانهای این مجموعه کوتاه و متنوع در عین بهره‌گیری از عنصر طنز، سرگرم‌کننده و آموزنده‌اند.

این کتاب نیز اواخر سال ۸۳ با شمارگان دو هزار نسخه و قیمت یک هزار و ۵۰۰ تومان در ۱۸۳ صفحه به چاپ رسیده است.

تازه‌های انتشارات امیرکبیر کتابهای شکوفه

من یک بچه کریه تنهایی تنها هستم نوشته حسین نوروزی

کتاب من یک بچه کریه تنهایی تنها هستم، داستانی است برای کودکان. مخاطبان این کتاب همانطور که در پشت جلد آمده، دانش آموزان اول، دوم و سوم دبستان هستند. تصاویر این کتاب ۲۲ صفحه‌ای کار علی‌رضا گلگندویان است. من یک بچه کریه تنهایی تنها هستم با شمارگان پنج هزار نسخه و قیمت ۷۰۰ تومان اواخر سال ۸۳ به چاپ رسیده. این کتاب داستان بچه کریه‌ای است که برای یک کودک از زندگی خود و سختیهای آن می‌گوید.

سلاام نوشته سرور وکیلی

مجموعه‌ای از چند نمانده چاره‌ای تدارک که از سبیل و نشانه‌های کنگره و مفاصل معنوی را بی‌سوی روان مهند کرد. ملال ملال صراط را در نظر گرفته، نمی‌تواند بل صراط اولی را در نظر بگیرد و بنابراین ناچاراً مجبور می‌شود به سرانجام برویم تا واقعیت‌گرای این مفهوم را محدود نکند. علاوه بر گزاینی به نمانده، عمل دیگری نیز در تصویرسازی رخ می‌دهد تا تصویر

بزرگ باقیه داشت. اول این که هیچ وقت آدم بزرگ نشده، یعنی نخواست که آدم بزرگ شود. دوم این که او معتقد بود در مورد هر چیزی که می‌بیند می‌تواند یک عالمه فکرهای جورواجور بکنند. در هر دو جلد این مجموعه که مخاطب آن کودکان سال چهارم و پنجم دبستان هستند، سعی شده با نگاه نو و غیر کلیشه‌ای به دنیا نگریسته شود و با تکیه بر تحلیل و حسن‌سنجکاری و آگاهی‌طلبی و استفاده از چاشنی طنز، داستانی جذاب خلق شود. تصویرگری هر دو جلد این مجموعه را امینوش و کیلی بر عهده داشته است. جلد اول (آقای تاب و پرندگان) در ۲۲ صفحه و با قیمت ۸۰۰ تومان و جلد دوم (آقای تاب و پدربزرگ‌ها) در ۳۲ صفحه و با قیمت ۹۵۰ تومان به چاپ رسیده است. همچنین این دو کتاب اواخر سال ۸۳ با شمارگان پنج هزار نسخه منتشر شده‌اند.

العن فیل رنگارنگ

نویسنده: دید مک کی به ترجمه کاتوش مصباح

العن فیل رنگارنگ داستان فلی است که باقیه فرقی دارد. فرقی او باقیه در رنگش است. العن رنگارنگ بود زرد، نارنجی، قرمز، صورتی، آبی، سبز، سفید، سیاه، ارغوانی، المرنال بقیه فیلهای تیره بود. و همین تفاوت یک کتب او را به فکر فرو می‌برد و موجب می‌شود تا توصیفی بگردد.

می‌دانید؟

آقای ما زمامی در تصویرگری، هوشی داشتیم؛ هم در ساختار، هم در ترکیب‌بندی و هم در طراحی. مثلا فر نگارگری‌ها که موضوعات مذهبی را نیز مد نظر قرار می‌دادند. اما در حد سال اخیر، همه آنها از میان رفته و همین تکنیک‌گرایی، چاشنی معنوی‌گرایی شده و در میان آثاری که در جشنواره‌های خارجی شرکت می‌کنند مانعاً (ناپایدهم خوشبختانه) نشده تصاویر مذهبی نیستیم. **نقش تکنیک در تصویرسازی کتب مذهبی کودک و نوجوان تا چه اندازه اهمیت دارد؟**

آقای من این سوال از چند زاویه می‌توان پاسخ داد. نماندگرای جزه لاینفک هنر اسلامی است. بعضی هنرها به حقیقت نزدیکترند و برخی دورتر. مثلا شعر و کلام خیلی به حقیقت نزدیک است و تصویر به نسبت کلام، محدودتر است. به همین جهت وقتی تصویرسازی می‌خواهد چیزی را نشان بدهد چاره‌ای تدارک که از سبیل و نشانه‌های کنگره و مفاصل معنوی را بی‌سوی روان مهند کرد. ملال ملال صراط را در نظر گرفته، نمی‌تواند بل صراط اولی را در نظر بگیرد و بنابراین ناچاراً مجبور می‌شود به سرانجام برویم تا واقعیت‌گرای این مفهوم را محدود نکند. علاوه بر گزاینی به نمانده، عمل دیگری نیز در تصویرسازی رخ می‌دهد تا تصویر

طلایی: تصویرسازی ابتدا باید درونمایه شعری یا قصه را کشف کند و بعد به تناسب آن تصویرسازی کند. کاهای تصویرسازی مذهبی، اینها بی‌جان‌جا می‌شود.

می‌توان ملاحظاتی تاریخی است ولی در بخش تصاویر برخورد اقتضای شده است.

به حقیقت گزاینی بسیار کمتری چیزی که در تصویرسازی غربی از آن با عنوان واقع‌گراومادی کردن یاد می‌شود و برسوسله‌ای سعی می‌کنند که واقعیت را بشکافند. اگر به نگارگری ماه هم وقت کنید، می‌بینید همه چیز خلاصه شدن است و آن نماندگرای و این خلاصه شدن برای این است که واقعیت مشخص شکافته شود و به عمق مفهوم نزدیکتر شوید.

به عنوان آخرین سوال تصویرسازی مذهبی برای کودک و نوجوان ویژگی خاصی دارد؟

آقای من، کودک با نظرتش به عالم نگاه می‌کند و به همین دلیل درکی خیالی از عالم دارد که به حقیقت نزدیکتر است. ولی نوجوان و بزرگسال بیشتر به رابطه عقل به جهان نگاه می‌کنند و عقلان کردن موارد و مسائل معنوی به او سخت‌تر است. برای مخاطب بزرگسال مجبوریم واقع‌گرایانه تصویرسازی کنیم ولی برای کودک می‌توان راحت‌تر و ساده‌تر طراحی کرد و با عالم خیالی‌ای که داده ما بسازیم شد.

تعبیری که من از تصویرسازی ارائه می‌دهم این است: نمایش معنایی و کیفیات، من به عنوان تصویرساز سعی می‌کنم نسبتی بین موضوع، معنای و خود ایجاد کنم. این نسبت باعث معنای و خود آمدن تصویر می‌شود که عاملش خیال است. احتمالا می‌دانید که «خیال» در لغت به معنی تصویر است. همه آنچه‌ها در درویشان قوه خیال دارند. خیال در فکر دینی نقش واسطه است. آسمان و زمین دارد و برزخ بین عالم بالا و پایین است. عالم ملکوت و عالم ناسوت و لااهور.

طنز ناب ، نیازی به گسترش ندارد

خود را از دست می‌دهد و کینه‌ها را نواشته می‌جهد می‌شوند جای خود را به قلم‌نماییهای دیگر می‌دهد و این چرخه از فولید به مصرف علمی، فرهنگی، هنری و غیره همچنان ادامه دارد و روز به روز شادتر و شنباب‌پیشتری می‌گردد خلاصه اینکه باز با سطلهای دهن گشاده زبانه تاریخ از هر زمان دیگری پروری تراست. روزگاری بود که در آموزش نوبل‌ان به‌پران و مداران با سودا و حتی خواهران و برادران کلاس بالار با یک خانوادگی می‌توانستند مشکلات مشق خاله کوچکی را حل کنند، ولی اکنون حرکاتی از این دست عجولانه به سوی غیرمعمول پیش می‌رود. شیوه آموزش هراس‌ناز تغییر و تحول پیدای می‌کند. ارزشها دیگرگون می‌شود اصول گاهی ناصدو هشتاد درجه پس و پیش می‌شود بر این ایجاب می‌نماید خاندانها؟

بر این مضحکه باید گریست! اینجاست که شوهای فراوان در تحلیل فلسفه و فرهنگ به وجود می‌آید و توصیه می‌شود هنری استفاده به‌قول مکتول دیگر، سوسوندت علوم می‌کند و پژوهشها زنجیر گسسته از بندهای کهنه، به ناط و موقعیت خاص اثر نکی می‌کنند. در این صورت برای خوانندگان و شما چه لطفی دارد که من از روی آموخته‌های دین خود دوری م‌تون درسی معمول تاریخی استنساخ کنم و متلاکبم، فقط کندی، به قول ارسطو از جسته‌واره کهن روستایان یونان سرچشمه گرفته و هم اصل امری می‌شاد و هجوا میز بوده و بیشتر مسائل مهم روزگار خن را به سرخه گرفته و شوخی‌های جینبی را نیز شامل بوده است. در عصر ما کندی معنای گسترده‌تری دارد و به ناطه‌نامه‌ها و ناطی از روابط فلسفی و تضادهای که حاصل زندگی و تعلقات اجتماعی است، ناگدی می‌کند. شخصیتها کندی خود را در چنینه و معنهای پیچیده و سردرگم گرفتار می‌کنند این آنکه سرشت و سرشت‌ساز محوم و هوایک اثرک داشته باشند»

پایری و از مظهر که باید با حوسله و دقیق آن دانشکفت ششزده تعریفی دست و پا کنم و بگویم، «کنده مظهر» که از نیم قرن است که از معنای اصلی خود یعنی فلز کردن یا برینختن کردن فلز گرفته و به اصطلاح پوست زنگنه است. امروز در زبان فارسی به همه آنچه در هنر و ادبیات شوخ طبعه است، مظهر اطلاق می‌شود داستان مظهر، شعر مظهر، مقاله مظهر، نامه تلویزیونی مظهر و غیره، اگر شوخ طبعی، بیشتر شاکتیم شاید بتوان گفت که مظهر گوش و ولنگری است که با چیزی را خراب کند برای ساختن دوباره آن اقدام می‌کند. بنابراین مظهر اهل مسامحه نیست و به قول طریفی باید ناطه‌نامتی هاسکلر دارد».

نقاط اشتراک و افتراق طنز و کندی کیجاست؟
مظهر و کندی دو ژانر متفاوت نیستند که وجوه افتراق و اشتراک بر آن دو متصور باشد. آنها در دل یکدیگر بند. یعنی، چنانچه در جواب فلی به آن اشاره شد، مظهر، به معنای دقیقه اکنون، خود حیطه کندی را هم پوشش می‌دهد. به عبارت دیگر کندی، با هر معنایی نمایش مظهر آلود به خود می‌گیرد. (البته در زبان فارسی امروز، نمی‌دانیم فردا چه تعریفی از آن خواهیم داشت!)

آیا آنچه در جامعه هنری ما به خصوص در عرصه هنرهای تصویری (تئاتر، تلویزیون و سینما) به نمایش درمی‌آید، معنای واقعی طنز و کندی را انتقال می‌دهد؟
در آثار باثباتی نانچندر به این مرزبندی اعتقاد دارید؟
بند به نوشته‌هایم به هیچ نوع مرزبندی اعتقاد ندارم و واقعیت این است که ایام و جود می‌گوشم خود را از هر نوع مرزبندی رها کنم که البته اغلب ناموفق است. چرا که «گذشته» زارهای آشکار و پنهان خود را در بند و جودم، گناگت نبیده است.

نمایشنامه نویسان و فیلمنامه نویسان طنزپرداز ما چه کسانی هستند؟
نمایشنامه نویسی که اختصاصاً کندی نبوسید یا طنزپرداز در این باره.

گریستن، اغلب می‌خندیدم و این خود، کار را خرابتر می‌کرد، یعنی بزرگترها را و الدین گرامی گرفته تا برادران ارشد و معلم و مبصر کلاس و بچه‌های کلاس بالار را. خنده‌های من خشمگین می‌شدند و مسخرگی ولودگی‌هایم را بر نمی‌تابند و کثر به نادب و تخریب بیشتر این قربانی - که من باشم می‌سنند، از طرف دیگر، افراد شوخ و شنگ و خنده‌رو خیلی به دلم نمی‌نشتند. فکر می‌کردم در جلوه‌های خویش صمیمیت نداشتند و گوئی می‌خوانند و باین وسیله چیزی را پنهان کنند و گناه گیرام این بود که غم و خضه و گریه و زاری دیگران (خدا از تقصیرات من بگذارد) مرا به خنده می‌انداخت. دو قفره از تنبهاات خیلی سخی را که خوشبختانه از آنها جان سالم به در برده‌ام، هرگز فراموش نمی‌کنم. یک بار زمانی که در مجلس عزای یکی از درگذشتگان نزدیک، به شیون و زاری باز ماندگان قافه قاف می‌خندیدم و دفعه‌ای دیگر به خاطر اینکه در یک عروسی بز و بکوب، فلم بر بازیگران و هنرمدان تخت حوضی به شدت کتاب شد و زار زار گریه کردم!

یادآوری می‌کنم تخصص من در تحلیل و نقد «طنز و کندی» نیست، بلکه اگر حمل بر خوشنمایی نشود، شاید بتوانم ادعا کنم که یکی از تولیدکنان «طنز و کندی» هستم البته به وسع و توان خویش و به وجوه و نزاجات! اما تعریف با کمال احترام هشدار می‌دهم که در این زمینه حلی به حالی، باید در تعریف و تبیین جهان دقت بسیار کرد و از طریق حزم و احتیاط نیست. در واقع چنانکه خود روزان امروز در محلات خویش ارازمی دارند، یکی از خصوصیات

فرانک آرنآ
عرض اندام در دنیای کندی و طنز آرزوی دیرینه یوزگان جهان فرهنگ بوده، چرا که همیشه گفته‌اند خندانان سخت‌تر از گریه‌اندن است. بیشتر ادیبان، شعرا و نویسندگان بزرگ وقتی به این دنیای پر رمز و راز قدم می‌نهند، اذعان می‌کنند که برای رسیدن به جوه‌های طنز و از هم مهمتر انتقال بی‌اساس آن، زحمات فراوانی کشیده‌اند. در والای هنر «طنز» همین پس که کلام تلخ و گزنده مولانا، بزرگ شاعر همه ادوار بشریت در طنز و طنزهای پیشین بشریت نمود پیدا می‌کند. سیروس ابراهیم‌زاده تا به امروز برای درک درست کندی تلاشهای فراوانی کرده است. چه در مقالات و ترجمه‌ها و بازبینیهای سسی می‌کند به تعریف جدیدی از کندی برسد به پهنه انتشار ترجمه سه نمایشنامه از نویسندگان طنز انگلیسی، گفت‌وگویی با او انجام داده‌ام.

برای اینکه بخندانی، نخست باید در خلوت خویش بر خود و دیگران، گریسته باشی و برای اینکه دیگران را بخندانی، باید خود را خواب اینکه دیگران را ببیدار کنی
باید خود را خواب بریده باشی، اینکه می‌بینند بسیاری از خواب‌های مصروفی به اصطلاح طنز تو حد لودگی اوس و می‌زنه باقی می‌ماند و تأثیر نمی‌کنند.
برای این است که سازندگانش زندگی را در زرقانمی شناسند.

زندگی بشر متدلی است که در دوران شوش و ششزده‌می به سر می‌برد. ارزندها و اعتبارات گذشته همگام با یافته‌های فله‌ای علم و دانش و حاکمیت هر چه بیشتر فناوری و صنعت تولید یافته‌های بکر به سرعت رنگ می‌بازند. فاجعه از آنجا آغاز می‌شود که انسان طی قرون و اعصار، جریبات گذشته‌ها را در بر خود با همه مسائل ناشی از زندگی، لگو قرار داده و در نهایت، اجزای احتیاط و صرف‌وسر و هر فرهنگی سنجیده و کند و گریه بر کتاب‌فلور دانش و تجربه به اسلاف خود فروده است. ولی شایسته‌یون گفت که او در مکان‌هایی قرن گذشته، تعداد یافته‌های شتاب گذشته‌ها در همه زمینه‌های هستی شناسه زندگی امروزین انسان بالا گرفته است که به تهاپ بسیاری از روشنته‌ها و اصول و بدیهیات گذشته حفظ‌ظلال کشیده، بلکه فرمولها و قواعد و ارزشها، شکل گرفته اعتبار

از میان نویسندگان متعدد، چرا آثار این سه نویسنده را برای ترجمه انتخاب کردید؟ چگونه با هر یک از آنها آشنا شدید؟
تولیدکنان کندی محضرات فرهنگی در همه موارد توفیق ایجاد پیدا نمی‌کنند. البته مسئله پیچیده‌تر از این حرف‌هاست. در برخی موارد، حتی یک اثر، خود را به خالق خود قادر مورد توجه، با اثری از می‌آورد و می‌کند. گاهی یک آفاق ساده باعث تولید یک اثر می‌شود و برخی اوقات یک نیاز درونی از افعال ناخودآگاه انسان فرهنگی به حرکت در می‌آید و سبب بروز خلاقیت می‌شود. هرگز چنین نیست که شما آثار نویسندگان متعدد را مطالعه کنید و لا به لای نام آثارشان، یکی خود را مایل برای ترجمه انتخاب کنید. من باین نویسندگان که سه اثر کوچکشان را به فارسی برگرداندم، از سال‌های جوانی آشنا هستم. هر سال فروردینم، که هم اکنون پیش از هشتادسال دارم، جلوه‌ی پنجاه سال است که برای من، صحنه رادیو، تلویزیون و سینمای می‌نویسد. سیر آن یکپاره، نیز چنین موقعیتی دارد. «امیدان» بیشتر آثارش را برای چه هانوشته است ولی در زمان حیات و درخشش خویش، نمایشنامه‌های را نیز تألیف کرده که با موفقیت به روی صحنه رفته است. این سه نمایشنامه را طی سالهای گذشته ترجمه کرده‌ام و می‌فرس آنرا به عنوان اسامی نوشته‌ام به دست ناشر معاصر برای ارائه شاید هم علت جذب شدن این سه نمایشنامه را می‌شمارم. این لکچر باشد و اینکه این سه اثر چه وجوه مشترکی دارند که در یک مجموعه منتشر می‌شوند. خیلی کوتاه می‌توان پاسخ داد: نویسندگان هر سه اثر انگلیسی هستند. هر سه نمایشنامه کندی است و سرچام اینکه آثار قدیمی ضمن مطرح بودن، از عمق و ظرافت خاصی برخوردارند، خصوصاً که هواره مورد ستایش من بوده است.

هر یک از این نمایشنامه نویسان، تا چه اندازه در ایران شناخته شده هستند؟
گمان نمی‌کنم از «مورثیم» و «یکپاره» کاری در ایران ترجمه شده باشد، ولی «امیدان» را به دلیل نوشته‌هایش برای کودکان، ممکن است برخی از اهل مطالعه بشناسند.

علاقه‌مند شما به دنیای کندی و طنز بر کسی پوشیده نیست به همین دلیل نمایل دارم به صورت تخصصی وارد این بخش شویم. اصطلاح تعریف و معنای کندی و طنز تا کنون چشما می‌رود؟

پیش از آنکه وارد بحث تخصصی «طنز و کندی» شویم، باید در مورد علاقه‌ام به «دنیای طنز و کندی» حرف بزنم. من از اوان کودکی و عتوان جوانی در واکنش به ناملایمات و مصائب زندگی، به جای

دوره جدید انتشارات چشمه، تابان ۱۳۸۴، ۱۱۴

۱۱۴

خیاگران مؤمن

موسیقی آئینی قوم ترکمن، سیری بر جایگاه اهل بیت(ع)

به کوشش موسی چرجانی، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۴ صفحه: ۱۷۰

کتاب موسیقی آئینی قوم ترکمن را می‌توان شناسنامه‌ای مورد اکتساب در این شناسنامه موسیقی قوم ترکمن و سران آن می‌پدیه نیست و این بار موسی چرجانی از شش ترکمن و یه‌یافته طیف شناسنامه موسیقی و نوازندگان و خیاگران قوم خود را به تاریخ برهنده گرفته است. همنظور که در خراسان، کلبه‌الله ترحمدی و در بوشهر، محسن شریفیان این امر مهم را در دست گرفته‌اند. این بار برای شناساندن موسیقی قوم ترکمن از منظر آئینی وارد شده‌اند و سرداران را از زبان دیگران نخواستند. این بار، تحقیق شده دربار یک محل را یک کارشناس اصیل و برجسته از همان محل انجام داده است و طبیعتاً نتیجه کارش هزاران بار معتدلاتر از آئینی است که سفری دروازه از تهران به هر منطقه از ایران می‌کنند. تعادلی عکس می‌گیرند، یکی دو ساعت مصاحبه می‌کنند و با کل باقی‌ها و قصه‌سرایی‌هاشان در هم می‌آمیزند و به عنوان کار پژوهشی(تحویل) می‌مهند و... می‌گیرند. موسی چرجانی در صنف این این اوقات‌ها نیوده است که چه چیزی‌ها از دست‌چیز تلاش و شناسایی او در فرهنگ موسیقی منطقه ترکمن استخراج شده کرده‌اند. کتاب آئینی چرجانی که (همکاری آقای هوشنگ بلوید تدوین شده) جایگاه تکلیف و مدام شیبان اهل سنت نیست. جایگاه اهل بیت(ع) و خاندان پیامبر اکرم(ص) و تبع خیاگران مؤمن و معتقد همیشه ثابت و همیشه وضع است و کلام ملحق آنها حامل این عشق و اخلاص

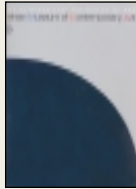
بوده و خواهد بود. بدون اینکه گرایشهای افراطی و پیشه‌های خفیر این عشق را بی‌یاد یاد بداندنش که مدیر مرکز موسیقی حوزه هنری در آغاز این کتاب، نوشته چنین آمده است: «اینجا از تحقیقات و مقالاتی که سرآورد حوزه‌های تخصصی موسیقی شناسایی است و محدود به نتیجه و تحلیل درونی نتمه‌های فسطه در محل است». از دیدگاه مردم‌شناسی و فرهنگهای بومی، انواع گوناگون موسیقی‌های مناطق ایران به طرز آشکاری تحت‌الشعاع گریش و پیش‌مذهبی قرار دارند. در موسیقی‌های محلی و نواحی ایران، نام‌ها را یک اهل بیت(ع) به نواز برده می‌شود و بررسی نقش این اذکار در هم‌پنداری درونی مردم مناطق ایران از طریق موسیقی و میراث فرهنگ صوتی برنده محققان است. کتاب حاضر که از جمله اولین گمپه‌های است که در این زمینه پرداخته شده نگاهی ساده و از سر انصاف دارد به جایگاه اهل بیت(ع) در یکی از فرهنگهای منطقه‌ای ایران، حوزه موسیقی آئینی قوم ترکمن که به دلایل گوناگون از بهترین‌ها در این زمینه است. مؤلف نیز در پیشگفتار این اثر می‌افزاید: «تو کهنه‌خوب می‌داند که حضرت علی(ع) از قدمت حیات مبارک خودیاری رهایی بشریت از جهل و ظلم و ستم تلاش می‌یافته‌اند و بدین لحاظ نام مبارک ایشان را در قصه‌های فولکلوریک، کنه‌های حدیسی مثل پیرساف و احمد، در کتاب‌های آفران سرشاس ترکمن مثل «مختصراتول فرانی» در دیباچه مکتوب و حلیات‌های «تک‌رولول» و در کنه‌های دینی و مذهبی مثل «باروزش» زین‌العرب، امام حسین(ع) و غیره با نامهای شاه‌مردان پیرم در زبان علی پیام‌حیدر شده، شاهدان قابل‌ملاحظه‌ای می‌سوزم علی(ع) شهنشوار دلد سواز و... می‌توان مشاهده کرد نوشته‌ها و سروده‌های

معرفی کتاب
سودابه آذر

یک اتفاق بی‌سابقه

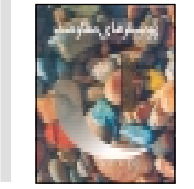
یادداشتی بر کتاب «مجموعه خارجی موزه هنرهای معاصر تهران»

The International Collection of the Tehran Museum of Contemporary Art

شاعران گذشته که تعداد زیادی از آنها هنوز در قالب موسیقی آئینی درین مردم وجود دارد، جزئی از میراث فرهنگی و معنوی قوم ترکمن بوده است. این کتاب در دو فصل و پنج بخش نوشته شده است که هر بخش، خود شامل مطالب و موضوعات مختلفی است که به دقت مورد بررسی قرار گرفته. پارهای از مطالب فصل اول این کتاب عبارتند از: مراسم عاشورا در ترکمن‌ها، آیینهای روزهداری، صدفه داند و متنوع بودن هر نوع جشن و شادی، خواندن نماز در روز عاشورا، وقایع مهم عاشورا و دیدن کنه‌های آئین نگاری فرزندان و کودکان و قفل، آئین زیارت امام رضا(ع)، موسیقی آئینی، آئین روزگاری، واقعه کربلا، اهل بیت در روایت آئینی امام حسین(ع) در کتاب و روش‌شناسی، در روایت موسیقی با روشی، کتاب زین‌العرب، «مجموع نقلی شاکری اهل بیت»، جایگاه اهل بیت از زبان روحانیون ترکمن در فصل دوم نیز هنر و هنرمندان موسیقی آئینی ترکمنهای استان گلستان، نگاهی گذرا به سنگها در موسیقی آئینی ترکمن و شناسنامه هنرمندان موسیقی آئینی (ترکمن) آق‌نلا گنبد کابووس، کلاسه... (کتاب و تحلیل شده‌اند. بخش آخر نیز به معرفی پدیدآورندگان اثر اختصاص یافته است.

مابرای مردن وقت نداریم!

سایان درازی است که «گفتگوها در الجبل می‌میرند» و کودکان فلسطینی، صبح را با بوی تازه میب و زینون نم‌آفریند. دیرزمانی است که کودکان فلسطینی، کودکی را در کوچه‌های دانگ آوارگی به جویی می‌رسانند و هم از ایام می‌آموزند. که سنگ سرد چکری می‌نویسد: «پایخ گل‌های باغ باشد. مسج اقدس، شاه‌مسجد، ماز غریب، می‌راسی جوان فلسطینی از برگ را چه با شکوه در خانه‌ش به تصویر کشیده است که اما برای مردن وقت نداریم. سالیات که از فلسطینی می‌خوبم و می‌شومیم و می‌نویسیم و بدیبت دره‌دردی فلسطینی و اسارت مسج‌اللاصی را فریاد مریزیم اما سادی این فریاد، تنها از مشتهای گره کرده به گوش نمی‌رسد. فلسطین فهومی است که در شعر، داستان، سینما، تئاتر، نقاشی و خلاصه در تمام عرصه‌های هنری، انی، نمود و ظهور یافته است و این خود حجتی است بر عوهرها و معنای آفرینان یا آنان که سایان درازی است از زمان خود، محروماند. موسی اوده، مصطفی نزلو، علی وزیریان و... کرده‌اند. شده است. نوشته‌ای به قلم عبدالحمید حبیبی‌راد، آغازگر این کتاب است. حبیبی‌راد در این گفتار آورده است: «مجموعه آثار

گرافیک منهد ابروشرهای مقاومت» همکنش هنرمندان در نشان دادن زخمهای سرزمین تنها مادمه فلسطین است. این آثار، سنگهایی است که بر اساس «عازمیت اد ریمت‌شیخان او آماج خود قرار خواهد داد». وی در این نوشته یکی از ویژگیهای این آثار را به کار بردن نمادهایی ملموس از پارهای عقیق اصیل دینی گفته، و می‌نویسد: «ادبیات گرافیک آثار ابروشرهای مقاومت» ویژگیهای هنرمندان خاص خود را دارد و سیریتی را ترسیم می‌کند که در آن چشم درونی مخاطبان با رنگها و طرحهای ساده گنوده می‌شود این نیست مگر به واسطه حقیقتی که در هر یک از آثار گفته است و در عین هنرمندی بهاری حقیقت به روشنایی رسیده است. در این آثار، نمادهایی ملموس از پارهای عقیق و اصیل دینی، برای نشان دادن وقایع جهان، با زبان بصری روشن و صریح معاصر، به کار گرفته شده است. کافه مرعوب، رنگ مطرب، قصور، از جمله ویژگیهای است که مخاطبان با این نگا، به این مجموعه، به آن بی می‌رد. ابروشرهای مقاومت به گوشش علی وزیریان، با شمارگان دو هزار و ۲۰۰ نسخه و قیمت دو هزار و ۵۰۰ تومان در ۶۴ صفحه به چاپ رسیده و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

دریک اتفاق بی‌سابقه پس از سالها، مجموعه آثار هنرمندان خارجی موزه هنرهای معاصر تهران که در این موزه نگهداری می‌شد، یکجا به نمایش درآمد. هر چند تعدادی از این آثار با توجه به موضوع نمایشگاهی قبلی از گنجینه خارج شده و در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته بود. کتابی و پایتیر نگویم کاتالوگی که درباره این نمایشگاه به چاپ رسیده، موضوع بحث این یادداشت است. همیشه رسم بر این است که همزمان با برپایی نمایشگاه آثار تجسمی، کتاب آن نمایشگاه که آثار به می‌رسد سر و شکل ایگونه کتابها معمولاً متکی به کیفیت عکسهای است که از نقاشیها به چاپ می‌رسد که اغلب اوقات مورد توجه قرار می‌گیرد و در مورد این کتاب با کاتالوگ هم، چنین است. اما نکته قابل توجه این کتاب، این است که آثاری را پیش روی مخاطب قرار می‌دهد که به بخش مهمی از تاریخ هنر غرب تعلق دارد و یادآور این نکته نیز هست که سالها آثاری چنین مهم و منحصر به فرد در دل این موزه نگهداری می‌شده و مخاطبان چندان اطلاعی درباره موجودیت آنها نداشته‌اند. آثاری از هنرمندان بزرگی همچون پابلو پیکاسو، گوگن، لوترک، هنری مور، اندی وارهول، ویکتور و اراولی و... که هر کدام بخش مهمی از تاریخ هنر را ساخته‌اند. از وظایف موزه‌های بزرگ و کوچک دنیا، معرفی آثارشان در قالب کتاب یا کاتالوگ است تا در جلب و جذب مخاطبان تلاش کنند و از سوی در حفظ و ترویج خاطره و حافظه جمعی، گامی مثبت بردارند. به هر حال پس از سالها چنین منتشر شده و حاصل آن کتابی است که بخش مهمی از تاریخ هنر را در مقابل دیدگان ما قرار می‌دهد.

فراخوان طراحی جلد

مدیریت هنری «کتاب هفته» از تمام گرافیست‌های کشور دعوت می‌کند تا بر طراحی جلد هفته نامه «کتاب هفته» همکاری و مشارکت جدی داشته باشند. دوستان هنرمند آثار خود را با موضوع کتاب در قطع ۱۸×۲۳ بر روی لوح فشرده (با فرمت TIFF) به ضمیمه آدرس و شماره تلفن، به نشانی دفتر کتاب هفته ارسال کنند. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۲۲۹۵۷۹۷۳ تماس بگیرید.

کتاب مرجع چیست؟

کتاب مرجع از نگاه صاحب نظران

احمد امینی

تخصصی دانش روزافزون حوزه‌های دانش و گستره وسیع علم و فناوری و حجم وسیع کتابهای که در حوزه چاپ و منتشر می‌شوند، علاوه بر راه‌ها و اصلاحات خاص علمی، موضوعات مختلف و متفاوت دانش، اشتغالات و درگیری‌های روزمره افراد و نیاز به منابع مطمئن علمی، هر روز پیش از پیش هر جویای علمی را به دایره‌المعارف، دانش‌نامه‌ها، فرهنگها و به عبارتی کتابهای مرجع، وابسته می‌کند.

کتابهای مرجع، از عمومی‌ترین تا تخصصی‌ترین سطوح، می‌توانند پاسخگوی ارجمندان باشند، از همین رو روزیاریز یا نومه به نیاز مخاطبان، کتابهای یا عاونهی نظیر «فناشناسی علمی عمومی» به «معارف، معارف» و «علم و حال» و «چاپها» منتشر شده‌اند.

در ایران بعد از انقلاب اسلامی، نشر کتابهای مرجع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شد. انتشار دایره‌المعارفها و دانش‌نامه‌های بسیاری در دستور کار متولیان فرهنگی کشور قرار گرفت. بخشی از فعالیتها دانشوران سخنگوش از سرزمین شتر نشین و اتفاقات مهم دیگر در عرصه نشر و تولید کتابهای مرجع در شرف وقوع است اما به راستی کتاب مرجع چیست و چه نوع کتابی است؟ ضرورت نشر کتابهای مرجع در چیست؟ و...

با چنان‌تن از صاحب نظران چند، و چون کتاب مرجع را می‌بینیم.

کتاب مرجع چیست؟

شاید مطرح کردن چنین سؤال واضح و سره‌نی کسی عجیب نباشد ولی در بسیاری موارد به دلیل سادگی بحث و تعریف، ما با چنان تک‌معیاری روی می‌شویم که انسان را در انتخاب تعریف دست‌چین دراز تولید می‌کند. به‌تالیان سخن‌گوش از پژوهشگران این ادبیات و علوم انسانی کشورمان در جواب به این سؤال چنین می‌گوید: کتاب مرجع همانطور که از اتمش پیداست از کلمه «جمع» جمع، در معنای «جمع» گرفته شده، یعنی مجموعه یا مجموعه‌ای که کتابی که تولید شده است، کتابی که مجموعه از آن کتاب‌هایی به آن مراجعه می‌شود کتابی نیست که آن را اول تا به نهایت بخوانیم، هر چند که می‌توان چنین نیز کرد اما این کار کاری سخت و در موارد اولیاد خواهد بود، چون هر مدخلی با واژه یا اصطلاح خاصی هستند و اکثر مراجع هم دارای نظم خاصی و گاهی موضوعی هستند. ارزشهای تازه به مراجعه بسیار به این کتابها و اینکه خوانش آن از اول تا آخر ضرورت نمی‌گیرد و دیگر اینکه اطلاعات آن کتابها علمی است. می‌تواند توجه به این نکته بسیار حائز اهمیت است که زمانی که یک کتاب مرجع بودن را می‌دهد که از درجه علمی بالای برخوردار بوده و کتابی یا نوشته‌ای بسیار کم اشباع باشد و همین دلیل غالباً یک کتاب مرجع قبل از چاپ از جنبه‌های علمی می‌گذرد چون این نوع کتابها عمومی خواهند آمد. مراجعه و جواب سؤال مخاطب باشند و خواننده نباید در غرضی بودن مرجع به خویش هم تکیه را بگذارد. در غیر این صورت چنین کتابی را نمی‌توان دایره‌المعارف نامید.

آقای حسن اولوشه که تا به حال از وی اکثر ترجمه و تألیفی فراتر از دهه دهه دهه دهه دهه است از سال ۱۳۷۲ به تألیف و گردآوری دایره‌المعارف فارسی همت گماشته و تا به حال نیز با سرپرستی ایشان و همراهی جمیع کسری از محققان و پژوهشگران از این مجموعه ۱۵ جلدی ۸ جلد آن به چاپ رسیده است. وی در خصوص تعریف کتاب مرجع چنین می‌گوید: «از یک دیدگاه می‌توان دیوان شعر و شاعران و این زمان را هم کتاب مرجع نامید. کتاب قرآن کریم برای ما مسلمانان هم مرجع اساسی و پایه‌ای است که بسیاری به آن رجوع می‌کنند حتی باستان‌شناسان و تاریخ‌نویسان امروز به این کتاب استنادی رجوع می‌کنند. اما در یک مفهوم، گفتار زبان گفت کتاب مرجع کتابی است که نامشروع است و شروع فرایندی از دیگر ویژگیهای این نوع کتابها این است که شما از اول تا به آخر آن را نمی‌خوانید، برای مثال از اول تا به آخر خواندن فرهنگ معین حتی اگر کسی این کتاب را تمام دهد، کاری عبث و بیفایده است. اما برای مثال ما شاهنامه را از اول تا آخر

می‌خوانیم و برای آن‌ها، به کتابهای دیگری نیازمندیم که مرجع نامیده می‌شوند.

این مسئله که در صاحب نظران در علم خوانش کتاب مرجع از اول تا به آخر هواری بودند می‌تواند برای ما نقطه اتکا و تکیه اولیه برای کتاب مرجع باشد چون می‌شک هر چه اشتراک تعاریف بیشتر باشد، همه بهتر خواهد بود.

اما دکتر علی ذکارتی فرازگو که از صاحب نظران علوم انسانی و علوم تربیتی است و در این زمینه‌ها دارای پژوهش و تحقیقاتی فراوان است، درباره تعریف کتاب مرجع می‌گوید: «مفهوم این کتاب عمومی‌ترین نیازهای مراجعه کننده را برآورده می‌کند یعنی نیازهای رای پژوهشهای عمیق نیازهای اولیه و پایه و اساس اطلاعات علمی است. با توجه به این تعریف در ادامه می‌توان افزود کتاب مرجع کتابی است که به سوی تخصصی شدن حوزه‌ها و موضوع خواننده و پژوهشگر را راهنمون می‌سازد یعنی تخصصی عمل کردن در هر علم پژوهشی وجود دارد و آن مراجعه به کتاب مرجع است. بنیاد در آغاز، کتابهای مرجع و دایره‌المعارفها بسیار گسترده بودند. در واقع نیاز بشر به طوری که فرد مراجعه کننده به این کتابها از هر موضوع و علم و زمینه‌ای می‌توانست در دایره‌المعارف نشانی بیابد اما به مرور با گسترش حوزه‌های علمی، نیاز به مراجع مستقل در هر علم احساس شد. اما این بیشتر کتابهای مرجع در واقع پاسخگوی پرسشهای اولیه ما هستند. درباره علمی که به آن علاقه‌مندیم، همی کتاب مرجع همان اول ورود به محاسبات فنی و علمی تر است.

پس در پایان می‌توان نتیجه گرفت که کتاب مرجع کتابی است که دارای چنین ویژگیهایی باشد: هیچگاه از اول تا به آخر خوانده نمی‌شود و در عین حال همواره مورد مراجعه است. محتوای کتاب مرجع کاملاً علمی است و نباید در درستی مطالب آن شک و تردید داشت. کتاب مرجع در چه‌ای است به سوی تخصصی شدن حوزه‌های مختلف علم و دانش.

ضرورت وجود کتاب مرجع؟

اینکه هر تخصصی باید در رشته مورد نظرش، مرجع و کتاب پس در پایان می‌توان نتیجه گرفت که کتاب مرجع کتابی است که دارای چنین ویژگیهایی باشد: هیچگاه از اول تا به آخر خوانده نمی‌شود و در عین حال همواره مورد مراجعه است. محتوای کتاب مرجع کاملاً علمی است و نباید در درستی مطالب آن شک و تردید داشت. کتاب مرجع در چه‌ای است به سوی تخصصی شدن حوزه‌های مختلف علم و دانش.

ضرورت وجود کتاب مرجع؟

اینکه هر تخصصی باید در رشته مورد نظرش، مرجع و کتاب پس در پایان می‌توان نتیجه گرفت که کتاب مرجع کتابی است که دارای چنین ویژگیهایی باشد: هیچگاه از اول تا به آخر خوانده نمی‌شود و در عین حال همواره مورد مراجعه است. محتوای کتاب مرجع کاملاً علمی است و نباید در درستی مطالب آن شک و تردید داشت. کتاب مرجع در چه‌ای است به سوی تخصصی شدن حوزه‌های مختلف علم و دانش.

بهاالدین خرمشاهی

ما هنوز هم در بعضی موارد مسائل شخصی را در کنار مدخل نویسی فرهنگها و دانش‌نامه‌ها مختلط می‌دهیم. مقالات یک دانش‌نامه نباید تک موضوعی باشند اما در ایران این طور نیست و معمولاً این مقاله‌ها به موضوعات مختلف پرداخته می‌شود.

کاملی در اختیار دانش باشد تا مشکلات علمی خود را به وسیله آن کتاب برطرف کند ضرورتی است که همه ما از آن آگاهی‌

حسن اولوشه در خصوص ضرورت وجود چنین کتابهایی می‌گوید: کتابهای مرجع گمنام هستند و در هر زمینه‌ای که تکرار را با یکدیگر به چنین کتابهایی احتیاج داریم، حتی شاید در مواردی بتوان کتاب مرجع را امروز کار اول دانست چون یکی از سرپرستین راه‌های رسیدن به پاسخ یک پرسش استفاده از کتاب مرجع است.

لوشه همچنین در ادامه درباره ضرورت نشر دانش‌نامه ادب فارسی می‌فرماید: «یک زبان فارسی مجعده به جغرافیای امروزی ایران نمی‌شود، یکی از دلایل اصلی ماری تولید چنین مرجعی است. چرا که همه ایرانیان داخل ایران از چندین چون فارسی‌زبانان و فارسی‌نویسان خارج از کشوری خرید و همه آنها نسبت به تحولات داخلی ایران چندان آگاهی ندارند. با توجه به چنین نیازی در هر جلد دانش‌نامه ترتیب حروف الفبایی مخصوص همان علم به یک مقصده خاص پرداخته شد. مثلاً: جدول مربوط به ادبیات فارسی در آسانی یافت می‌شود، اما این کتابها را برای اولین بار خارج از کشور و فارسی‌زبانان دیگر کشورها فرستادیم که بسیار مورد استقبال قرار گرفته و در حال حاضر منبع بسیار مهمی برای دانشجویان افغانستان است. چنین مرجعی خود به خود به نقطه اشتراک و اتصال تمام فارسی‌زبانان دنیا تبدیل می‌شود. اینکه ما بتوانیم از وضعیت زبان فارسی در دیگر نقاط آگاه شویم و مرجعی داشته باشیم که بی اثرناظمی بین

فارسی‌زبانان باید، نکه قلب اغهتشی است.

لوشه با اشاره به این مطلب سخن خود را به پایان می‌رساند که در دایره‌المعارف، نوآوری وجود دارد در واقع یک دایره‌المعارف حاصل جمع آوری اطلاعات در یک زمینه خاص و دسته‌بندی اطلاعات است.

دکتر ذکارتی درباره اهمیت مراجع می‌گوید: «در باره اینکه کتاب مرجع اهمیت دارد جای هیچ شک و لهایی نیست، با وجود اهمیت فوق‌العاده کتاب مرجع تعداد چنین کتابهایی در میان آثار تألیفی ما کم است. شاید کمبود و فقر در زمینه کتابهای مرجع به نوعی به آسیب و فقر فرهنگی ما در سطح کلا و هم‌گرمی بر می‌گردد. در واقع نیک‌کاران جامعه در این باره مسئول هستند. یک فرد باید در طول زندگی اش تمام به سوالات خویش جواب بدهد. یعنی برای جواب به سؤال خویش، به فکر کردن و پژوهش دست‌نهد. زمانی که به چنین کاری اقدام کردید، این کتابها را بکنن سوالات خود به کتاب مرجع نیازمند خواهد بود و این احساس را بیشتر اولان را وارد می‌کند و تولید کتابهای مرجع خواهد کرد. اما مایه‌نقشه چنین نیست. ما هنوز نوشته‌ایم که فریبند را در جامعه خویش برقرار کنیم. فریبند به این معنی که هر فردی بهترین چیزها را برای خویش بخواند اما جمله بهترین اخلاق بهترین چیزها را برای کتاب و بسیاری موارد دیگر را از فریبند را در دستخوری به این معنا که فرد همه چیز را به خود خست کند، نشانه نگیرد. سرفراز پرستش و مل به دانایی آغاز حرکت پژوهشی است. فرست است. این بسیار مهم است که در کتابخانه‌های دانشگاههای ما مانگینگ برای هر دانشجو ۱۴ کتاب است، اما در ذکره چنین این رقم برای دانشجو ۹۰ کتاب و در ۲۰۰ کتاب است. بسیاری هم در این اعتقادند که کامپیوتر باعث کاهش کتابخوانی شده مگر نه اینکه این دو کشور دسترسی بیشتری به کامپیوتر و اینترنت و ماهواره دارند، پس چرا هنوز تفاوت تا بدین حد داریم است.

وی در ادامه با اشاره به این مطلب که نهادمدرسه و خانواده هم در این امر اهمیت زیادی دارند می‌فرماید: «بنیاد یک مدت در مدارس را همساز اگر نشانه‌ها کم درس پژوهش را در یادگیری کرده‌اند، همه هم فکر می‌کردند این کار دیگر مشکل پژوهش در کشور ریشه کن می‌شود. این دو در دو معلمان در این کلاس‌ها از چه‌ای‌ها چه‌ای‌ها خواننده که در باره فلاب موضوع تحقیق کنند، بیشتر دانش آموزان هم با یکدیگر بازی با کتاب و آن کتاب و نایب درباره تحقیق تحویل می‌دهند و نمی‌گویند. در حالی که در اصل جو رحل و نقل و جابه‌جایی یک سری کلمه و واژه کاری کرده‌اند. اصل در مسائل پژوهشی دانشپندان و فکر کردن است یعنی بخوردی که به طرح سؤال در ذهن چه‌ها بینجامد. تبادل نظر و نوشتن مطلبی در کلاس بسیار مفیدتر از چنین تحقیقاتی خواهد بود چون باعث می‌شود که دانش آموزان بیشتر و مشکل خود را به‌تالیی رفع کنند».

دکتر خرمشاهی در این خصوص می‌گوید: «شاید برای اهمیت کتاب مرجع بر ما نمایان شود که هیچ‌چیز شوم در همان ایام گذشته همه این کتابها وجود داشته‌اند و آن زمان نیز انسان به چنین کتابهایی دسترسی داشته است. مثلاً: انوار الصفا عهده‌ای بودند که سعی می‌کردند در موضوع و مدهلهای مختلف جوده‌هایی تهیه کنند. این گروه از قرن اول هجری شکل گرفته و اوج آن در قرن چهارم است. با احادیث مرجع که در ۱۰ جلد نوشته شده و ۱ جلد آن مربوط به اهل تشیع و ۹ جلد آن مربوط به اهل سنت است که بعدها در این شده و دارای اعتبار فراتر از حد است. صاحب عبارتی که یکی از همین مراجع مهم حدیث است که از گفتگوشان به ما رسیده است نیاز به وجود و حضور کتاب مرجع بسیار جدی است. برای مثال خود من یک مرجع قرآن پژوهی را با ۳۶۰۰ مقاله و با همکاری ۱۷ نفر در هر هزار و ۲۰۰ صفحه تألیف کردم.

قبل از اینکه تألیف این کتاب مرجع آغاز کنم، بسیاری افراد چنین کاری را بیفایده می‌نگاشتند و بر این عقیده بودند که قرآن آسمانی است. به این کار ندارند، اما الان قرآن پژوهی با باکیهای اجتهادی منجر می‌شود که بعد چنین کتابی یک ضرورت بوده است. به کمک من علم هم تمام کارهایی در حال انجام است در زمینه‌های بسیار هم‌ا روز جای کتابهای مرجع علمی است و آنچه که تاکنون تألیف شده نمی‌تواند نیازهای جامعه کتابخوان و پژوهشگر را به کتاب مرجع، برطرف کند. البته نباید مواظب باشیم که در تألیف این آثار دچار موازی‌کاری نشویم، چون در این صورت وقت‌افزایی و هزینه بسیاری را به هدر خواهیم داد.

کتاب مرجع و شناختها

دکتر بهاالدین خرمشاهی، قرآن پژوه تا به حال در مدخل نویسی و مقاله‌نویسی بسیاری از دایره‌المعارفها شرکت داشته و سرپرستی یکی دو دایره‌المعارف را داشته و وارد و مخصوصاً تاریخچه کتاب مرجع چنین می‌گوید: «کتاب مرجع به شکل امروزی، در گذشته هم نه‌بهمه‌ای یافت می‌شود که برای مثال می‌توان از لغتنامه‌های طوسی در قرن پنجم یا کتاب مقابله العلوم لغزومی در قرن ششم یاد کرد. ما در گذشته کتابهای لغت فارسی داشته‌ایم، مثل برهان قطع، دانش‌نامه نقیاس فنون و نشانی این سبها که یک مرجع علوم عقلی است. در عصر جدید هم در مرجع بسیار سیستم گردگردد داریم یکی در فرهنگات فارسی و مرجع دهها آرد دیگری هم در دایره‌المعارف، خلاصه‌نویسی، مصاحبه جلد اول دایره‌المعارف مصاحبه با ۳۳ کتاب شد و جلد اول آن ۴۷۵ جلد چاپ رسیده. بعد از انقلاب شاهد سیر رشد و تولید و خلق دانش‌نامه‌ها و کتاب و مجله و همساز اندوزم این سیر به صورت تخصصی ادامه پیدا کند. خرمشاهی درباره تفاوت بافرینان در این زمینه می‌گوید: «اگر حق‌نگاریم باید گفت فریبندان این زمینه علمی در برخورد کرده‌اند، ما هنوز هم در بعضی موارد مسائل شخصی را در کنار مدخل نویسی فرهنگها و دانش‌نامه‌ها مختلط می‌دهیم. مقالات یک دانش‌نامه نباید تک موضوعی باشند اما در ایران این طور نیست و معمولاً این مقاله‌ها به موضوعات مختلف پرداخته می‌شود. برای مثال در دایره‌المعارف بر یک اساسی که مقالات بسیار بلند هم سن و هم عیب آن هستند، مقاله‌ای که بسیار بلند نوشته شده ۳۰ الی ۵۰ صفحه است. در حالی که در نظر من مقالات یک یا دو صفحه بلند و فهرست علم و نقل و جابه‌جایی یک سری خواننده ویژه بعد عقود دیگر شاید این باشد که آنها از قیام دانش‌نامه‌ها را بر اساس حروف الفبا تألیف می‌کردند اما دانش‌نامه‌های ما فهرست موضوعی داشته و آن در مواردی دانشپندان این پژوهش‌دهیم، هر حال من خودم به دستمستند، تریه‌ی زبانی را در مورد دایره‌المعارف هست. مثل لغتنامه‌های دیگر، دانش‌نامه‌های سرپرستی‌اشند. لغتنامه‌ها نسبت به جهان اسلام، دانش‌نامه بلند فارسی، به‌تالیی ادب است. یاد بسیار بسیار است و در حال حاضر هم بیشتر بقم صرف کاروری دانش‌نامه کارا کردم که نصف آن کارنامه رسیده و دانش‌نامه ۴۱ سال دیگر چاپ خواهد شد.

دکتر حسن اولوشه که دانش‌نامه فارسی تمام وقتش را گرفته است در این باره می‌گوید: «برای من، دایره‌المعارف مرجع مصاحبه و دهها دهه‌ها حضور داشته و هنوز دستمستند اما این چنین حال من نظر است. فقط و فقط صرف کار دانش‌نامه می‌کنم آن‌شالله به پایان رسیده. ما مطالعه دانش‌نامه فارسی نظار چندین اغهتشی برای مسئولان بخارد و آن‌ها ما نظار مالی به حقیقت در نگاه هستیم. فقط اغهتشی است که مسئولان سری هم به پایگاه آگاهی‌ها و با ما در ارتباط باشند و وضعیت ما را نزدیک نظر کردند».

برپه دمی ولی از آنها تقلید نکرده‌ایم.
باید ترجمه مبتدای کلامی خاصی مورد توجه و پیگیری بوده یا خیر؟

باید بگویم این ترجمه بر اساس دیدگاه‌های عقیدتی و آموزه‌های مذتب اهل بیت (علیهم‌السلام) گرفته است و در آن دیدگاه «حجاب و آزادی» اساساً معنا یابد است. بنابراین آیه‌ی که ظاهر آنها بر پیگیری دلالت دارد، به وسیله توضیحات داخل برانتز، طوری ترجمه شده که معنای جبر منقذ شود.

از دیگر مباحث این ترجمه آن است که خدا جسم گونه نیست، از این رو در این ترجمه آیات مربوط به خداوند به صورتی ترجمه شده که مستلزم دیدگاه تشییع نباشد. همچنین این ترجمه براساس عقیده به عصمت پیامبر(علی‌هم‌السلام) شکل گرفته است. از این رو در مواردی که ظاهر آیه موهب گناه آگاه بوده، با توضیحات داخل برانتز رفع توهم شده است و نیز با ترجمه تشییع‌به میانه‌بردنی مشکلات حل شده است.

در این کار از چه اصول و مبانی ایدی پوری شده است؟
از دیدبات فارسی این ترجمه اثر معیاره، استفاده شده و سلامت و روانی جملات همراه با رسائی و دقت کامل است اما یکنی از مبانی آنان نیز سلامت و خوش فهمی ترجمه بوده.

از دیدبات عرب از منابع اصیل و متنوع از جمله تفسیر کتاب (مختصری، جوامع الجامع، برخی تفاسیر دیگر، آیات، دیدگاه مشهور، منظر قرآنی مگر در مواردی که مشخص ادبیات عرب گردد، با دلایل متن و منطقی، دلیل خاصی را ترجیح داده باشد.

باید بگویم این ترجمه حاصل «هزار ساعت کار و روش‌شدن جلدیته جمعی از معلمان حوزه و دانشگاه‌هاست، و ترجمه‌ای است بسیار زیاد چون فهرست الفبایی سوره‌ها و نیز عقلمن سوره و جزوه، مرتبشده هر صفحه آمده است. متن قرآن این ترجمه، خط اصلاح شده عثمانی طه است که به کار جمهوری اسلامی مشهور است و از آن گذشته به خط فاطمی ترجمه‌ی کتب قرآنی آموزش پرورش ایران در نظر گرفته شده و از سوی دفتر نشر و مع قرآن جمهوری اسلامی ایران تهیه و تدوین شده است.

مقلوب دیگر این است که در این ترجمه هر گاه توضیح یا اضافه تفسیری مورد نیاز بوده، داخل برانتز قرار گرفته است و مطالب مقدر آیات قرآن داخل کرشده قرار گرفته است تا علت در ترجمه کلاً رعایت شود.
باید بگویم هدف این ترجمه، ارائه برگزینی دقیق، صحیح، رسماً و سلیس از قرآن است. ماهیتش در دفعه، گروه، دقت در ترجمه بوده است. این ترجمه بر این مخاطب جوان با حداقل سواد بیلم، و همچنین برای هیجنگان اهل دقت و نیز جلسات آموزش قرآن، مفید است.

یکنی از اختصاصات این ترجمه این است که تا آنجا که ما اطلاع داریم، اولین ترجمه‌ای است که در طول تاریخ اسلام به صورت گروهی انجام شده است. از این رو به یکنی از آرماتهای مترجمان و قرآن پژوهان، تا حد زیادی، جمله عمیل پوشانده است. در این ترجمه به صورت تخصصی کار شده است و بخشهای ادبیات، تفسیر، وادواژشناسی، به عهده افراد مختلف بوده که پس از بررسی، مورد بحث جمعی قرار گرفته است.

مسئله دیگر، توجه به مگون‌سازی ترجمه است که در این کار بار رعایت بحث وجوه و نظائر، تا حد امکان عبارات مشابه در کل ترجمه، یکسان معنا شده است.

مسئله دیگر این است که همه صرف اضافه کلمات و جملات قرآن در فارسی معانی یابی و معما شده است. مواردی مثل حرف آید را که نتوانستیم ترجمه کنیم یا اینکه ترجمه آن را بیاموزسانی، سلیس، متفاوت دانسته، ۵۱ موردی که لیست آن در پایان ترجمه پیوست شده است. مطلب دیگر این است که برای نگارش این ترجمه از منابع تفسیری همچون معانی، تفسیر الفیاض و زاری، المعیان، نمونه و منابع لغوی همچون مفردات راغبی، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم و منابع ادبی همچون الجدل فی اعراب القرآن و ترجمه‌های رایج فارسی بهره

بخش کرد.
با توجه به اینکه رادیو قرآن هر روز ترجمه و تفسیر چند آیه را بخش می‌کرد ما ملزم بودیم که تلاش خود را از یادینر کنیم و جلسات متعدد در طول هفته تشکیل دیم و کار با سرعت پیش رفت. در مجموع حدود ۶۰۰ جلسه حضور مرکز جمعی و بیش از ده هزار ساعت کاری داشت. تا اینکه در رمضان سال گذشته نگارش اولیه ترجمه حاضر قرآن به پایان رسید.

دوباره مراحل انجام کار توضیح دهید.
برای اینکه ترجمه، حاضر به دست خوانندگان و در حد دوستان برسد، ۹ مرحله را پیش‌بینی و اجرا کردیم:
- مرحله مطالعاتی که در آن به بررسی مباحثی ترجمه و آگاهی از نقد ترجمه‌های قرآن پرداخته شد. این مرحله قبل از سال ۱۳۷۸ انجام پذیرفت.
- مرحله علمی که در طول آن مطالعه هر آیه و بررسی واژگان، اعراب، علوم قرآن و تفسیر آیات انجام گرفت.
- بحث و بررسی جمعی برپا، در ترجمه آیه و همسان‌سازی جملات و انتخاب واژگان.
- نگارش اولیه ترجمه.
- آزمایش و بازگردستنجی.

- ویرایش محتوایی، باید بگویم که در مراحل آزمایش و ویرایش، بخشی از ترجمه در اختیار دانشجریان و طلاب و برخی مراکز و اشخاص صاحب نظر قرار گرفت و براساس بازخوردهای آن، ویرایش محتوایی ترجمه انجام گرفت.
- ویرایش صورتی، توسط ویراستاران تخصصی.
- کار فنی، قبل از تراش در چهار مرتبه تا اتمثال خطایی ثلثی و محتوایی کنونی وجود داشته باشد.
- آخرین مرحله نیز کار چاپ و نشر است که به صورت‌های مختلف انجام خواهد شد.

روش کار شما در این ترجمه چیست و این ترجمه چه مویی نسبت به دیگر ترجمه‌های انجام شده دارد؟
ترجمه‌های قرآن را براساس مبانی و مقسمهای کوناگون دسته بندی می‌کنند؛ گاه به سه دسته ترجمه کلمه به کلمه (تحت‌اللفظی)، هسته به هسته (جمله به جمله) و ترجمه آزاد (ترجمه تفسیری و توضیحی) تقسیم می‌کنند. هر گینه ترجمه‌ها براساس زبان اهل آن به ثلثی و شریقی تقسیم و نیز به ثلثی روان، ادبانه و محلی، قابل تفهیم است. اما ترجمه حاضر دارای ویژگیها و روش زیر است.
نخست آنکه روش ترجمه، هسته به هسته (جمله به جمله) است. یعنی پیام یک جمله از زبان مبدا به وسیله یک جمله به زبان مقصد منتقل شده است.

بدون تردید، ترجمه قرآن مقدمه فهم و تدبیر در آن برای کسانی است که زبان عربی نمی‌دانند. ترجمه قرآن ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در عصر ما و امری است مشکف از تفسیر و تیارنامه کار گروهی.

در دوره معاصر ما نیازمند ترجمه‌ها و تفسیرهای متعدد از قرآن کریم برای گوناگون، نوجوانان، جوانان، میان‌سالان، کهنسالان و نیز برای جسمسخت‌رگان رسته‌های مختلف علوم تجربی، عقلی و عرفانی هستیم. یعنی یک ترجمه با نظرسیر نمی‌تواند همگان را از زبان قرآن سواب‌سازد. از این رو از علامه طباطبایی حکایت شده که «قرآن هر دو سال یک بار، نیاز به تفسیر جدید دارد» و در همین راستا می‌توان گفت: ما هر سال به ترجمه‌های جدید قرآن برای اقشار مختلف نیاز داریم. باید هر ساله ترجمه‌ها بازبینی شود و واژه‌های جدید یکجایگزین واژه‌های قبلی شود. چرا که زبان زنده و سامی است و معنای واژگان آن در حال تغیر و تنبیل است. ترجمه گروهی قرآن کریم از سوی جامعه حوزه و دانشگاه که به یازگی منتشر شده، تلاشی گروهی است. برای پاسخگویی به بخش‌های تازه‌های معانیان امروز ترجمه ضروری توسط مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران و مؤسسه تحقیقاتی دارالفکر منتشر شده است. برای اطلاع از تکثیر و نحوه انجام این کار، به سرآع حجت‌الاسلام دکتر محمدعلی رضایی استفساتی مدیر این پروژه رفیم و با تلف و گفت و گو مستقیم

جناب دکتر رضایی، ترجمه گروهی قرآن چه پیشینه‌ای دارد؟ در این باره صحبت کنید.
از حدود ده سال پیش که دروش ترجمه قرآن آندکس می‌کردم به گردآوری و مراجعه به ترجمه‌های فارسی قرآن جدید پرداخته ام را در آن کلاس مورد نقد و بررسی قرار می‌دادم. از این رو تقریباً تمام تفدهای ترجمه‌های موجود را خواندم و از نوع دسته‌بندی آنها نتیجه شدم که لازم است روی ترجمه قرآن سرمایه گذاری بیشتری شود و ترجمه‌های جدید و متنوعی از قرآن به وجود آید تا اختصار فارسی زبانها قرار گیرد.
قرآن طبعی شده و وجود آمد، از دورودین ۱۳۷۸ پیش از این فرصت، در سال ۱۳۷۸ با پیشینه‌ای که از طرف دینو قرآن مطرح شد به وجود آمد. از دورودین ۱۳۷۸ پیش از مشورت با ادیبان و صاحب نظران توان نگارش یک ترجمه حاضر قرآن را در کنار فاضل روان به صورت گروهی آغاز کردیم که حاصل آن را رادیو قرآن به مدت ۲ سال هر روز صبح ساعت ۶:۳۰ الی ۷ صا عون ششمین و هجتم، و

معرفی کتابهای مؤسسه شیعه‌شناسی

«شکل‌گیری سازمان روحانیت شیعه»، عنوان کتابی است از مؤسسه شیعه‌شناسی که محمدعلی اخطایی چهار سال جاری آن را با نقد‌های از محمود طری‌زاده داری، در ۲۳ صفحه و با شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه، قیمت هزار و ۷۰۰ تومان تألیف کرده است.

این کتاب در پنج بخش، با موضوع پیشینه تاریخی، آغاز شکل‌گیری، عوامل شکل‌گیری، بررسی ساختار درونی، نقدهای ساختاری تاریخی و کارکردهای عرفانی گردآوری یک دهه گذشته این کتاب چنین آمده است: «شیعه به عنوان یک مذهب دینی و یک فرقه مذهبی بزرگ اسلامی، امروزه از سازمان‌های نیرومند روحانی برخوردار است. اگر چه مرکزیت این سازمان به طور تاریخی، همواره در شهرهای عراق استوار داشته ولی با پیروی چشم‌گیر انقلاب اسلامی ایران این مرکزیت به طریقه عمده هم‌تراز آن انتقال یافته و در آن توسعه قابل ملاحظه‌ای پیدا کرده است.»
«سنت سازمانی و مذهب‌خوانی در تاریخ شیعه امامیه»، عنوان دیگری از مجموعه مؤسسه شیعه‌شناسی است که چهار سال جاری با مقدمه محمدرحی‌زاده داری، با شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه و قیمت هزار تومان در ۱۴۴ صفحه منتشر شده. در مقدمه کتاب آمده است: «بدون تردید شیعه امامیه را می‌توان عاملی‌ترین فرقه اسلامی تلقی نمود که عشق، ایثار، عاطفه و محبت سرشارش نسبت به پیامبر بزرگ و

				
<p>لایه‌های به هم تنیده استبداد فکری و دیکتاتوری حاکم بر جامعه ایران است» ○ چهار شیعه (در دوره اول عباسی نوشته دکتر سیمیه خاتون‌نختر، ترجمه محمد حاجی‌نقی، کتابی است که گفتاری از مقام معظم رهبری، در مقدمه آن آمده است. این اثر هزار سال جاری با شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه و قیمت سه هزار و چهار صد تومان به چاپ رسیده است. در مقدمه آن کتاب آمده است: «در دوره‌های شیعی در همه حوادث سیاسی تاریخ اسلام شرکت‌کننده چست و در عرصه‌های تمدنی، به خصوص در حوزه‌های فکر و دین جایگاه و بزرگی ویژه داشته‌اند. این کتاب حاوی مباحث علمی است و در بحث تاریخی از روش علمی پیروی می‌کند. از برجسته‌ترین آرکان روش علمی، تعهد کامل به بی‌طرفی و بی‌طرف از جانبداری است. در این مطالعه، ضمن اسرار بر یادکرد تفصیلی حوادث تاریخی به شرح تاریخ نیز اهتمام ورزیده‌ایم. همچنین فرایند بین چهار شیعه و جنبش‌های سیاسی و دینی، و فکری و سیاسی و ادبی را بررسی کرده‌ایم.»</p>	<p>اهمیت و جایگاه ژئوپولیتیک، متعلقه و جنبه‌های جغرافیای سیاسی آن به دست آید. در فصل سوم با طرح جغرافیای سیاسی شیعیان متعلقه، وضعیت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و جغرافیایی شیعیان متعلقه تجزیه و تحلیل می‌شود. در فصل آخر نیز به طور گزرا به بحث ساختار شیعی پرداخته و جنبشها و نهضت‌های شیعی متعلقه بررسی می‌شود. ○ تاریخ سیاسی شیعیان اثنی عشری در ایران: از ورود مسلمانان به ایران تا حکومت صفویه به اضمام ورود تکمیلی آذر، عنوان کتابی است که سال ۱۳۷۵ توسط مؤسسه شیعه‌شناسی در ۳۷۲ صفحه با شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه به قیمت دو هزار و ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است.</p>	<p>در مقدمه کتاب اشاره شده، «هدف از این پژوهش، یافتن عوامل متعدد پیشترت نمودن و یکنیکی شیعیان اثنی عشری در این و نشان دادن دلالت‌های آنها در تمام مختلف فرهنگی و سیاسی و جنگجویی عبود از فراز و نشیبهای سیاسی و مختلف علمی فارس بررسی می‌شود تا یک آگاهی کلی از</p>	<p>عقائدان پاک او را همواره در طول تاریخ نمودار ساخته است. این کتاب در این شور و هیجنت شدید نسبت به پهران دینی را در مراسم شیعیان قدر، عرفان‌های محرم و صفر، جشن‌های میث و... می‌فران مشاهده نمود... ○ این کتاب در دو بخش شیعه امامیه و عرفان‌ری امام حسین (ع) از آغاز تا عصر صفوی و «سنت عرفان‌ری حسینی و عقیدت‌خوانی بر میان مسلمانان» به دستهای شیعه دربرآه ○ کتاب: جغرافیای سیاسی شیعیان متعلقه خلیفه فارس: تدوین زینب منتظری‌زاده از دیگر کتابهای این مؤسسه است. این اثر نیز چهار سال جاری با شمارگان دو هزار و ۵۰۰نسخه و قیمت هزار و ۸۰۰ تومان در ۲۴۲ صفحه منتشر شده است. فصل اول این کتاب با عنوان «تشیع، اندیشه‌ها و باورها» شنب و گسترده به بررسی یکنی از مهمترین شاخصه‌های جغرافیایی سیاسی شیعیان متعلقه یعنی «عقوت وجودی» می‌پردازد. این کتاب در فصل دوم، کلمات جغرافیای سیاسی مختلف خلیفه فارس بررسی می‌شود تا یک آگاهی کلی از</p>	<p>عقائدان پاک او را همواره در طول تاریخ نمودار ساخته است. این کتاب در این شور و هیجنت شدید نسبت به پهران دینی را در مراسم شیعیان قدر، عرفان‌های محرم و صفر، جشن‌های میث و... می‌فران مشاهده نمود... ○ این کتاب در دو بخش شیعه امامیه و عرفان‌ری امام حسین (ع) از آغاز تا عصر صفوی و «سنت عرفان‌ری حسینی و عقیدت‌خوانی بر میان مسلمانان» به دستهای شیعه دربرآه ○ کتاب: جغرافیای سیاسی شیعیان متعلقه خلیفه فارس: تدوین زینب منتظری‌زاده از دیگر کتابهای این مؤسسه است. این اثر نیز چهار سال جاری با شمارگان دو هزار و ۵۰۰نسخه و قیمت هزار و ۸۰۰ تومان در ۲۴۲ صفحه منتشر شده است. فصل اول این کتاب با عنوان «تشیع، اندیشه‌ها و باورها» شنب و گسترده به بررسی یکنی از مهمترین شاخصه‌های جغرافیایی سیاسی شیعیان متعلقه یعنی «عقوت وجودی» می‌پردازد. این کتاب در فصل دوم، کلمات جغرافیای سیاسی مختلف خلیفه فارس بررسی می‌شود تا یک آگاهی کلی از</p>

غزل‌های باغ ارغوان

غزل‌های باغ ارغوان مجموعه غزلی است با موضوع دفاع مقدس که شاعر تلاشگر عرصه‌های ادبیات پایداری، شریعتی‌گمرازی آن را جامع آوری کرده است. این کتاب در ۲۲۸ صفحه و با شمارگان ۳۰۰۰ جلد

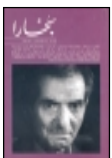

از سوی نشر خورشیدپاران چاپ و منتشر شده است. در حیطه دفاع مقدس تاکنون چندین مجموعه منتشر شده اما امتیاز غزل‌های باغ ارغوان این است که بیشتر اهتمام آن متوجه جمع آوری آثار شاعران جوان از سراسر کشور است. در این کتاب، مخاطب، علاوه بر آشنایی با درک و دریافت زاویه دید شاعران جوان از جبهه و جنگ، با فضایی سراسر از ابتکار و جسارت و نوآوری‌ها و خطرگرانهای زبانی و بیانی که غالباً دل‌انگیزند، مواجه می‌شود. در مقدمه کتاب آمده است: «این دفتر، با استفاده از منابع و مآخذی که در اختیار نگارنده بوده و با توجه به آن همه بسیار که به معرفی غزل‌های موفق پرداخته است، گردآورنده کو کوبیده است که با نگرش همه‌جانبه به غزل‌ها از جهت کیفیت و نیز ارج نهادن به آثار گرانقدر پیشگامان این وادی، بیشترین تلاش خود را به درج و معرفی آثار جوانان شهرستانی معطوف دارد که شاید در این مسیر، گامی برداشته شود. با این امید که این اثر تأثیری موفقیت‌آمیز در آذهنان اصحاب اندیشه قلم داشته باشد به پیشگاه ادیبان فاضل تقدیم می‌شود»

غزلی از این کتاب را می‌خوانیم:
مسافر
 برای شهید نامجو
 محمدکاظم کاظمی
 و آتش چنان سوخت لب و پرت را
 که حتی ندیدیم خاکستر را
 به دنبال دفترچه خاطراتت
 دلم گشت هر گوشه سنگرت را
 و پیدا نکردم در آن کنج غربت
 به جز آخرین صفحه دفترت را
 همان دستمالی که پیچیده بودی
 به آن زخم بازوی همسنگرت را
 همان دستمالی که پولک نشان شد
 و پوشیده اسرار چشم توت را
 ○
 سحر گاه رفتن زدی با لطفات
 به پیشانی‌ام بوسه آخرت را
 و با غربتی کهنه تنها نهادی
 مرا آخرین باره پیکرت را
 و تا سال می‌سوزم از یاد روزی
 که تشییع کردم تن بی سرت را
 کجا می‌روی ای مسافر از رنگی
 بجز با خودت پاره دیگرت را

... از مطلع تبریز

آخرین شماره مجله فرهنگی، هنری بخارا، مرداد و شهریور ۸۴ منتشر شده است. صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر این نشریه علی‌هشامی است و در مجل و سومین شماره آن مطالبی از عزت‌الله فولادوند، محمدرضا شعبی کدکنی، ایرج افشار، حسن انوری، هاشم رجب‌زاده، محمد گلین، هوشنگ کابوسی، انورجمالی، محمدعلی محمد، فخرالدین صدیقی، هوشنگ ابتهاج، زندیاد مهدی انوران ناسخ، محمد ابراهیم باستانی بایزی و... به چشم می‌خورد.
 یکی از ویژگی‌های بخارا تنوع مطالب و موضوعات آن است که البته همه این مطالب به راحتی قابل مفهوم گسترده و واژه‌فرهنگ و هنر می‌گنجد.
 بخشهای اصلی و سرفصلهای کلی آخرین شماره منتشر شده بخارا عبارتند از: طغفه، نقد ادبی، ایران‌شناسی، تاریخ، شعر فارسی، شعر جهان، گفت‌وگو، عکاسی، اسناد تاریخی، خاطرات، پرونده ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، یادنامه سیدمحمد حسین شهریار، نقد کتاب و یاد یادبود.

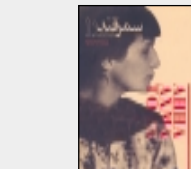

از جالبترین بخشهای این شماره بخارا، یادنامه مرحوم شهریار است که این مطلب را در بر دارد. سالشمار زندگی شهریار به قلم حشید عیزاده، «خاطرهای از شهریار» نوشته زنده‌یاد مهدی اخوان‌ثالث و «بازی از دیدار نیما و شهریار» به قلم دکتر عباسعلی رضایی.
 بعد از این مطلب، دو عزن از هوشنگ ابتهاج در سوگ شهریار، غزلی از شعیب کدکنی که آن را در واگرفریه تبریز و نخستین دیدار با شهریار سروده است و غزل اسرار صبا و شعر مشهور «ای وای منم» شهریار به چاپ رسیده است. چند سطر از خاطره صمیمانه مرحوم اخوان را مرور می‌کنیم؛ ابرتم به دیدار شهریار، در بیمارستان مهر، آسانسورچی می‌گفت: بوی شام را نمی‌شنوید؟ دیر آمده‌ای، اطرافش به او اشاره کردند او تاخواست بلند من گشتم و به دیدن چه کسی می‌روم، با همه تیش قلبی که داشتم دارم، از پله‌ها بالا دویدم و... رفتم دست شهریار را بویسیدم، او هم به مهریاتی و خویگر می‌آمد، اجازه دادندش را بویسم و مرا هم بویسید... شهریار هشتاد و اقدسال داشت

و اینتک پاییز رسید

فصلنامه فرهنگی، ادبی، هنری سمرقند به دهمین منزل خود رسید. هر شماره سمرقند به معرفی یک هنرمند و بررسی آثار او می‌پردازد و این بار قرعه به نام آنا آخمانووا، شاعر برجسته روس افتاده است. در سمرقاله این ویژه‌نامه درباره آخمانووا آمده است، «گفته‌اند که اگر شاعر هم نبود در خاطره‌ها می‌ماند، وفاداری به مردم همیشه و دوستانش را در دشواری‌ترین شرایط تاریخ روسیه حفظ کرد. آخمانووا از نخستین دفتر شعرش شامگاه که در سال ۱۹۱۲ منتشر شد جایگاه خاص خود را یافت و توفیقی بی نظیر به دست آورد و در همین دوران است که او از زمره بیان‌گذاران مکتب آکمه‌ایسم در ادبیات روسیه می‌شود. شاید ماندگارترین نظر درباره شعر او توسط بروسکی بیان شده آنجا که می‌گوید: «آخمانووا از آن قسم شعرایی است که تاکنون حادث می‌شوند همان شعرایی که با کلام حی و حاضر و شعور باطنی خاص خود در عالم

خاکی ظاهر می‌شوند. او با توش و توانی تمام ظهور کرد و هرگز به کسی نشیبه نداد، وجه دیگر زندگی ادبی آخمانووا جنبه نویسندگی اوست. هر چند جمله معروف «من اثر نوشتن بلد نیستم» را از او نقل کرده‌اند، اما همچون یک نویسنده توانا با تری بنیعی می‌توانسته است. از میان نوشته‌های باقی‌مانده او می‌توان به مقالات و یادداشت‌هایی درباره پوشش‌های اشاره کرد که امروز از مهمترین منابع درباره پوشش‌نگین به شمار می‌رود»
 دست‌نکاران سمرقند، ویژه‌نامه این زن شاعر را در چند بخش تنظیم کرده‌اند، سالشمار زندگی آنا آخمانووا که حاصل تلاش احمد پور است، کتاب‌های یک زندگی، آخمانووا و نقد سروده‌هایش، منتسب از سروده و نوشته‌های آخمانووا و آخمانووا به روایت... بخش پایانی این ویژه‌نامه، آخمانووا از زبان کسانای چون آندره بی سینیاسکی، گئورگی دالوس با همکاری آندره دونای (در بخش سوم کتاب مهمانی

از آینده»، «این فینتشن، ماندلشتام، پاسترانک، مارینا تسوتسلیا و ولنگنگ هنر، روایت می‌کند که ترجمه این روایات را احمد پوری، ابراهیم پوسنی، اختر اعتمادی، رضا ضرابی و سعید فیروزآبادی بر عهده داشته‌اند.
 در سومین سال انتشار سمرقند، دهمین شماره این فصلنامه، ویژه باستان‌سال جاری، با قیمت دو هزار و ۵۰۰ تومان در ۲۲۳ صفحه چاپ و منتشر شده است.

نویسنده‌های گریزان از خویش

تود و سمن شماره این نشریه، به‌شهریورماه سال جاری روانه بازار نشر شد. صفحه نخست این شماره به کنفاری با عنوان «چندت درباره نقد ناپولی گوا» اختصاص دارد که در آن به طور مختصر به نکات مثبت و منفی نقد ناپولی پرداخته شده است. در بخشی از این مطلب می‌خوانیم: «نقدهای تاریخی و هم‌عنوانه آن، عمدتاً در مورد آثاری که در آنها آفرینش کاملاً اصیل و ناخودآگاه صورت می‌گیرد، می‌تواند مفید باشد... لاهم در هنر، لزوماً نشانه عمق نیست... اینگونه تفهاند، گاه خود می‌تواند تبدیل به تخریبی بی‌زبان بر اثر از سوی به اصطلاح منتقدان و افرادی برای تحمیل حیوانات و اغراض درونی آنان بر آن گردد»
 صفحات ۱۱ تا ۱۳ ادبیات داستانی شامل خروهای مربوط به حوزه تخصصی این نشریه از اول تا ۳۱ نیز تمامه جاری است.
 در این شماره سه داستان ترجمه گنجاندند شده: «قضیه موتزه» که خلاصه رمان آدم اول اثر آلبر کامو به ترجمه محمود گوردزی است، «توتی تاکیتانی» نوشته هاروکی موراکامی ترجمه فریید طهمایی و «ظهور بدون حرکت» اثر کوزیچ دومیتی ترجمه یوسف حدیدی و کلماتی مشترک و اغراض درونی آنان بر آن علاوه بر داستانان بلیت عوخی، نوشته مرگان مشتاق، چهار داستان دیگر را در صفحات فرست می‌خوانیم. این چهار داستان عبارتند از: آقا یوزگ (آمریسین جعفری)، شطرنج لهنیدی نورمحمدزاده، «عزیز (اصدینه

رسالتی) و تاس (حامد سعیدی صابر)
 مقاله‌های «یورجینیا وولف»، نویسنده‌ای گریزان از خویش، نوشته کارن پارسی‌نژاد و «اسطوره» به روایت اسطوره‌شناسان، به قلم سعید انجیر از مطلب چاپ و خواننده شماره نود و سوم ادبیات داستانی هستند.
 در بخش نقد، مطالبی با از آرزو حشمه کجوری، ابراهیم زاده گرجی و معین حبیبی می‌خوانیم که عناوین آنها عبارت است از: «ترک عادت و آتش با رحمان» «خوردن کلمات با روغن نخل» «همه چیز فرو می‌ریزد» همچنین گروه ادبیات اندیشه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، نوشته‌های صادق حدایت را با عنوان «ایام کاکا» مورد نقد و بررسی قرار داده است.
 در این شماره با شمس آل‌احمد درباره جلال و نیز با گس آیان درباره زندگی‌نامه‌های داستانی گفت‌وگو شده است.
 از دیگر بخش‌های این نشریه می‌توان از صفحات «با نویسنده‌گان» و «آخرین کتابی که خوانده‌ام» نام برد که اولی به تازه‌های نشر داستان و دومی به توصیف نویسنده‌گان و منتقدان از آخرین کتابی که مطالعه کرده‌اند، اختصاص دارد.
 یکی از صفحات پایانی این نشریه، «معرفی کتابهای رسیده» است که در آن کتاب‌های که برای نخستین بار چاپ شده‌اند، معرفی می‌شود. صفحه آخر ادبیات داستانی همانند دیگر نشریه‌های حوزه هنری به فرم اشتراک اختصاصی دارد.
 تود و سمن شماره ماهنامه «ادبیات داستانی» از سوی شرکت انتشارات سورمه‌پور، در ۸۰ صفحه و قیمت ۵۰۰ تومان منتشر شده است.

تیغ برای تاریخ

گفت و گو با دکتر محمدرضا نصیری

محمدرضا نصیری سال ۱۳۳۲ در دامغان متولد شد. سال ۱۳۳۸ از دانشکده ادبیات دانشگاه تیرز لیسانس تاریخ گرفت. سپس در ۱۹۶۷ میلادی موفق به اخذ دکترای تاریخ از دانشگاه استرلین تریگ شد. نصیری در سالهای گذشته روسی و دانشکده ادبیات دانشگاه گیلان و نیز در فرهنگستان زبان و ادب فارسی بوده است.

وی هم‌اکنون مدیر گروه تاریخ دانشگاه پیام‌نور، مشاور علمی بنیاد ایران‌شناسی و قائم‌مقام انجمن آثار و مفاخر فرهنگی است.

نصیری، تاکنون کتب و مقالات متعددی در زمینه که از آن جمله آثار تالیفی وی می‌توان به این موارد اشاره کرد: گزارش ایران، اسناد و مدارک تاریخی ایران، هزاره گوتیای گیلان، اسناد و مدارک تاریخی ایران در چهار جلد، تاریخ و روابط ایران و عثمانی در دوره ناصرالدین شاه، تاریخ ایلیاتی نظامی و فرهنگ شاهی و تاریخ فرقه، محمد ناسم اسپرزادی نو از جمله آثاری است که به تصحیح نصیری به چاپ رسیده است.

نظران درباره وضعیت تاریخ‌نویسی فعلی ایران و همچنین کتاب‌سازیهایی که در مرصه تاریخ صورت می‌گیرد، چیست؟

می‌توانم بگویم که در این زمینه باید بگویم متأسفانه در دوره پهلوی، اسفند می‌باشد. به مفهوم واقعی تاریخ هنوز تاریخ‌نگاری در ایران به وجود نیفتاده است. به این دلیل که از تلاش اسناد و مدارک تاریخی به شایستگی مورد توجه قرار نمی‌گیرد. کتابخانه مهم این است که تاریخهای اولیه ایران توجه قرار گرفته‌اند. اگر تاریخ محلی احیا نشود، در دسترس پژوهشگران درگیر بدون تردید تاریخ جامع ایران نوشته نخواهد شد. همانگونه که تاکنون نوشته نشده است. البته برخی محققان کارهای علمی بر روی تصحیح اینگونه تاریخ انجام می‌دهند اما مقدار تلاشهای ارزنده‌ای از این جهت، متأسفانه زیاد نیست و باید بیشتر شود.

درباره خودم هم پرسش شما باید بگویم. متأسفانه در مرصه تاریخ کتاب‌سازی زیاد است و کتابهایی به اسم تاریخ نوشته می‌شوند که ارزش تاریخی ندارند. بنده معتقدم که این کار گونه کتابهای پلایدر ماندگار نخواهند بود. اگر توجه کنید کتابهایی مثل تاریخ بیهقی، تاریخ بلخی، حبیب‌السیر و نظیر آنها کتابهایی در تاریخ باقی مانده‌اند. امروز دیگر مردم زمانه، بختیاریان کسی که می‌خواهد کتابی ماندگار بنویسد باید تاریخ‌سلی را وارد آرزوی نگذارد. شما متأسفانه به یکی از دلایل فقر تاریخ‌نگاری در ایران عدم توجه به تاریخ محلی است. در این خصوص چه تدابیری باید اندیشید؟

باید متون مربوط به تاریخ محلی و اسناد مربوط به اینکه تاریخها را جمعاً احیا نمود، نسخه‌های خطی مربوط به تاریخ محلی بسیار زیاد است. می‌بایست اینکه تاریخ مورد تصحیح قرار بگیرد و با سایر اسناد و متون در زمان خودتان مقایسه نمود. قبل از انقلاب انجمن تاریخ ایران، تاریخ محلی ایران را با کتابچه تاریخ و اسناد محلی بنویسند. بخش اسناد و روابط ایران و عثمانی هم به من واگذار شده بود. این حرکت به انقلاب برخورد کرد و منوقت شد. اخیراً کشیدم. دلیل آنمعارف بزرگ اسلامی در نظر دارد. این کار را انجام دهد. در طریحی به این بزرگی می‌باید تمامی اسناد را از اقصی نقاط ایران جمع آوری کرد. از طرف دیگر می‌بایست تخصصی‌ای را برای جمع آوری تاریخ مربوط به ایران به سایر نقاط جهان فرستند مانند آنکه که انجمن تاریخی ایران در زمان ریاست آقای جهانگیر قائم‌مقامی انجام داد و اسناد مربوط به ایران در کشور رتعلق تصویربرداری به عمل آورد. ما هزاران اسناد در ایالتی، ایالتی، فرانسه و دیگر کشورها داریم که هیچ روش‌نوشته‌ای تصویر از آنها در ایران نداریم. در کنار این اسناد باید به فرامین حاکمان محلی، گزارشهای مختلف و گزارشهای وایان به مرکز توجه کنیم.

نظران درباره اسناد چیست؟

به نظر من نسبت به تاریخ ایران است و حرف آخر را

می‌زند. اگر کسی با دقت به اسناد بنگریم سیاسی را که در ذهن صادرکننده سند بوده است. در می‌یابیم و به حقیقت مطلب بی می‌بینیم. در واقع این اسناد هستند که به تاریخ هویت بی می‌بخشند. خوشبختانه باید گفت امروز پژوهشگران جوان ما نسبت به گذشته توجه بیشتری به اسناد می‌کنند.

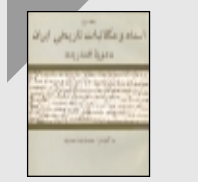
حالا که صحبت از اسناد شد، درباره اسناد و مدارک تاریخی ایران که آن را در چند جلد تألیف کرده‌اید توضیح دهید.

سالهای بین ۵۲ تا ۵۷ برای من فرصتی پیش آمد که در تریگه تحصیل کنم.

رساله دکترای من مربوط به روابط ایران و عثمانی در دوره ناصرالدین شاه بود. برای نوشتن رساله زیر نظر اسناد و اسنادنامه موفق به استفاده از آرشیو صدارت عثمانی شدم. در لینداژر بود. دربار اسنادنامه‌های بین ۱۲۶۳ تا ۱۳۳۳ هجری تعیین کنیم. ولی در جریان کار چون اسنادهای درسی قرون جدید من به دوره صفویه مربوط بود. به من این اجازه داده شد که از اسناد دوره آن قویلو و قره قویلو تا عصر قاجار، استفاده کنم و این فرصت برای من بسیار

معتبر بود.

در تریگه سه آرشیو اسناد وجود دارد: بخش صدارت عثمانی، تقریباً مربوط به بعد صفویه به بعد است تاواسط قاجار. از ناصرالدین شاه به بعد اسناد مربوط به ایران در باب علی‌الارشیو وزارت خارجه، از داروقیل از صفویه تا نوزدهم آرشیه توسط قلمروهای گیلگاری می‌شود. مجموعه ای سه بخش حوالی چندین میلیون سند است که شامل اسناد و روابط سیاسی، گزارشها، اسناد مالی، اقتصادی، گزارش کرکها، جنگ و است که هر یک از این اسناد به نوعی مربوط به ایران است. بسیاری از این سندها از طریق مکرر قلمب تصویربرداری کردم. به مدت شش ماه هم روی اسناد وزارت خارجه ایران کار کردم و در نهایت رساله دکترای خود را براساس این اسناد نوشتم. پس از این کار بسیار علاقه‌مند شدم که این اسناد را که تاکنون منتشر

اگر تاریخ محلی احیا نشود و در دسترس مورخان قرار نگیرد، بدون تردید تاریخ جامع ایران نوشته نخواهد شد. همانگونه که تاکنون نوشته نشده است. البته برخی محققان کارهای علمی بر روی تصحیح اینگونه تاریخ انجام می‌دهند اما مقدار تلاشهای ارزنده‌ای از این دست، متأسفانه زیاد نیست

نشده بود. در جایی به چاپ برسانتم. بعد از دیدار و آشنایی با مرحوم محمد مشیری و مرحوم جهانگیر قائم‌مقامی به نشون این دو بزرگوار و با همکاران همسفر، به طور مفصل روی این اسناد کار کردم. با نزدیکست آقای جهانگیر قائم‌مقامی این اثر به تعویق افتاد تا اینکه بعد از انقلاب، انتشارات کیهان اقدام به چاپ آن کردند. باید قائم‌مقامی بر این عقیده بود که تاریخ ایران چهار ستون دارد: اسناد و مدارک کنشروهای انگلستان، روسیه، فرانسه و عثمانی. به هر صورت کتاب من چاپ شد و این برای اولین بار بود که اسناد کشور تریگه در دسترس محققان قرار می‌گرفت. می‌توان در یک مقایسه کلی به این نتیجه رسید که

وضعیت اسناد تاریخی در تریگه، بهتر از ایران است. معتمد بدون توجه به اسناد عثمانی نوشتن تاریخ ایران در هر مقطعی ناقص خواهد بود. به عنوان مثال نهاد بخش اراده، خارجه، اسنادی اعم از گزارشها، نامه‌های سیاسی، اقتصادی، مالی، وقت نامه‌ها، گزارشهای درباره مرزها و با

سرحدات منطقه قریب ایران ... وجود دارد که می‌توان از این بخش، حدود ۵۰ جلد بنویسد. صفحه‌ای سند تدوین کنید. دفتر مهمه، خط حایران و ... نیز وجود دارد که از جهت اسناد تاریخی مربوط به ایران بسیار ارزشمند است. اولین سندهای مربوط به ایران در آرشیو تریگه از چه دوره‌ای آغاز می‌شود؟

قدیمی‌ترین اسناد به دوره سلجوقی می‌رسد و از آن زمان، اسنادی بدون به زبانه‌های ترکی، فارسی، ایغوری، ختایی عربی و در دست است. اسناد، از دوره‌های نزدیکتر به عصر حاضر نیز وجود دارد.

با توجه به اینکه حوزه تخصصی کار شما اسناد است، وضعیت اسناد در ایران را چگونه می‌بینید؟

متأسفانه در ایران آرشیو به شکل بدون باقی نمانده است. دلایل این امر مختلف است. ما در منطقه مختلف آرشیو داشته‌ایم اما تعمیر و وقت و آمد دولتها یکی از دلایل مهم از بین رفتن این آرشیوها بوده است. دلیل مهم دیگر این است که هر راجل سیاسی اسناد مربوط به خود را جزو اموال شخصی تلقی کرده و پس از کار رفتن از منصب اسناد را هم با خود می‌برده است. مخصوصاً اولین دوره قاجار از رسم بسیار معمول بوده ریشه اسناد خانوادگی که امروز در دست بعضی خانواده‌های قدیمی قرار دارد. نیز از همین دوره نشأت می‌گیرد و اگر جست‌وجو کنید در خواصاید یافت که حتی سفری و یا راجل سیاسی در آن خزانده وجود نداشته است. در دوره سلطنت ناصرالدین شاه دو نکته برای نخستین بار به نگهداری اسناد توجه شد. آن هم در اسنادنامه‌های خارجی و دولت شیوه نگهداری اسناد و اهمیت آنها در کشورهای خارجی. در این زمان دایره‌ی در وزارت امور خارجه برای نگاهداری و تدوین اسناد تشکیل شد. خاتمه‌یابی که این اسناد تاریخی را در اختیار دارند. باید یادماند که این اسناد از جمله مدارک ملی ایران و بیان هویت فرهنگی این سرزمین است و باید برای استفاده محققان به سازمانهای مسئول و مربوط، تحویل داده شود.

چطور شد که کتاب جوامع‌الایحار را در توکیو چاپ کرده‌اید؟

من دو بار به صورت دانشکاه مطالعات خارجی توکیو به ژاپن رفتم. بار اول با آقای یروفوسرو هانا به طور مشترک روی دلیل حبیب‌السیر کار کردم. وقتی خواستیم آن را چاپ کنیم موجه شدیم قبل از ما دو نفر این اثر را به چاپ رسانده بودند. بنابراین از چاپ آن منصرف شدیم. همان سال از میکروفلیم نسخه خطی جوامع‌الایحار که در اختیار یروفوسرو هانا دا بود، مرادنی تهیه کرده و آن را مورد بازخوانی قرار دادم. بعد از چند سال وقتی یروفوسرو هانا دا متوجه شدند که من روی جوامع‌الایحار منشی وادان کار کرده‌ام، پیشنهاد دادند که بخش‌هایی از کتاب را به صورت مشترک چاپ کنیم که این کار در سفر دوم من به ژاپن انجام شد. کتاب تاریخ ایلیاتی نظام را نیز با همکاری یروفوسرو هانا دا در ایران منتشر کردم. از دیگر آثار من درباره دوره صفویه، کار بر روی خطی از اخطلیرین و

نقوحات شاعری است.

معشوق به کار شهید نیز توضیحی دهید.

کار اساسی من بسیار هم به آن علاقه‌مندم. تاریخ نوشته است. این کتاب در واقع تاریخ مسلمانان هند است. در ابتدا من تصحیح روی تاریخ نوشته‌ام را بر پایه نسخه چاپی نرنگشور، از کردیم. پس از دو سال و اندی کار را متوقف کرده و تصمیم گرفتم با به دست آوردن نسخه‌های خطی کار را درباره آن شروع کنم. خوشبختانه در سفری که به پکنای هند داشتم دو نسخه خطی آن را بهم‌یستم. نسخه دیگری هم در شیراز و کتابخانه مجلس پیدا کردم. یک نسخه دیگر نیز به لطف دوست عزیزم دکتر خواجه‌پیری به من رسید. بعد از یافتن این نسخه‌ها کار را براساس این نسخه خطی آغاز کردم. این کار از سال ۱۳۷۸ شروع شد و آن‌شامله به روزی به پایان رسید و منتشر خواهد شد.

کتاب در چند جلد محدود به هزار و ۲۰۰ صفحه مرصه خواهد شد. به گمان من این اثر تاریخ مسلمانان هند است که از عهد غزنویان تا ۱۰۱۵ هجری را در بر می‌گیرد. چون نویسنده این کتاب یک نظامی بوده، بیشتر به مسائل نظامی توجه کرده ولی در عین حال موارد اجتماعی نیز اشاره خوبی دارد.

از مشکلات تاریخ اصح تصحیح بگردید.

تصحیح تاریخ فرقه‌ها مسئله بسیار سخت خطی مشکلات خود را داشته. به عنوان مثال سبط سیاسی چو افغانی به شکل مغزاتی انجام شده بود و ما مجبور به رفع و معامع دیگر می‌شویم. علاوه بر آن نظر من تصحیح ارزشمند است که مصحح با یک نگاه انتقادی من را مورد بررسی قرار دهد. این کاری بود که در تاریخ فرقه‌ها صورت یافت.

درباره فرهنگ رجال ایران، توضیح دهید.

فرهنگ رجال ایران، یک طرح پژوهشی است که در انجمن معارف ایران اجرا می‌شود و بعد از کارهای گروهی مردم توانی در سال ۱۹۹۰ سرورستی را به بنده سپرده شد. این کتاب از ابتدای تخریب اوقات جنگی از مادامه آغاز می‌شود که بخش قبل از اسلام آن را توجه به تخصصی آقای پویزرجسی به اشاد و افکار شد و بخش بعد از اسلام آن را نیز من به عهد دارم. این کتاب به شرح حال افرادی می‌پردازد که در تاریخ سیاسی ایران مؤثر بوده‌اند. این طرح به چهاره‌های فرقه‌نگی و نمنی پردازد و تقسیم‌بندی آن براساس القبا انجام شده است. کار جالبی است که در این کتاب شده. چند نامشیر هر موضوع و شخصیت تاریخی است و در نهایت کتاب را به یک معرفی متنوع تاریخی و سبب معطی شده.

چاپ نصیری چه مدت در فرهنگستان زبان و ادب، فعالیت داشته‌اید؟

من اولین دبیر فرهنگستان زبان ادب فارسی بعد از انقلاب بودم. چون فرهنگستان پس از انقلاب تعطیل شد تا به همت آقای دکتر حسن حبیبی که معلمان اول ریاست جمهوری وقت بودند، مجدداً راه اندازی شد.

جناب حبیبی علاقه‌مند به مسائل فرهنگی هستند و اصفاً هر کار فرهنگی که در آن زمان در ایران شده نشان ایشان بودند. فرهنگستان در سال ۱۳۹۹ سپسید شد. مدیر فرهنگستان معمر کریمی بخش اداری گذشته‌های گذشته باقیم باقیشر شروع نمود. ام‌مصروف مستط پژوهشی کتابخانه تخصصی بسیار غنی بود که از طریق خرید مجموعه‌های قدیمی صورت گرفت.

آقای دکتر، به عنوان آخرین پرسش، وضعیت کتاب و کتابخوانی در ایران را در حال حاضر چگونه می‌بینید؟
درباره تاریخ که حوزه تخصصی من است باید بگویم مردم ما از آنجاکه به دیدن بافتن هویت خود هستند، تاریخ را می‌پسندند و آن را دوست دارند. هر چه ما غیر کلی کتابخوان هستند و اگر در حال حاضر اقدام عمومی می‌کنیم، به خریدن کتاب زیاد نیست. باید دلایل آن در مسائل دیگری دیده. به نظر من یکی از مشکلاتی که کتابخوانی به میزان کافی است، دلیل دیگر بر اینست کتابهای خوب نیست درآمد مردم است. علاوه بر این مسائل مشکلات اقتصادی در روحیه کتابخوانی آثار تأثیرگذار ایجاد می‌انگیزگی کرده است.

سیستماتیک گیاهی

سیستماتیک یا تاکسونومی مانند سایر زمینه‌های زیست‌شناسی از سابقه‌ای طولانی برخوردار است. اما تاکسونومی مدرن به خاطر استفاده از چندین زمینه اصلی، مانند زیست‌شیمی، الکترون میکروسکوپی و دی‌ان‌ای، در پیشرده سیستماتیک به عنوان نیروی محرکه‌اش، در زیست‌شناسی فعلی می‌گردد. باعث گسترش و تعمیق‌نگرش انسان در مورد جنبه‌های ژورنی حیات از جمله عالم گیاهان شده است. گروه‌های گیاهی که حاصل فرآیند تعامل ماده زنده و محیط زیست در طول تاریخ تکامل خود هستند گونه‌نگاری‌کننده‌ای دارند که ارزش آنها به تدریج برای انسان آشکار می‌شود. کتاب «سیستماتیک گیاهی» نیز به دلیل همین

تغییرات و همچنین به علت فراگیری و اختصار متن جدید توسط دکتر محمدرضا رحیمی‌زاد ترجمه شده است. اصل این کتاب با عنوان «Plant systematics» تألیف ساموئل پی‌جی و جی‌وی آر‌ای‌لین سینگ است و انتشارات مک‌گرو‌هیل آن را منتشر کرده است. مؤلفان با برآنچه خود در پیشگفتار این کتاب نوشته‌اند آن را در پاسخ به نیاز علمی دانشجویان کارشناسی برای فراگیری درس تاکسونومی گیاهی طراحی کرده‌اند و مشتمل بر مطالب آن با فرض اینکه دانشجویان دوره مقدماتی زیست‌شناسی را گذرانده، تعیین شده است. از سوی دیگر به دلیل مستندسازی اطلاعات ارائه شده با ذکر منابع، کتاب حاضر برای استفاده دانشجویان رده‌های بالاتر تحصیلی نیز مناسب است.

این کتاب در ۱۴ فصل و سه پیوست تنظیم شده است. در طول فصل ۱ تا ۷ تا یکد اصلی بر کاربرد مدرن ملاحظات نظری و آکادمیک در طبقه‌بندی است. فصل ۸ و ۹ با رویکردی معمولی مدیریت و روش‌های عملی جمع‌آوری، آماده‌سازی و شناسایی نمونه‌های گیاهی سرو کار دارد. فصل ۱۰ نیز منبعا از تعاریف و تصاویر مربوط به واژه‌های قیاسی فصلهای ۱۱ تا ۱۴ شامل توصیف بیش از ۱۰۰ خانواده گیاهی در آمریکای شمالی و مکزیک است.

پیوست ۱ از واژه‌نامه‌ای است شامل واژه‌های مهم بیانی و لاتین، پیوست ۲ برای کمک به تشخیص گیاهان گلدار آمریکای شمالی و شمال مکزیک، فهرست حاویته‌نوم‌شناسی‌های رایج‌ترین از ۲۵۰۰ نوع در اخیر خودتانی می‌گذارد. پیوست ۳ نیز شامل فهرست رده‌ها، زیررده‌ها، راسه‌ها و خانواده‌های گیاهان گلدار بر اساس سیستم کرونگویست و پیوست ۴ طبقه‌بندی گیاهان گلدار بر اساس سیستم تورن است.

مرکز نشر دانشگاهی اولین بار این کتاب را در سال ۱۳۹۲ منتشر کرده بود و اما چاپ دوم این کتاب را با ویراست جدید، اسامی در ۳۳۳ صفحه با تصاویران هزار و ۵۰۰ نسخه و قیمت سه هزار و ۵۰۰ تومان، ویژه بازار کتاب کرده است.

دروازه دانستنی‌ها

مهستی خیری

دایرةالمعارفهای نجومی

هیچ علاقه‌مند به علم و دانشی نیست که با نام دانشگاه کمریج و کتابهای منتشرشده آن آشنا نباشد. انتشارات دانشگاه کمریج از جمله قدیمی‌ترین ناشران دنیا است که کتابهای منتشرشده آن به واسطه پشتوانه علمی این دانشگاه از اعتبار خاصی برخوردارند. کتابهای علمی و آموزشی این ناشر نیز در میان سایر کتابهای جایگاه ویژه‌ای دارند به طوری که از ۳ هزار کتابی که سالانه توسط این ناشر وارد بازار کتاب می‌شود، ۲۰۰ مورد آن به کتابهای علمی اختصاص دارد.

بخشی از کتابهای علمی این ناشر نیز شامل کتابهای مرجع و دایرةالمعارفها است. از میان جدیدترین دایرةالمعارفهای منتشرشده از سوی کمریج، در دروازه دانستنی‌های این هفته چند مورد از جدیدترین دایرةالمعارفهای نجومی را معرفی می‌کنیم.

دایرةالمعارف ستاره‌ها

این کتاب هنوز چاپ نشده ولی در سایت انتشارات دانشگاه کمریج پیش‌فروش می‌شود. نویسنده آن «جیم کالر» است. او کتاب را با داستانی نجومی آغاز کرده و به این ترتیب در قالب داستان صور فلکی قدیم، اسامی ستاره‌ها و هماهنگی آنها با سیستم جدید را برای خواننده شرح داده است. این دایرةالمعارف براساس موضوع و در ۱۴ بخش تنظیم شده که عناوین آن عبارتند از: ستاره‌ها و صور فلکی، مویکیت، اندازه، فاصله، کیهانشناس، نمودارها، ویژگیهای ستارگان، ستاره‌های دوقلو و خوشه‌ای، آرایش ستاره‌ها، خورشید و سایر تکاملی ستارگان در ضمن

عکسهای رنگی فراوان از جمله ویژگیهایی است که در معرفی این کتاب به آن اشاره شده است. دایرةالمعارف خورشید کمریج این کتاب یک متن چاپ و به روز درباره اطلاعات

خورشیدی از مواد تشکیل‌دهنده آن گرفته تا جزئیات و مفاهیم مختلف در این رابطه است. این دایرةالمعارف نیز همانند دیگر دایرةالمعارفهای نجومی این ناشر بر این تصاویر و عکسهای رنگی است که در درک مفاهیم به کمک خواننده می‌آیند. متن کتاب براساس موضوع و با بخشهای مختلف درباره خورشید به عنوان یک ستاره و جایگاه آن در کیهانشناس تنظیم شده است. نویسنده آن «کت لالنگ» دایرةالمعارف خورشید را در ۹ بخش با نامهای قلمرو خورشید، خورشید یک ستاره، علت درخشش خورشید، درون خورشید، انبساط مغناطیسی، پدیده‌های خورشیدی، اثرات خورشید بر زمین و مشاهده خورشید نوشته است. واژه‌نامه ۳۷ صفحه‌ای این دایرةالمعارف، توضیحات کامل نامی را از آن تخصصی و عبارتهای خلاصه شده‌ای را که در متن به کار رفته، شامل می‌شود. علاقه‌مندان به ستاره‌شناسی، به ویژه خورشید، می‌توانند آخرین تصاویر دریافتی از «Ulysses SOHO» و «Vsohok» را درباره خورشید، در این کتاب مشاهده کنند.

دایرةالمعارف ستاره‌شناسی آماتور کمریج «بیشل باجیج» نویسنده این دایرةالمعارف مطالعه آن را به افرادی پیشنهاد کرده که از آشنایی با ستاره‌ها لذت می‌برند و آنها را به عنوان سرگرمی برای خود انتخاب کرده‌اند. این کتاب راهنمای جامعی است برای افرادی که تصمیم گرفته‌اند سر از عالم ستاره‌ها در آورند. به همین جهت در بخشهای مختلف تنظیم شده ناخواننده غیرحرفه‌ای به راحتی از آن استفاده کنند و بتوانند با استفاده از فهرست، مطلب مورد نظر خود را جست‌وجو کنند. در بخش اول، نویسنده مقدمه‌ای درباره ستاره‌شناسی نوشته و در بخش دوم ابزارهای لازم برای شروع کار ستاره‌شناسی از جمله تلسکوپ، فیلترها، عدسی‌ها و... معرفی شده‌اند. بخش سوم،

چگونه مشاهده کنیم نام دارد که خواننده با کمک مطالب این قسمت با برآمل اولیه رصد عکاسی از ستاره‌ها آشنا می‌شود. در بخش چهارم، نویسنده منابع مهم از جمله کتابها، اطلسها، نرم‌افزارها و اجنهای مختلف علمی را در رابطه با ستاره‌شناسی معرفی کرده تا خواننده بتواند برای تکمیل اطلاعات خود به آنها مراجعه کند. در بخش پنجم، نویسنده این سؤال را از مخاطب می‌پرسد: می‌خواهید در آسمان چه چیزی را ببینید؟ قروب، شفق، ماه، کسوف و خسوف، گذر ستارگان، عطارد، زهره و... پس از آن درباره هر کدام از این مطالب، توضیح لازم را نوشته است. دایرةالمعارف فضا کمریج از سال ۱۹۵۷ تاکنون بیش از ۸ هزار ماهواره و فضاپیما از حدود ۳۰ کشور جهان به آسمان پرتاب شده است و بیش از ۳۵۰ نفر تا به حال توانسته‌اند به آن سوی آسمان سفر کنند. برخی از افراد که جزو مؤلفان این دایرةالمعارف هستند هدف خود را از نوشتن این کتاب معرفی شغل و نحوه کار خود بیان کرده‌اند. آنها برای این معرفی از ۳۰۰ نشانه رنگی، گراف و نمودار استفاده کرده‌اند تا به این وسیله، پیچیدگیهای فشار را برای مخاطب خود شرح دهند. این کتاب شامل ۱۷ فصل است که در آن به موضوعاتی چون انسان در فضا، مشاهدات زمینی، مدارها، اکتشافات، کاربردهای نظامی و پرداخته شده است.

در تمامی دایرةالمعارفهای معرفی شده در ویوگی مشترک وجود دارد یکی استفاده از تصاویر و عکسهای تمام‌رنگی که علاوه بر جذابیت بیشتر برای آدام مطالعه، درک مفاهیم را نیز برای خواننده آسانتر می‌کنند و دوم اینکه مطالب به گونه‌ای تنظیم شده‌اند که علاوه بر افراد تازه‌کار، آنها هم که این علم را تجربه کرده‌اند نیز می‌توانند از مطالب و نکته‌های به روز آن استفاده کنند.

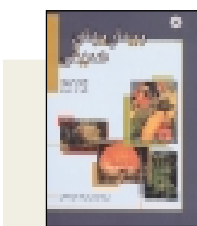
بیماریهای صیفی

عکسهای کتاب

گیاهان صیفی (منازه‌هاه کدوئیان) گروهی پرتنوع از گروه‌های زراعی را تشکیل می‌دهند که در سراسر جهان در شرایط مختلف و با هدفهای گوناگون پرورش داده می‌شوند. انواع زراعی مهم صیفی‌ها عبارتند از: خیار، خربوزه، هندله و کدو، مهم‌ترین اجزای این تشکیل‌دهنده این خانواده گیاهی، میوه‌ها و مواد مغذی هستند. خانواده کدوئیان نیز همانند سایر گیاهان در معرض انواع آفات و بیماریها قرار دارند. اسپرآ کتابی در این باره با عنوان «بیماریهای صیفی‌ها» ترجمه مهرداد فرهاد امیر اصلانی به چاپ رسیده است.

نام اصلی کتاب «Diseases Compendium of cucurbits» است که ویراستاران انگلیسی آن نوماس ای. زیتره

دونالد ال. هاپکینز و وکلو ای. توماس» هستند. «بیماریهای صیفی» در ۵ بخش با نامهای بیماریهای آلورگی، بیماریهای غیرآلورگی، راه، بیماریهای دارای علت نامعلوم، دانش پس از برداشت و شناسایی بیماریهای برگزیده صیفی در مزرعه با عدسی دست‌نوشته شده است. مؤلفان این اثر مهم‌ترین ویوگی آن را کمک به تشخیص بیماریهای گیاهان صیفی در مزرعه، گنجانده، آزمایشگاه با تکنیک تشخیصی ذکر کرده‌اند. عکسهای رنگی که در انتهای کتاب در ۶۵ صفحه طراحی شده‌اند نشان‌دهنده آفات و علایم بیماری‌زای این خانواده از گیاهان بوده و خواننده را در این تشخیص یاری می‌دهند. این کتاب شامل واژه‌نامه توضیحی (اسم فارسی و معادل انگلیسی) است که در زیر هر واژه در یک یا ۲

سفر توضیحات لازم در شرح آن ارائه شده است. «بیماریهای صیفی» اسامی در ۳۱۰ صفحه با شمارگان هزار نسخه و قیمت سه هزار و ۵۰۰ تومان از سوی مرکز نشر دانشگاهی به بازار کتاب راه یافته است.

یادداشت

محسن مظنن

رییس کل کتابها!

چندی پیش ریس یک تشکیلات بزرگ و با اهمیت قبیلی، چندین و چند مشاور و مدیرکل مانده بود که باید برای هر یک فکری می‌شد از قضا رییس جدید هم چندین و چند معاون و مشاور و مدیرکل از میان دوستان و سفارش‌شدگان داشت که آنها هم باید با رییس جدید به تشکلات راه پیدا می‌کردند.

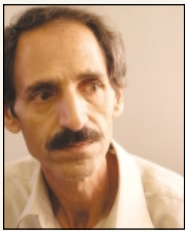
پسها تقسیم شد. برای بی کلاه ماندن سر آن همه معاون و مشاور و مدیرکل، حتی حوزه‌های جدید ریاست طراحی که امکانات بیشتری در اختیار دارند زودتر از همه تقسیم شده و صاحب پیدا می‌کنند. خلاصه در این تشکیلات تازویی ندارد اسمی از آن برده شود، یک اداره کوچک وجود داشت که به کار کتاب مشغول بود. نویسندگان مختلف به آنجا آمد و شد داشت و هر از گاهی یکی از آثار آورده و باعث افتخار دیگر مسئولان به این اداره کوچک می‌شد. بعد از همه مطالبی که پیشتر گفتیم، به سراغ آخرین ادارهای که آمدند، همین اداره بود.

آخرین مدیرکل سفارش شده را به این اداره فرستادند چرا که اداره دیگری باقی مانده و قبل از آن همه ادارات، تقسیم شده بود. همه این حرفها را زدم تا بدانید اوضاع کتاب و کتابخوانی و اهمیت و چاپ و نشر آثار در نهادها و ادارات چگونه است.

تازه بد نیست بدانید که این مرکز «مهم» که از فرط مهم بودن بعضی آن را مرکز جهان پنداشته‌اند، با مفاهیم مقدسی همچون «دفاع مقدس» گره خورده است؛ مفاهیمی که هر گاه، پای شعار و تبلیغات به میان می‌آید، متولیان بی شعاری دارد و خیلی‌ها آن را ملک طلق شعری می‌دانند. اما در چنین موقعی برای توشن و بررسی هر چه نشانی نیست. گویی هیچ یک از آنان با مقوله‌ای و به نام کتاب و فرهنگ آشنایی برای آن قائل نیستند. عموماً، اهمیت کتابی به گوششان خورده است. اهمیت آن-سود چندانی ندارد. او تألیف تا چاپ عزیزان زحمتکش! لطف فرموده و راه حلی بهتر و فرحگت‌تر برای رساندن آثار ارزشهای دفاع مقدس ارائه دهید. برای شنیدن نظرات شما سراها گویشیم.

جنگ، بهانهٔ خوبی برای نوشتن

گفت و گو با سید مجتبی هاشمی؛ نویسنده

جنگ بود. چند داستان دیگر هم نوشتم که سال ۱۳۸۰ توسط بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس، به چاپ رسید. این مجموعه شامل پنج داستان است که سوژه بیشتر این داستانها درباره احساسات آمیخته با مسائل فنی پروازبری یک خلبان است.

در این مجموعه غیر از این پنج داستان، داستانهای اجتماعی دیگری هم بود. اما کارشناسان بنیاد همین پنج داستان را پسندیدند و به پیشنهاد آنها، داستانهای را که سوژه‌شان جنگ تحمیلی نبود، از این مجموعه حذف کردم. اگرچه آن داستانها هم سوژه‌های خوبی داشتند و پرباشان زحمت‌کشیده بودم.

در این داستانها هم به نوعی رگه‌هایی از جنگ وجود داشت. شاید موضوع داستان از عمر که جنگ و خط مقدم جبهه فاصله داشت، اما به نوعی به جنگ مربوط می‌شد. مثلاً زمان همه این داستانها، در سالهای جنگ می‌گذشت. به هر حال این داستانها را در مجموعه‌ای به نام «کچلها را هم به فرنگ زده می‌دهند» به چاپ رساندم.

هر چند من در این مرزبندی‌ها را زیاد قبول ندارم. جنگ هم می‌تواند یک پدیده اجتماعی باشد و کسی که داستان می‌نویسد باید در هر دو حیطه قلم بزند. هم در مسائل جنگ و هم در مسائل اجتماعی.

به نظر شما داشتن چنین ویژگی می‌تواند حسن کار یک نویسنده باشد؟

بله برای نویسنده از این جهت حسن است که تجربه بیشتری در عرصه نویسندگی کسب می‌کند و برای خواننده نیز از این منظر مهم است که جنگ را تنها در معر که تیردنیال نمی‌کند و نجات اجتماعی آن را نیز درمی‌یابد. داستانهای اجتماعی به نوعی آکنده از پند و اندرزهای مستتر و مخفی‌اند. **در حال حاضر مشغول چه کاری هستید؟**

یافتن کسانی که آمده‌ای عادی بودند اما کاری شگفت‌انگیز از آنها سرزد، منظورم این است که این آمده‌ایا، هم‌ماظور که بودند معرفی شوند. همیشه حساب این آدمها را از کسانی که دست بر قضا پایشان به مأموریت جنگی بازمی‌شد سوا کرده‌ام و همیشه خواستم که خوانندگان داستانها نیز این را درک کنند. **شما از مذهب‌پیش می‌نویسید، قیل از آنکه جنگ را به خوبی ببینید و بی‌نمات آن را حس کنید. چه شد که به سمت سوژه‌های جنگی رفتید؟**

شاید مهم‌ترین دلیلش این بود که خودم یک نظامی بودم و عمری را در مراکز نظامی و یگانها و پادگانهای مختلف سپردم. بودم. روابط میان آدمهای نظامی برایم مهم بود.

عالم نظامی گری‌دنبای بزرگ و بی سر و تهی است. فکر می‌کنم این عالم و روابط میان آدمهایش، باید نقد شود و این برای آدم دست به قلمی که از قضا در همین محیط زندگی کرده کار آسانی خواهد بود.

شروع جنگ تحمیلی بهانه خوبی برای توشن و بررسی و قلم در این محیط به دستم داد و این شد که داستانهای را با سال و هوای جنگ نوشتم.

دوباره «پرواز در مه» بگویید. این کتاب چگونه شکل گرفت؟

حاصل روزهای مأموریت در جزیره خلر ک، چند داستان کوتاه با سوژه‌های جنگی بود. یاد هست که این کار شاید نیمی از هوش و حساس را به خود مشغول کرده بود. در همان روزها و در حیوحه جنگ، صدا و سیما، برای داستانهای با سوژه جنگ فراخوانی داد و من که برای مطالبه به دنبال مخاطب می‌گشتم، داستانهایم را برای صدا و سیما پست کردم. اتفاقاً این داستانها مورد توجه خاص داوران قرار گرفت و جایزهای هم تعیین کرد. اما از جایزه مهم‌تر این بود که جسارت چاپ آثارم را پیدا کردم. پرواز در مه به نوعی برآیند تلاشهای من در سالهای

در دهقن بیانی تعلیم بی‌مصاحبه خیرال‌شدیم که آخرین اثر جناب هاشمی هم از چاپ بیرون آمده و به‌یاد کتاب‌دار یافت.

نصرالله حدادی

نسخه پیچی برای «کتابخوان شدن مردم» طی سالهای گذشته از سوی بسیاری از اهالی کتاب و آشنایان با فرهنگ، فراوان صورت گرفته و می‌گیرد و که‌گاه، پیشنهادهای ارائه‌شده، چنان دور از ذهن است که آدمی را یاد سنگ بزرگ و علامت نزدنش می‌اندازد.

از جمله این نسخه پیچی‌ها ایجاد «شبکه تلویزیونی کتاب است به پیشنهاد جناب آقای مهدی الماسی در شماره پیاپی ۵۵۳، شنه ۲۲۷ مهر ۸۲ ایشان در قسمتی از مکتوبشان فرموده‌اند: «... باور دارم که بهره‌گیری درست از توانایی تلویزیونی برای تبلیغ کتاب، یکی از سریع‌ترین راه‌های آشنی دادن مردم ما با کتاب است. متأسفانه در وضعیت فعلی، کتاب در تلویزیون جایگاهی مناسب با شأن واقعی‌اش ندارد. در رسانه ملی کمتر شاهد برنامه‌هایی با محوریت کتاب و کتابخوانی هستیم، برخی از برنامه‌های ارائه‌شده نیز مقطعی و فاقد کیفیت و جذابیت لازم است. معرفی چند کتاب خاص در یک برنامه ۳۰ دقیقه‌ای در یک شبکه تلویزیونی با اجرائی بدون انتطاف و جذابیت، آن هم در کم‌بیشندترین ساعات، هیچ‌گاه نمی‌تواند موج لازم را برای گسترش کتابخوانی در عامه مردم ایجاد کند. زمینه‌های مساعد خاطر برای اهل قلم و کتاب باشد.

پیشنهاد پیروزی‌های درست و تبلیغ مناسب کتاب و ایجاد انگیزه‌های مادی و معنوی و برقراری ارتباط سازنده و صمیمی از نوع برخورد نزدیک میان نویسندگان و مخاطبان، می‌تواند شمارگان نشر کتاب را در ایران از میانگین سه هزار و چهار هزار، حداقل به صد هزار افزایش داد و در صورت تحقق این امر، چرخ زنگ‌زده و شکسته، تعداد کتاب ایران نه تنها ترمیم خواهد شد، بلکه به صورت طبیعی و روان به کار خواهد افتاد...»

پیشنهاد خوبی است، منتهی اگر قابلیت اجرا پیدا کند، می‌گویند: «گرز باید خوردند پهلوان باشد، آیا این گرز- همان پیشنهاد ایجاد شبکه تلویزیونی کتاب - در خورد پهلوان ما- توانایی صنعت نشر و کتاب- هست؟ در ظاهر امروز هشت هزار نشر و دو هزار کتاب فروش داریم و علی‌القاعده باید نتیجه بگیریم «وردی بیشتر از خرچی است» و به زبان بهتر، تولید بیشتر از مصرف و عرضه‌کننده و یا همان کتاب فروش بیشتر از خریدار است. آیا با ایجاد شبکه معرفی کتاب، این معضل حل خواهد شد؟ از سوی دیگر آیا با کلی‌گویی می‌توانیم بر این باور باشیم که مردم کتابخوان می‌شوند؟ «ایجاد انگیزه مادی و معنوی» با کدام راهکار و عملکرد قابلیت اجرا پیدا خواهد کرد تا منتج به کتابخوانی مردم شود؟

این روزها، نادفان خواهند در صدا و سیما برای کتاب و مؤسسه‌های آموزشی تبلیغ می‌شود و رنگ و وارنگ و قد و نینقد کتاب آموزشی معرفی می‌شود، چرا؟ چرا می‌شود در همین اوقاتسی بازار کتاب و گرائی نرخ تبلیغ در صدا و سیما، برای کتاب آموزشی قرآن صدقه مردم رفت، اما برای کتاب به معنای واقعی، خیر؟ این نتیجه، ساده‌انگاری و عدم اشراف واقعی به بازار کتاب و روحیات مردم است که خیال کنیم با ایجاد شبکه تلویزیونی برای کتاب، می‌شود شمارگان کتاب را به «حداقل صد هزار» رساند. اینگونه ادعاها را قبلاً نیز دیده‌ایم چهار

سال پیش بود که بزرگواری ادعا کرد با توجه به

تحقیقات میدانی و تجاریش به این نتیجه رسیده که در عرض سه سال می‌توان شمارگان کتاب را به پانزده هزار رساند و بر پایه همین خیال، طرح «کتاب در دسترس» را پیشنهاد کرد. اما امروز «نه از تاک نشان و نه از تاکشان» مطرح و طراح هر دو به فراموشی سپرده شدند و آن روز من گفتم: به‌افته‌های ذهنی را نباید یافته‌های عینی تلقی کرد،

دو سؤال اساسی در این رابطه به ذهن متبادر

می‌شود، نخست اینکه آیا صدا و سیما توانایی به راه‌انداختن چنین شبکه‌ای را دارد و هزینه‌های سنگین ایجاد چنین شبکه‌ای در توان مالی آنان هست؟ و دیگر آنکه آیا اقتدر کتاب قابل بررسی و نقد در ایران جابج می‌شود و ما آن تعداد داور و نقاد و وارده به امور کتاب در ایران داریم که بتوانند چنین شبکه‌ای را حداقل دوازده ساعت در روز اداره کنند؟

مدیر عامل صدا و سیما چندنی قبل در جای

دیگری به سؤال اول جواب داده است و اظهار داشته است که در حال حاضر صدا و سیما چنین توانایی را در هر زمینه دیگری ندارد. درباره

جواب سؤال دوم نیز باید گفت به یقین بدائین‌نه اقتدر کتاب داریم و نه آن تعداد آدم وارده به کتاب

را.

به‌امرا افغان‌کننده، البته در ظاهر- تولید کتاب نگاه نکنید.

در این امراهای ارائه‌شده، همه چیز وجود دارد، از کتاب درسی و کمک‌درسی گرفته تا کتابچه‌های آموزشی نیروهای انتظامی و بهزیستی و هلال احمر و... درباره نگاهداری اموال و حفاظت افراد معلول و چگونگی کمک‌رسانی به زلزله‌زدگان و دهها مؤسسه اداره و وزارتخانه از این دست.

نه، آنها کتاب چاپ نمی‌کنند. کتاب معنای خاص خود را دارد و ناپسره و ناسره را در هم آمیخت، کتاب درسی و آموزشی و شبیه آنها کتاب نیست، بلکه کتاب آن است که از سوی ناشر بخش

خصوصی- و نه پول بیت‌المال- به چاپ برسد و منن و روش مشخص داشته و مخاطبیش قبل از چاپ، شناسایی شده باشد.

در همین بخش ناشران خصوصی، چه بسیار کتاب کارشناسی نشده‌اند چاپ می‌شود که اصلاً بازاری ندارد. از بزرگان این قوم و قبیله بپرسید در سال چندقر کتاب به‌صورت اهدایی و خمیری از انبار خود خارج می‌کنند؟

در دنیایی که دیگر انبار، واژه ما نوسنی نیست،

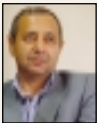
کدام ناشری را می‌شناسید که کتاب انباری نداشته باشد؟ آیا اینگونه کتابها را می‌توان کتاب به معنای واقعی نامید؟

سال با این وضع و اوضاع ایجاد شبکه‌ای مخصوص کتاب، شدنی است؟ اصلاً! مدیم و این شبکه را ایجاد کردیم، چه تضمینی هست که بعد از آن مردم کتابخوان شوند و آیا صرف ایجاد انگیزه برای کتابخوانی در مردم موجب خواهد شد شمارگان کتاب به «حداقل صد هزار» برسد؟

گیریم تمامی عوامل مادی و معنوی لازم برای کتاب و کتابخوانی را فراهم آوردیم، چه ضمانتی وجود دارد که نویسنده محترم با اطمینان می‌فرماید شمارگان کتاب حداقل به صد هزار نسخه خواهد رسید؟

مردم ما بدون هیچ‌گونه «روردی‌باشی» با فرهنگ شفاهی و بشیداری ما نوسند و در این روزگار، انس و الفتی با وسایلی («مسانط») رابط جمعی دیداری یافته‌اند و با فرهنگ مکتوب بیگانگی می‌کنند. شاهد

سنگ بزرگ

مدعا نیز تلاشهای بیست و پنج ساله اخیر واقف شمارگان کتاب است. متولیان فرهنگ کشور برای کتابخوان شدن مردم، چه باید می‌کردند که

نکرده‌اند، کاغذمفت و مجانی، با طویل‌المدت بهره‌کم، خرید کتاب به طرق مختلف، ایجاد بازار فروش کتاب مثل نمایشگاه و فروشگاه و... اما سال به سال دریغ از پارسال. اگر دو دهه پیش

شمارگان کتاب ده‌هزار بود، دهه پیش به پنج هزار رسید و امروز دو هزار و هزار است. و اوایل به

فردا.

چندی قبل در روزنامه ایران خواندم، «سرانه مطالعه در کشور هند، هفته‌ای دوازده ساعت

است!» حتی اگر هفته‌ای دوازده ساعت را اغراق

بدانیم و آن را در طول ماه فرض کنیم، با توجه به جمعیت بالای یک میلیاردی هند، به خوبی می‌توان دریافت جایگاه مطالعه در کشور هند

چقدر است؟

بدون شک درآمد سرانه در کشور ما، بسیار بالاتر از هند است و با این استدلال، فراهم‌آوری شرایط اقتصادی مناسب، به تنهایی نمی‌تواند باعث بالا

رفتن سطح مطالعه و کتابخوانی در کشور ما شود.

متأسفانه بسیاری از هموطنان ما در رفتار اجتماعی، تابع قانون و مقررات نیستند. چه تعداد

از ما به رفیقت تمام، مالیات خود را می‌پردازد؟

در رانندگی و در خیاب‌آمور و برکه جریمه،

چقدر به قانون احترام می‌گذاریم؟

در خیابان آزادی، رویه‌روی دانشگاه صنعتی شریف یک پل عابرپاذه نصب شده است. بسیاری

از کسانی که در این محدوده تردد می‌کنند، از

فرهیختگان جامعه هستند. چه تعداد از آنها اول

هوایی استفاده می‌کنند؟ آیا به نظر شما عدم رفیقت

تمکین در برابر قانون، با بی‌توجهی به مطالعه و

کتابخوانی رابطه مستقیم ندارد؟

و سؤال آخر؛ در کدام کشور در اقصی نقاط دنیا،

یک شبکه تلویزیونی مختص کتاب داریم؟ آیا در

چین و هند که بالای یک میلیارد جمعیت دارند

یا در بلژیک و نروژ ده میلیون نفری، چنین

شبکه‌ای را سراغ دارید؟ در چهار کشور یادشده

سطح مطالعه سرانه، مغلوب است. آیا آنها دارای

چنین شبکه‌ای هستند؟

در پاکستان روزنامه غیرسیاسی «جنگ» بیش از

سه میلیون شمارگان دارد، آیا در کشور ما چنین

روزنامه‌ای سراغ دارید و اصلاً جمع کل

روزنامه‌هایی که در تهران منتشر می‌شود به این

میزان می‌رسد؟

رشد دانشگاهها در اشکال گوناگون، طی

سالهای گذشته چشمگیر بوده است، در حالی

که در همین دانشگاههای ما - به شهادت

جراید صبح- بسیاری از دانشجویان نمی‌دانند

در ایران روزنامه‌ای به نام ایران و با همشهری

چاپ می‌شود، آیا از رابطه مستقیمی بین عدم

رفیقت به مطالعه، با چنین عدم اطلاعی

وجود ندارد؟

مشکل کتاب‌خوانی مردم ما با این

نسخه پیچی‌ها، حل‌بشو نیست و شاید اگر

نظرخواهی جامعی از قشرهای مختلف جامعه

نوسط کارشناسان، اعم از جامعه‌شناس،

روانشناس اجتماعی، اقتصاددان، ناشر،

کتابفروش، نویسنده و... به عمل آید بتوانیم

دریابیم چرا مردم ما کتاب نمی‌خوانند؟

روایاتو از دست تده

یازده گل متفاوت

در شماره قبل ستون «روایاتو از دست» را معرفی کردیم و گفتیم فرار است در این ستون کسانی که به عرصه‌های مختلف نویسندگی و هنری می‌روند، به این سبش پاسخ دهند. دوست نامدیده نویسنده چه کتابی نوشته؟ اولین رویای این ستون را با هم می‌خوانیم.

محمدرضا پاریزمی

نزدیک به سه دهه پیش، وقتی هیچ چیزی برای مطالعه نداشتم و «کتابان جبهه‌های دست دوم می‌خریدم دلانه‌های پاک‌تر از خوش‌حالتی در پایم به کتابخانه کانون پرورش فکری باز شد و به یک باره با دنیای شگفت‌انگیز، رویایی و شیرینی دوه‌رو نشدم. آن قدر هول شده بودم که نمی‌دانستم از کجا شروع کنم به خواندن. هر بار من‌شد سه ساعت را به امتنات بریی و قبل از آن - تا پایان ساعت اداری- هر چه قدر که می‌خواستی، نمی‌توانستی در مخزن باز

نیشی و کتاب بخوانی. صبح دیزی زبیلی، کلی کتاب می‌خواندی و شب هم سه تا می‌بردی یعنی کتابخانه اما انگار باز کم بود. چهار همان دلمی شده بودم که آقای دادستان

یک کتاب چندر زمین باز کرده نوشتی می‌شود.

داستان همان آدم ندیده‌بندی که از هر حالتی به

سرمزین بسیار زیبای می‌رسد که در آن زمین را به

جای پول، در ازای مقداری که می‌توان فروش دید،

می‌فروشند...

و حالا بعد از این همه سال، وقتی کس از من می‌پرسد

دوست دارم به جای چه نویسنده‌ای بومد و چه

داستانی را می‌نوشتم، دچار همان حرص و آز می‌شوم

آقدر کتاب خورم هست که نمی‌توانم به یکی بنسده

کرد، حتی اگر همه چیز خیلی پیش‌باشد. به‌رازی

اچاز، می‌خواهم از نویسندگان کتابهای بیشتری اسم

ببرم.

تو جوان که بومد، فکر می‌کردم اگر قرار بود نویسنده

باشم، نویسنده پراچاسایی مثل «میانجی» می‌شوم. آن

موقع‌ها چنگیز آیت‌وف را می‌ان آزی بود، اما من هفده

سجده سالگی وقتی شروع کردم به مشق داستان‌نویسی،

تمام ستم اسم این بود که مجموعه‌ای نویسه شبیه

«فرافران بلی» ساخته‌ی هضه‌ای هم به نام «برف» - یا

این نگه- همان ساخته‌ی در جبهه‌ای چاپ کردم.

بعد نویسنده‌شدم و باز کتابهای بیشتری تعارفدم و با

کتابهای نویسندگان پیشتر آشنایم. نویسندگان و کتابهای

که هنوز هم مثل یک آزی‌بود دور، نگار بر رفتارهای

دور دست و مه آلود، فرار گرفته‌اند.

من ظم می‌خواستس به جای «عقابت»، برف بودم؟ اگر را

می‌نوشتم و به جای دولت آیدی «کلید» و به خصوص

«جای خالی سلج» را با به جای «خوشبو» «دن آرام»

را با به جای «کلوه میسون»، «جاده قلات» و یا حتی به

جای «خوزه سلا» «خواتون پانگول» «دور» و...

سناهای پیش‌کنگه که «میانجی» را کشف کردم.

نکته‌زده‌شدم. ناظرون شدت، او از همین سخن

می‌گفت که برای من بسیار ملموس و آشناید پس

دلم می‌خواستس که نویسنده ناظرون دست من

می‌بومد، یا وقتی اسفر به انتهای شب، سلسی آن در

خواندم با بعد از نوشن «عفت روز» «برقی» در

چهره غریب نیست «بمراک» و «خواندم» آرزو

کندم که ای کاکن قضا آن را خواندم بومد و

می‌توانستم همانند آن را بنویسم. «بماند کمال» هم

به عنوان نویسنده‌ای صمیمی و ساده‌نویس «خواره»

برایم آرزو بود است، در داستانهای معدودش. او

چنان طبیعتاً را خوب توصیف می‌کند که خواننده

مشقش می‌شود به دندار و دیدات دیواره آن. سال

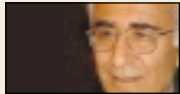
گذشته، به فضل گل کردن «وگن» «ها به گوستان‌ها

رفتم، یا «بجبه مده» یا «شاز گلان» اقدام، رفتم سراغ

گون‌ها یازده نوع گل متفاوت باقیتم...

فرهنگ حقوقی کانونیان! ناصر کانونیان، حقوقدان و مدرس دانشکده

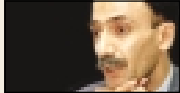
کتاب مسئولیت ناشی از عیب تولید که در حمایت از حقوق مصرف‌کننده و عدالت حقوق تولیدکننده و مصرف‌کننده نوشته‌ام، به زودی توسط انتشارات دانشکده تهران به چاپ دوم خواهد رسید. علاوه بر این مسئول روشن شدن حال خود هستم و آن را با کتاب *آدم‌ها، آدم‌ها* پهنی هر چه بوده نمایدم.

این کتاب که تقریباً جنبه تاریخی دارد هم شرح زندگی من است و هم افکار و عقاید شخصی مرا در مسائل اجتماعی و حقوقی چه در دوره‌ای که قضای دادگاه بازم می‌نمایند، من در این شرح حال تلاش کردم تا حوادث تاریخی را که در آنها حضور داشته‌ام، بازگوئی کرده و از این راه بسیاری از نقاط کور تاریخ معاصر را روشن کنم.

البته هنوز برای انتشار آن با ناشر خاصی تماس نگرفته‌ام اما به احتمال قوی آن را به انتشارات دانشکده تهران و یا به شرکت سهامی انتشار می‌سپارم. حدود هشت تن از استادان و مدرسان دانشکده حقوق دانشکده تهران سمت‌نشان را که استعراج اصلاحات حقوقی دستور معاصر را روشن کند، هم به‌عنوان رهبری و نظارت این پروژمان، این کتاب فرهنگ حقوقی کانونیان نام گرفته و کم‌کم به مراحل پایانی خود نزدیک می‌شود.

شرحی پرسراغز اتر هنری هیدنگ

دکتر محمدرضا ریخته کران، محقق و مدرس فلسفه دانشکاه تهران

اخیراً شرح رساله سفر آغاز اثر هنری مارتن هیدگر، فیلسوف نژادگرا آلمانی را به پژوهشگاه فرهنگ و هنر هرمس نزدیک این رساله را برای یک آن روشن شود. البته پیش از این رساله سفر آغاز هنری را در یکی از اسانده برجسته فلسفه ترجمه کرده‌ام. اولین بار دکتر پرویز شیدا، شهلی ترجمه این رساله را توسط انتشارات هرمس منتشر کرد و پس از آن دکتر عباس منوچهری آن را با عنوان *شعر زبان و فکر* ترجمه کرده‌اند. نداین شرح ابراهیمی متن تکلیفی نوشته‌ام و امیدوارم تا پایان سال منتشر شود.

در محفل فیلسوفان دکتر فرش‌مغوی مرتضویان‌نشان

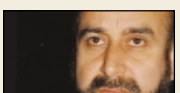
نیمه دی ماه سال ۱۳۸۴ کار کتابهای در دست چاپ منتشر شوند. شاید بویار باشد. انتشارات هرمس امحفل فیلسوفان خاوش و از آن من در دست چاپ دارد و نظار آرزودی منتشر خواهد کرد.

این کتاب تقریباً شصه «تذاتی صوفی» بوستن گوگرد است. با این تفاوت که گوگرد در ذیای صوفی به معرفی فلاسفه و مکاتب فلسفی غرب پرداخته اما پرفسور هوسلر در *محفل فیلسوفان خاوش* که برای کودکان و نوجوانان نوشته شده، فلاسفه غرب و شرق را از جمله ایران و هند و چین و... را مورد بررسی قرار می‌دهد. کتاب دیگر بنده در اصل مجموعه مقالاتی است که تقریر در طی بیست سال گذشته تا امروز در زمینه مطالعه ادبیات از دیدگاه زیانشناسی نگاشته‌ام. این مجموعه مقالات نیز با عنوان *ادبیات از دیدگاه زیانشناسی* از سوی ناخن شاعران ایران در دست انتشار است.

اما نشر فرهنگ معاصر، پنج کتاب از من در دست چاپ دارد. یکی از این کتابها فرهنگ توصیفی علمی شناسی است و چهار کتاب دیگر نیز برای علاقه‌مندان به فلسفه و زیانشناسی نگاشته شده‌اند. اولین کتابها نیز این دو است: *آشنایی با نظریات هایدگر* و *آشنایی با معنی شناسی آشنایی با تاریخ زیانشناسی و در آخر آشنایی با تاریخ زبانهای اروپایی*.

در آخرین تلمیسی که با ناشران این کتابها داشته‌ام قرار است این آثار طی چند ماه آینده به بازار عرضه شوند.

به ما ه نگاه کن! ابراهیم حسن بیگی داستان نویس

دو داستان بلند به انتشارات مدرسه سپرده‌ام. اولی *بانام آهرو* شو گوگرد روایتی است از تاریخ معاصر ایران. محور تریز واقع‌نمایش نشسته توسط موراز ضای کریمی را به‌عنوان کردیم تا شرایط سیاسی و اجتماعی دوران آن آنها در تشریحات مختلف منتشر شده‌اند.

علاوه بر این مجموعه داستان در حال بازردی یک رمان نیز هستم که فعلاً آن را نوشته‌ام یا به نام *ایمان* و رمان نیز با محوریت جنگ نوشته شده است.

هنوز هیچ کدام از این دو کتاب را به ناشری سپرده‌ام.

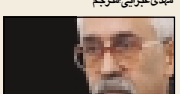
من در این فقه بلند ضمن طرح مسئله هایدگر عاقلانی و تاریخی بین قبلی ترکن ایران و ترکستان مسافلی چون ضرورت همروستی مسائلت‌انیز و جهانی را مد نظر قرار داده‌ام و سعی کرده‌ام مفاهیم عمیق استنی را در قالب یک فقه کوتاه بیان کنم.

علاوه بر این کتاب چهارم من در دست چاپ از مجموعه ۱۴ جلدی کودکی چهارم معصوم هستم که انتشارات منادی ترست منوی چاپ و نشر آنها است.

از میان این ۱۴ اثر، نگارگری، کودکی پیامبر (قرص) و *و کودکی امام حسین (ع)* بر عهده من بوده است.

ترجمه‌ای دیگر از رمان ویرجینیا وولف

مهدی غنبرایی مترجم

حدود دو سال و نیم است که ترجمه کتاب *صبح‌ها* ویرجینیا وولف را به پایان رساندم و امید است این کتاب در آینده به‌عنوان دور توسط نشر افق منتشر شود.

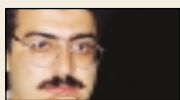
البته این کتاب پیشتر با عنوان *خواب‌ها* ترجمه شده بود که به دلایلی قبلی فصل «صحنه‌ای از کتاب صبح» از آن حذف شده بود. علاوه بر ترجمه این فصل تلاش کردم تا متن، امروزی‌تر و قابل درک‌تر به مخاطب عرضه شود.

علاوه بر موج‌ها اثر متفاوتی نیز با ترجمه من در

دست چاپ است از لگیکتون هیوز «شاعر سوپوست معاصر با نام کتاب *ریتما ماهیوز* در این کتاب به جست‌وجوی ریم در شعر موسیقی، طبیعت‌جسم انسان و... پرداخته است. کتاب ریتما ماهیوز حدود یکصد صفحه مصور است. باقی‌بقی رقی که در آینده به‌عنوان دور از سوی نشر تعصیف، منتشر خواهد شد.

علاوه بر این محدوالمم اگر برای نیز در ادامه مجموعه تاریخ شفاهی ادبیات معاصر ایران یک گفت‌وگوی طولانی و مفصل در مورد زندگی و آثار با من انجام داده که قرار است نشر روزنگار عهده‌دار انتشار آن باشد. این گفت‌وگو حدود سه تا چهار سال طول کشیده و من هم به قدر وسع با ویرایش گفته‌های سعی کردم حتی بازخوره را به مخاطب ارائه دهم. این کتاب قرار است به‌زودی منتشر شود.

داستانهایی درباره جنگ مجید قیصری داستان نویس

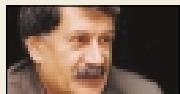

یک مجموعه داستان در دست تارم که هنوز اسیم خاصی روی آن نگاشته‌ام و ممکن است آن را با عنوان *وگانه* سر عنوان منتشر کنم. این مجموعه هشت داستان کوتاه است و با محوریت جنگ، البته بعضی از آنها در تشریحات مختلف منتشر شده‌اند.

علاوه بر این مجموعه داستان در حال بازردی یک رمان نیز هستم که فعلاً آن را نوشته‌ام یا به نام *ایمان* و رمان نیز با محوریت جنگ نوشته شده است.

هنوز هیچ کدام از این دو کتاب را به ناشری سپرده‌ام.

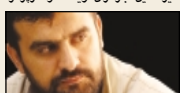
تقریحات سالم عمران صلاحی عمران صلاحی شاعر، نویسنده، طنزپرداز

آن قدر خنده‌کاری دارم و مشغول کارهای ویرایشی دوستان شدم که تا حدی از کار خود غافل ماندم. اما مجموعه متنهای از اشعار با عنوان *دو یک زمان* و اشعار دیگر را به سفارش انتشارات نوبت‌شو آماده کرده‌ام که امیدوارم به زودی منتشر شود.

متنهای اثر طنز من را نیز که در کتابها و مجلات مختلف به چاپ رسیده و بیشتر جنبه داستانی دارد، با عنوان «تقریحات سالم» به نشر ویراستر سپرده‌ام.

روایت یک سفر ابراهیم‌حسین انبازادان نویسنده و طنزپرداز

کتاب ۱۱ ساعت با رئیس جمهور، شامل خاطرات من در سفر تفهتایی محمود احمدی‌نژاد از تهران تا مازندران است که از سوی نشر معنون به چاپ می‌رسد.

در این کتاب سعی کرده‌ام دشواری سفر را با دورنمای طوری به زبان و نثر خاطره‌ر داستان، بدون هیچگونه محافظه‌کاری، صمیمیت نقدی و مستشرقانه‌طورم قصد من در این کتاب صاف به‌اصطلاح «نقد و نوازش» همراه شده و تلاش کردم روی صاف و بی‌فشار این سفر باشناهی کتاب در ۱۷ فصل و ۱۴۴ صفحه آماده شده و به‌زودی منتشر می‌شود. حال حاضر نیز مشغول نگارگری دوم مجموعه هستم. مجموعه اول شامل روایتهای است که در مورد چهار دهه گذشته است و مجموعه دوم نیز صیب شده تا نارد و خاطرات خنده‌دار ز زندگی اسباب‌را شامل می‌شود.

فلسفه آخر

کانت و اوگر بقنوس

انتشارات قنوس دست‌اندرکار انتشار یک اثر از امیر تو اکر فیلسوف و نویسنده معاصر ایتالیایی با ترجمه خبسته گیهان است. اوگر در این اثر اسطوره‌شناسی که با عنوان «اسطوره سومین» منتشر خواهد شد، به بحث ایرمرد در اساطیر مدرن کهن یونان و روم می‌پردازد. دکتر صناعی دره‌پدی نیز اثری فلسفی در بررسی اندیشه آمانوئل کانت فیلسوف آلمانی تحت عنوان «جابگاه انسان در اندیشه کانت» نوشته که توسط همین ناشر طی هفته آینده منتشر خواهد شد.

امرابی و پایان ترجمه سه گانه آفنده

سر انجام با پایان ترجمه «جنگل کو توله‌ها» توسط اندالله امربی، ترجمه تریدوزی تعلیمی اریل آفنده نویسنده مطرح ژیبالیایی پایان یافت. امرابی پیش از این دو رمان دیگر از این سه گانه را با عنوان «سرزمین آژدهای طلایی» و «شهر جانوران» ترجمه کرده بود. «جنگل کو توله‌ها» نیز مانند دو اثر پیشین آفنده توسط کانسرای تدبیر منتشر خواهد شد. همین ناشر رمانی را از نیکلاس اسپراک نویسنده آمریکایی با ترجمه طاهر صدقیان در دست انتشار دارد. ویراستاری ترجمه رمان دفتر خاطرات نوشته اسپراک از سهیلا فرخی‌نژاد برعهده دارد. این دو اثر طی هفته‌های آینده توسط کانسرای تدبیر به بازار نشر عرضه خواهد شد.

نظرو مروری بر زندگی و آثار مین

نشر نظر که رویکرد اصلی خود را بر انتشار آثار نفیس نقاشان و طراحان برجسته معاصر استوار کرده، به زودی مجموعه آثار مین را با مروری بر زندگی و آثار این طراح و نقاش برجسته ایرانی منتشر می‌کند. این کتاب که قرار است با پایان آبان ماه در قطع رحلی منتشر شود زندگی آثار و آثار مین میوز را در سالهای ۱۳۱۳ تا ۱۳۸۳ به تصویر خواهد کشید. همین ناشر در ادامه قرار است کتاب «تفاهنی کلها با اوگر» نوشته جان کو تو نقاش آمریکایی را با ترجمه ایلاخر می‌نژاد منتشر کند.

تکیما و تازه‌های شعرو داستان

هفته آینده چاپ دوم مجموعه شعر فریاد شبیری با عنوان «افشای تازه می خواهد این اثر» از سوی انتشارات تکیما به بازار نشر عرضه خواهد شد. تکیما علاوه بر این مجموعه شعر، کتاب «تکیمای ۲» را که متنهای است از آثار شاعران و نویسندگان کشور به انتخاب شبیری، در دست دارد. «خروس، دریا و آفتاب» عنوان دیگری است شامل کتاب داستانهای معاصر روس که با ترجمه بابک شهاب در طی هفته‌های آینده از سوی انتشارات تکیما منتشر خواهد شد.

طب الکبیر در انتشارات عطایی

«طب الکبیر» نوشته محمد رسول‌الدین عنوان کتابی است تحقیقی در طب سنتی که انتشارات عطایی عهده‌دار چاپ و نشر آن است. عطایی، رمانی را نیز از محمد محمدعلی نویسنده معاصر در دست چاپ دارد با عنوان «درع و برقی بی پاران» که طی هفته‌های آینده آن را به بازار کتاب عرضه خواهد کرد.

تجدید چاپ اثری از اشتدین

اواخر دهه هفتاد با ترجمه مرحوم احمد آرام از سوی انتشارات خوارزمی منتشر شد. شرکت سهامی خوارزمی هفته آینده چاپ مجدد این اثر فیزیکدان برجسته قرن بیستم را روانه بازار نشر خواهد کرد.

اولین کتاب جرم شناسی سرقتهای مسلحانه در ایران

برای اولین بار در ایران کتابی با موضوع جرم شناسی و با عنوان «سرقتهای مسلحانه و تجارزه به عتف با رویکردهای پلیسی» کاراگاهی از دیدگاه جرم شناسی و حقوقی «به قلم سه تن از فرماندهان نیروی انتظامی نوشته شد. سرهنگ عبدالحمین خلغتری، سرهنگ رضا خوش‌زاد و سرهنگ ستاد، احمدرضا احمدی نویسنده‌گان این اثر تحقیقی هستند.

«صح» جمشیدبیارامی

«صح»، عنوان آلبومی نفیس از جمشیدبیارامی است. عکسهای وی از مکه و مدینه و توجه او به آثاران کشورهای گوناگون، این کتاب را به مجموعه‌ای بدل ساخته که در دو قطع رحلی و رقی به زودی از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به بازار عرضه می‌شود.